

ITALIJA / DANES DRUGI KROG UPRAVNIH VOLITEV IN IZVOLITEV TREH PARLAMENTARCEV

V ospredju pozornosti Bologna, v FJK pa Videm in Pordenon

Na volišča bi moralo okrog 20 milijonov Italijanov, a je predviden precejšen osip

KOSOVO / ZDAJ PRIHAJAJO TUDI RUSKI VOJAKI

V razdejani ZRJ se mir težko uveljavlja

PRISTINA, RIM - Na pristinsko letališče Slatina je včeraj priletelo prvo letalo, potem ko so ga zaprli ob začetku Natovih bombardiranj. Z njim je prispele na Kosovo predhodnica ruskega kontingenta, ki bo sodeloval v mednarodnih mirovnihi enotah KFOR. To naj bi predstavljalo garancijo za srbsko prebivalstvo, ki se na Kosovu zdaj cuti brez zanesljivega varstva, zaradi česar se vedno beži v osrednjo Srbijo.

Medtem je Ibrahim Rugova na nekem posvetu v Sviici napovedal, da se namerava vrniti v Pristino kot zakoniti predsednik Kosova. V Italiji pa zalujejo za desetarjem KFOR Pasqualejem Draganom, ki se je smrtno ponesrečil v Djakovici.

Na 8. strani

GORICA / NA AVTOPORTU

Zagonetna smrt mlade srbsko-bosanske trgovke

Inflacija v Nemčiji 0,5 odst.

WIESBADEN - Letna stopnja inflacije v Nemčiji se je junija po začasnih podatkih povzpela na pol odstotka. Maja je Nemčija zabeležila 0,4-odstotno stopnjo inflacije na letni osnovi.

GORICA - V skladišču št. 22 hale A na avtoportu so včeraj dopoldne našli truplo 35-letne Vidanke Krajišnik. Truplo je ležalo na tleh v uradu podjetja Trasped, ki se ukvarja s spedicijo in cestnimi prevozi; zenska naj bi bila zadavljena in na pol gola.

Po prvih ugotovitvah naj bi slo za domnevni umor. Truplo naj bi včeraj dopoldne odkrila ci-

RIM - Danes bi moralo iti na volišča približno 20 milijonov državljanov, vendar z izjemo Bologne, kjer je boj za zupana posebno doživeti, ni pričakovati velikega zanimanja volilcev. Opazovalci namreč sklepajo, da se veliko volilcev ne bo odpovedalo morju. Posebno nizke udeležbe se v drugem volilnem krogu bojijo v Milanu, poleg upravnih volitev pa bodo v Brescii oziroma Lecceju volili tudi dva poslanca in enega senatorja.

V Furlaniji - Julijski krajini bodo danes volilci odločali o predsedniku pokrajine Videm in Pordenon ter o zupanihi 14 občin. Volišča bodo odprta od 7. do 22. ure, setje glasov pa se bo začelo takoj po zaprtju volilnih sedezev. Rezultati bodo sproti azurnirani po spletni strani Dezele FJK (www.regione.fvg.it), na voljo pa bodo tudi na deželnem televizijskem Rai. Deželni sedež javne radiotelevizijske hiše bo opolnoci začel tudi posebno oddajo s komentarji o prvih volilnih izidih.

Na 8. strani

Nova podružnica NTKB v Križu

TRST - V Križu so včeraj odprli peto novo podružnico Nove Trzaskre kreditne banke, ki po spojivi z maticnim padovanskim zavodom Banca Antoniana Popolare Veneta deluje s svojimi desetimi okenci kot Grupa Nova Kreditna. Napovedujejo, da bodo po kriski podružnici pred koncem leta odprli še eno filialko, vedno na trzaskem Krasu.

Na 2. strani

Zadnji obiski na vzorčnem sejmu

TRST - Na razstavišču pri Montebellu se bo danes zaključil 51. mednarodni vzorčni sejem. Obiskovalci so največ pozornosti posvetili reviji »casaviva«, na kateri so si lahko ogledali raznovrstno notranjo opremo.

STRAN 13

3. ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

Danes v Mavhinjah

Ob 18.30
ČAROVNIK IZ OZA

Združena dramska skupina iz Brega in Nizja srednja sola s. Gregorčica iz Doline

Ob 20.30
GOSPA MINISTRICA
Dramska skupina SKD Igo Gruden iz Nabrežine

Ob 22.00
N'PREJ ALI N'ZEJ?
Dramski odsek KD F. Prešeren iz Boljunca

Jutri v Mavhinjah

Ob 20.30
OBLEKA NAREDI ČLOVEKA?
Dramska skupina PD Slovenec iz Boršta

REKLAMNI OGLAS

KLINIČNI TESTI UCINKOVITOSTI IN VARNOSTI POTRDILO PRIČAKOVANJA

V prodaji nova pilula, ki nam pomaga pri hujšanju

V teh dneh so jo začeli prodajati v lekarnah

MILAN - V teh dneh so v italijanskih lekarnah začeli prodajati novo pilulo, ki omogoča skupaj z nizkokalorično dieto, da v mesecu dni pretirano telesno težo zmanjšamo do 5,8 kg. Ti rezultati so bili doseženi s kliničnim testiranjem 40 prostovoljcev v laboratorijih enega od bolnišničnih centrov vsedrjavne zdravstvene službe tako, da so novi proizvod primerjali z drugim proizvodom brez etiket. Skupina, ki je jemala tudi integrator, je dietični režim lažje prenašala, pa tudi izguba telesne

teže je bila kar dvakrat večja od tiste, ki je jemala samo placebo. Osebe iz prve skupine so izgubile do 5,8 kg telesne teže v mesecu dni. Ob tem ni bilo težav in stranskih učinkov, kar prica o varnosti izdelka. Dietični integrator so izdelali po večletnem raziskovanju, ki ga je opravljala družba Axio, prijavljen je pri ministrstvu za zdravstvo, v italijanskih lekarnah pa ga prodajajo pod imenom »LineControl«. Izdelek ni zdravilo, v skladu s stopnjo debelosti pa ima oznako blag, zmern ali močan.

Selva arredamenti

MESON'S KUHINJE

Mod. RONDÒ kotna m 3,00 x 2,25 kompletna z gospodinjskimi stroji
11.690.000 Lir **5.800.000 Lir**

Mod. OLD FARM 4,20 M kompletna z gospodinjskimi stroji
18.750.000 Lir **9.375.000 Lir**

Mod. ALTEA kotna m 3,45 x 2,25 kompletna z gospodinjskimi stroji
16.720.000 Lir **8.360.000 Lir**

TAKOJŠNJA DOBAVA

TRŽIČ - Ul. Valentinis 18 - Tel. 0481/410395

Autoleader S.r.l.
Prodaja - Servis - Nadomestni deli

Ul. Flavia 27 - TRST
Prodaja: 040.382857 - Servis: 040.826077 - fax 040.280269

EDINI KONCESIONAR VOLKSWAGEN ZA TRST IN POKRAJINO

NOVICE

Tržaški Lloyd bo plul v kitajska pristanišča

Pekinske oblasti so izdale dovoljenje, da Tržaški Lloyd pluje v tri kitajska pristanišča, in sicer Kingdao, Sangaj in Ningbo. Vest so posredovali včeraj prav zastopniki slednjega mesta, ki so bili na obisku v Trstu, kjer so se sestali z zastopniki krajevnih uprav in gospodarskih organizacij. Kontejnerski promet na novi progi naj bi znašal samo v prvem letu okrog 50 tisoč teu, kar je skoraj toliko, kot znaša danes ves kontejnerski promet tržaškega pristanišča. Ne gre pozabiti, da je Tržaški Lloyd pred kratkim odkupil Evergreen, plovna družba s Tajvana, kar je verjetno botrovalo dogovoru s Pekingom.

Davek ICI v občini Devin-Nabrežina

V zvezi z izplacili avansa občinskega davka na nepremičnine ODN (ICI) (iztek roka 30. junij 1999), občina Devin-Nabrežina sporoča, da je z osvojitvijo občinskega pravilnika na področju ODN predvideno nekaj specifičnih olajšav in odtegljajev. Za določitev višine zneska se z glavnim bivališcem izenačujejo tudi naslednji primeri: a) nepremičninske enote v posesti gradbenih zadrug v nedeljenem lastništvu, ki so glavno bivališče osebikov, ki jim je bilo stanovanje dodeljeno; b) bivališča, ki jih je redno dodelil Avtonomni institut za ljudske gradnje (IACP); c) bivališče, ki ga posestnik brezplačno odstopa sorodnikom v neposredni ali posredni zvezi do 1. stopnje; bivališče v posesti v smislu lastnine ali uzivanja ostarele ali prizadete osebe, ki je pridobila stalno bivališče v varstveni ali zdravstveni ustanovi, pod pogojem, da se navedenega bivališča ne oddaja v najem. Opozarjamo, da je predvidena davčna osnova za glavno bivališče, vključno s pritklinami, 5,5 promilov, z odtegljajem v višini 200.000 lir, medtem ko je davčna osnova za vsa ostala poslopja in zazidljiva zemljišča 6,5 promilov.

Pomoč jugoslovanskim delavcem

Tudi v Trstu so ustanovili sekcijo »odbora za podporo jugoslovanskemu narodu«, ki je povezana z državnim odborom, za katerega se je zavzel SLAI COBAS pri Alfa Romeu iz Vareseja. Pomoč bodo namenili delavcem Rdeče zastave in drugih bombardiranih tovarn. Odbor ima sedež pri tržaški federaciji R.d.B./C.U.B v Ul. Rittmeyer 6 (tel. in fax 040-771446).

ANTONVENETA - NTKB / FILIALA NA VAŠKEM TRGU

V Križu uradno odprli novo bančno podružnico

V okviru padovanskega zavoda območna Grupa Nova Kreditna

Slab mesec dni po spojitvi z zavodom Banca Antoniana Popolare Veneta, v okviru katere filiale Nove Tržaške kreditne banke sestavljajo posebno območno skupino Grupo Nova Kreditna, so včeraj odprli novo filialko v Križu. Od nastanka nove banke pred dvema letoma je to že peta nova poslovalnica (prej so jih že odprli na Opcinah, v Gorici, pri Sv. Ivanu in na Proseku), tako da jih je danes skupno 10, napovedujejo pa, da bodo pred koncem leta odprli še eno filialko, zelo verjetno prav tako na kraskem območju.

Včeraj se je v novi kriski banki, ki so jo uredili v poslopju na vaskem trgu, odvila krajša slovesnost, ki so se je udeležili predstavniki krajevnih uprav, številne stranke in zastopniki vaskih organizacij. Prostore je blagoslovil župnik g. Kuncic, zbrane pa je pozdravil direktor Gainluigi Baldassi.

Slednji je bil v zadnjem obdobju direktor

NTKB, in to do spojitve s padovanskim zavodom, v okviru katerega je po spojitvi postal direktor vseh filial banke Antonveneto v Julijski krajini. Teh je skupno 26 in so ločene v dve skupini poslovalnic, in sicer Grupa Julijska krajina, ki jo sestavlja 16 filialk, ki so že pripadale banki iz Padove, ter Grupa Nova Kreditna s svojimi desetimi poslovalnicami. Za slednjo bančno grupo je prevzela odgovornost Sonja Skabar, ki je na včerajšnjem odprtju kriske poslovalnice skupaj z direktorjem Baldassijem pozdravila prisotne. Filialko v Križu bo vodil Igor Milic, namen te in ostalih okenc Grupe Nova Kreditna pa je, so naglasili na včerajšnjem odprtju, aktivno prispevati k gospodarski rasti celotnega območja tržaškega Krasa in podpirati z doprinosom strokovnega znanja na finančnem področju k razvoju številnih podjetij in strank, ki delujejo na tem teritoriju.

V novih prostorih kriske podružnice se je odvila krajša slovesnost (KROMA)

PREBENEG / SKD JOŽE RAPOTEC

Vabilo na fotografski natečaj

Pobuda sodi v okvir praznovanj 20-letnice ustanovitve društva

V nizu pobud, ki so si jih mladi odborniki SKD Jože Rapotec zamislili za praznovanje letošnje 20-letnice društva, sodi tudi posebno zanimiv fotografski natečaj, namenjen vsem ljubiteljem fotografije. Od običajnih tovrstnih razpisov pa se razlikuje zato, ker vabi tudi k zbiranju starih posnetkov, ki jih kdo lahko hrani v svojem arhivu. Fotografski natečaj je seveda posvečen domači vasi: udeleženci bodo svojo pozornost posvetili Prebenu, tej mali, a nadvse mikavni in dobremu opazovalcu posebno privlačni vasi dolinske občine. Prebeneg se dobro ohranja staro jedro vasi, kjer se pravzaprav nahaja bodisi cerkev kot srenjska hiša. Ob sprehodu po tesnih ulicah, ki se odtod razpredajo v razne smeri, pa se očesu razkrije marsikateri prijeten kotiček z značilno krajevno ureditvijo. Razgled, ki ga uživajo Prebenegani, pa je pravzaprav enkratni, saj se pogled razširi daleč nad mesto, proti Koprskemu in v spodnjo

Osapsko dolino. Nad vasjo pa s slovenske strani kraljuje grad Socerb.

Fotografski natečaj ima naslov Podoba v Prebenu, SKD Jože Rapotec ga prireja v sodelovanju z nekaterimi člani krožka Foto Trst 80. Cas za prijavo soupada s rokom za oddajo slik oz. fotografij, ki naj bi bile po možnosti v velikosti 20x30 cm: kdor bi rad sodeloval pri razstavi, ki bo kronala to pobudo, naj svoje fotografije (lahko jih je največ pet) odda v ponedeljek, 5. ali v torek, 6. julija od 19. do 22. ure odbornikom društva, ki jih bodo sprejemali v dvorani prebenedske srenjske hiše. Izdelke bo pregledala tudi posebna ocenjevalna komisija, najboljši pa bodo posebej nagajeni ob odprtju razstave, s katero se bo v petek, 9. julija zacelo večdnevno praznovanje okroglega jubileja SKD Jože Rapotec. Za dodatna pojasnila sta v večernih urah na voljo dve telefonski številki (040 231871 ali 040 231873), na katerih odgovarjata Peter oz. Petra Bandi. (dam)

NIŽJE SREDNJE ŠOLE / PRED KONCEM ŠOLSKEGA LETA

Nepozabni izlet po Sloveniji

Minil je že skoraj mesec dni, navdušenje zaradi lepe izkušnje pa se še ni poleglo. Mladi nagajeni maturantje iz vseh slovenskih sol na Trzaskem so se deževnega večera pripeljali na Oberdankov trg potem ko so tri dni spoznavali lepote Slovenije. Tokrat sta bila cilja Stajerska in Prekmurje.

Odpotovali smo iz trga Oberdan ob 7. uri, nato smo sli v spremstvu gospoda ravnatelja in nekaterih profesorjev mimo Opcin, kjer so se nam pridružili še dijaki kraskih sol. Peljali smo se mimo Ljubljane in preko Trojan do Sempetra v Savinjski dolini, kjer smo si ogledali muzej v Antičnem parku z zanimivimi rimskimi izkopaninami. Nato smo se peljali do Celja, kjer smo si ogledali mesto in zvedeli vse o zgodovini Celjskih grofov.

Po kosilu smo se odpeljali do Maribora, kjer smo se sprehodili po mestu. Ogledali smo si Slomskovo cerkev, kužno znamenje in stari del mesta. V Mariboru so nas namestili v hotelu Slavija. Po zajtrku smo se naslednje jutro odpeljali v Mursko Soboto, kjer smo si v Bogojini ogledali Narodni muzej. Sli smo tudi k lončarju. Zelo nas je zanimalo, kako je ta izdeloval iz črne gline najrazličnejše posode in predmete. Po ogledu Plečnikove cerkve, katere je bil strop okrašen z glinastimi krozniki, smo se napotili h kosilu.

Nato so nas vodili po solski učni poti ob reki Muri, kjer smo si ogledali reko, rastlinstvo in zivalstvo tega predela Slovenije. Skoda le, da nam je dez preprečil daljši postanek v tem naravnem parku. Skozi Radence in Lenart smo krenili v Maribor, kjer nas je čakala večerja.

Dež nas je preganjal tudi tretji dan, ko smo se vozili do Sempetra v Savinjsko dolino. Kljub slabemu vremenu smo si ogledali jamo Pekel, ki je tipično kraska jama na Stajerskem. V Mozirju smo se pod dežjem sprehodili po Savinjskem gaju, kjer smo imeli naročeno tudi kosilo. Čakala nas je se voznja v Logarsko dolino, kjer smo pod prvim nalivom sli do slapa Rinka. Sivo nebo nas je spremljalo tudi na poti proti domu. Na Opcinah smo pozdravili nove prijatelje, nato smo nadaljevali z vožnjo do trga Oberdan, kjer so nas nestrpno čakali stari. Vreme nam res ni bilo naklonjeno, klub temu smo spoznali res veliko zanimivosti Slovenije.

Za lepo organiziran izlet se iz srca zahvaljujemo pedagoški svetovalki Andreji Duhovnik Antonij, za gostoljubnost pa zavodu za Solstvo Republike Slovenije. Pedagoški svetovalki, gospodom ravnateljem in profesorjem, z olajšanjem, zaradi opravljenih male mature voščimo: vesele počitnice!

Dijakinje 3. razreda katinarskega oddelka srednje sole SS. Cirila in Metoda

SDZPI/03

**SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST**

Šolsko leto 1999/2000

Tečaji za brezposelne, ki so dokončali višjo srednjo šolo do 25. leta starosti:

- 1. Upravljanje podjetja (750 ur)**
- 2. Marketing na internetu (400 ur)**
- 3. Administrator omrežja (400 ur)**
- 4. Socialni animator (650 ur)**

- ☐ Obiskovanje in didaktični material sta brezplačna
- ☐ Predvidena je štipendija
- ☐ V sklopu tečajev bo organizirana večtedenska delovna praksa

Tečaje je odobril Deželni odbor in jih financirajo:

**Evropska komisija
Evropski socialni sklad**

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

**Avtonomna dežela Furlanija-Julijska Krajina
Deželno Ravnateljstvo za Poklicno usposabljanje**

**Vpisovanje in ostale informacije v tajništvu Zavoda v Trstu,
Ul. Ginnastica 72, tel. 040/566360**

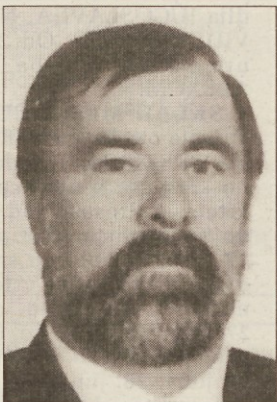
MILJE / RESOLUCIJA

Šavron obsoja početje Pokrajine

V resoluciji zahteva poseg župana

Tudi miljski občinski svet bi moral zavzeti stališče o početju pokrajinske komisije, ki je predlagala crtanje vseh členov o Slovencih iz osnutka novega statuta pokrajinske uprave: občinski svetovalec SSK Danilo Savron (na sliki) je namreč o tem perečem vprašanju vložil »nujno resolucijo«, o kateri bi se občinski svet moral izreči na jutrisnji seji.

V svoji resoluciji Savron med drugim podrobno navaja vse člene statuta Pokrajine Trst, ki obravnavajo tudi našo manjšino, in sicer člene 1, 6, 44, 77 ter 84, pri čemer ugotavlja, da bi njihovo crtanje grobo prizadelo današnjo raven zaščite. Poleg tega, navaja Savron v svoji re-

soluciji, je tako početje v ostrem nasprotju z evropskimi, mednarodnimi in državnimi zaščitnimi normami, kot tudi z določili trzasekega občinskega statuta ter drugih občinskih statutov v pokrajini, ki vsebujejo določila o slovenski manjšini.

Savron je napovedal, da bo ob resoluciji opozoril miljskega župana Dipiazzo na nujnost posega pri pokrajinski upravi tudi upoštevajoč izvrstne odnose, ki jih je navezal s sosednjimi občinami onstran meje, posebno z Občino Koper. Prav statut Občine Koper pa bi lahko za marsikoga predstavljal zgled, ki bi ga bilo vredno posnemati. Svetovalec Oljke-SSK pravi še, da ne zahteva, da bi izboljšali statut Pokrajine Trst, čeprav bi si kaj takega lahko tudi obetali od demokratične uprave: zato pa terja vsaj ohranitev sedanjih določil, in sicer do trenutka, ko bo odobren zaščitni zakon za našo manjšino.

MILJE / NARAVOVARSTVENIKI

Zavzemanje za spremembo regulacijskega načrta v Miljah

»Nacrt protislovij«: tako so naravovarstveniki poimenovali nov regulacijski nacrt, ki ga je miljska Občina sprejela aprila letos. Na večrajšnji tiskovni konferenci so predstavniki WWF, Legambiente in ACLI »Anni Verdi« orisali svoja stališča, pri čemer so prvi vrsti opozorili, da je nacrt ze sam po sebi »pretiran«, predviden je za 20 tisoč prebivalcev, a že danes jih je skoraj polovica manj. Iz tega sledi, da je povsem neosnovano načrtovanje novih izključno rezidenčnih objektov (torej brez turističnih, trgovskih itd.) za kar 700 tisoč kubčnih metrov. To je obenem v protislovju z nameni in cilji samega načrta, v katerem je pou-

darjena vloga teritorija, za nekatera območja pa je celo predvidena zaščita. Kot absurdno so ocenili možnost gradnje na gozdnatih območjih.

Naravovarstveni so obenem napovedali, da se bodo v prihodnjih mesecih zavzeli za vrsto pobud, s katerimi bodo javnost seznanili s svojimi stališči in se soočili s prebivalstvom in občinskimi svetovalci z namenom, da dosežejo ustrezne popravke regulacijskega načrta.

NOVICE

Jutri v Bazovici »Doktor Zavrtjenik«

Jutri zvečer bo v kinodvorani v Bazovici spet živahno: tokrat bodo stopili na oder člani dramskega odseka vaskega Mladinskega krožka. Po lanski uspešni postavitvi narečne veseloigre Kašne, kasne, same tasne, so se letos ponovno odločili za tovrstno zvrst gledališke predstave. Z režiserko Tatjano Turko so pripravili igrjo, ki se tokrat odvija v psihiatrični ambulanti pri doktorju Zavrtjeniku. Okrog tega lika se vrtijo tragikomicne zgodbe umskih bolnikov, ki jih igrajo Adriana Longo, Kristina Berce, Andrej Suligoj in Damjan Krizmancic. V vlogi doktorja, ki se navezuje na sibekejskega od svojih pacientov, nastopa Saša Carli, njegovo mlado hčerko Matejko igra Eva Carli, doktorjevo asistentko Helgo pa Jana Ban. Za zaveso bo mladim igralcem v pomoč Vasja Krizmancic. Predstava, ki se bo začela ob 20.30, je ena izmed pobud ob slavlju stoletnice ustanovitve bazovskega kulturnega društva Lipa. Ponovili pa jo bodo tudi v tork na odru mavhinjskega festivala ljubiteljskih dramskih skupin. (JPC)

Tatvini v javnih lokalih

V zadnjih casih so tatovi vzeli na muho javne lokale, posebno tiste, v katere se lahko prebijejo skozi notranja dvorišča. Tako so prejšnjo noč »obiskali« bar »Borsa« v Ul. Cassa di Risparmio 4 ter odnesli okrog 300-400 tisoč lir. Nekaj vec denarja so našli v baru »Derby« v Ul. Carducci 11, okrog 1.800.000 lir.

BANI / POBUDA KULTURNEGA DRUŠTVA GRAD

Ob sv. Ivanu prijetno z nastopom Opencev

Na borjaču »Pr Čukoveh« je skupina SKD Tabor predstavila igrjo Rusa riga črzej uograde

Obnovljeni odbor SKD Grad se je za letosnji praznik sv. Ivana odločil, da povabi dramsko skupino SKD Tabor iz Opčin s komedijo »Rusa riga črzej uograde«, ki je med občinstvom zela ze veliko uspeha.

Kot prejšnje leto, se je prireditev praznovanja sv. Ivana pričela s pozdravom in priložnostnim darilcem za najmlajšega vasčana z imenom Ivan Kocman, katerega so vsi veselo zaploskali. Na prireditve so povabili tudi gospo Rozico Ban in zakonca Majdo in Livija Krevatin, ki so prisli na obisk svojcev iz daljne Avstralije. Obdarili so jih s cvetjem za spomin na ta praznik in srečanje s sovasčani. Tudi nova odbornica Ivana Levca je bila deželna pozornost, z željo za uspešno delo v društvu.

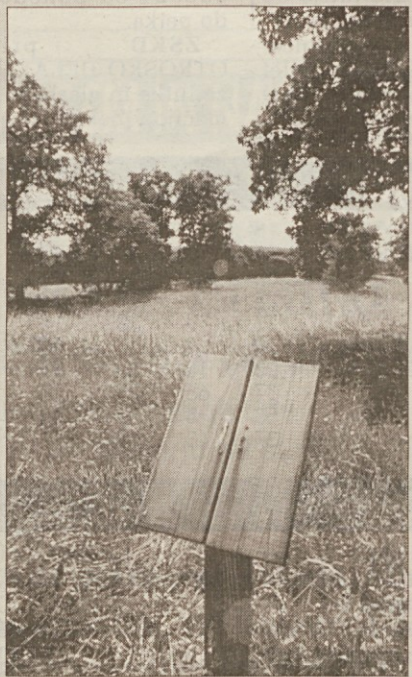
Tako se je kljub mrzlemu večeru, ozračje med občinstvom ogrelo in pričela se je predstava z veseloigro izpod peresa Ivana Artaca v režiji Igorja Malalana, »Rusa riga črzej uograde«.

Celotna prireditev je potekala v sugestivnem okolju domačega brjaca »Pr Čukoveh«, kjer sta pri vhodu dekleti v narodni nosi poklanjali obiskovalcem sopek cvetja. Stara domacija z latnikom in ozko plaso trave pred hišo obdano z oleandri in drugim cvetjem je ustvarjala naravno kuliso, ki je dajala tej igri pristen čar življenja v preteklosti. Veseloigra, ki je prikazala vzne- mirenje Opencev, radi izgube domače zemlje ob gradnji železnice, ki se kot rdeca črta vije cez krasko gmajno in njihove ograde od Trsta do Beljaka; in novost tistega časa, ropotanje prvega avtomobila, ki je s hrupom, ki ga je povzročal plasil govedo na pasji je pritegnilo gledalce. Z zanimanjem so sledili temu dogajanju in na koncu nagradili z dolgim navdušujočim aplavzom nastopajoce. Z družabnostjo, ob dobri domači kapljici so se ogreli in s pesmijo sklenili praznovanje sv. Ivana. P.V.

Sinhrotron: zimska burja je odpihnila tudi... dvojezičnost

Ni sala, ampak gola resnica. V parku, ki obdaja sinhrotronski svetlobni generator in ki v lepem in grdem vremenu vsak konec tedna priklje na desetine ockov, mamic in otrok, sportnikov, sprehajalcev, so takoj po odprtju parka

postavili table s tiskovinami, ki so s sliko in besedo opozarjale na najbolj pogoste kraske rastline in drevesa, obenem objavljale ob znanstvenem latinskem se italijansko in slovensko ime.

Ni bilo veliko, bil pa je kljub vsemu viden znak, da na območju ne živijo samo italijansko govoreči ljudje.

Tiskovine z risbami in imeni rastlin so zdrzale nekaj let. Bile so namreč papirnate, ovite v plasticne ovitke in z risalnimi zeblicki pribite na lesene table.

No razkosja ni zahteval nihce, resitev, ki je bila izbrana, je služila namenu, saj je ukazaljnemu dala najosnovnejše informacije. Trajna pa ta resitev ni bila. Zdrzala je zimo ali dve, ob tretji so zeblicki popustili, burja je odpihnila plasticne ovojnice in tiskovine, ki jih seveda nihce ni nadomestil, kot ni nihce popravil ene ali dveh tabel, ki so popustile.

In vendar bi postavitev novih napisov ne zahtevala veliko truda in tudi ne dosti sredstev. Samo scepce dobre volje in pozornosti do okolja tako naravnega kot cloveskega, v katerem znanstveni center in sinhrotronski svetlobni generator delujeta.

Morda pa bi kazalo, da bi kdo od krajevnih dejavnikov, tudi zaropotal. Kdo ve, da bi v tem primeru burja, kot je odpihnila, spet pripihala dvojezičnost.

NOVI POPOLDANSKI URNIK

Obveščamo cenjene stranke, da bodo od 1. julija t.l. vse filiale zavoda Banca Antoniana Popolare Veneta - Nova Tržaška kreditna banka poslovale v popoldanskih urah s sledečim urnikom:

od 14.35 do 15.35

BANCA ANTONIANA POPOLARE VENETA

nova tržaška kreditna banka

SDZPI/02

**SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST**

Šolsko leto 1999/2000

Tečaji za brezposelne nad 18. letom starosti:

OFFICE AUTOMATION (400 ur)

- ☐ Obiskovanje in didaktični material sta brezplačna
- ☐ Predvidena je štipendija
- ☐ V sklopu tečajev bo organizirana večtedenska delovna praksa

Tečaje je odobril Deželni odbor in jih financirajo:

Evropska komisija
Evropski socialni sklad

Ministrstvo za delo in socialno skrbstvo

Avtonomna dežela Furlanija-Julijska Krajina
Deželno Ravnateljstvo za poklicno usposabljanje

Vpisovanje in ostale informacije v tajništvu Zavoda v Trstu,
Ul. Ginnastica 72, tel. 040/566360

SDZPI/01

**SLOVENSKI DEŽELNI ZAVOD
ZA POKLICNO IZOBRAŽEVANJE
TRST**

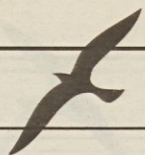
prireja v šolskem letu 1999/2000 dva tečaja za poklicno kvalifikacijo:

**dveletni tečaj za OPERATERJA NA
RAČUNALNIKU V URADU (1.100 ur letno)**

dveletni tečaj za KUCHARJE (1.200 ur letno)

- ❖ tečaja sta namenjena mladim do 25. leta z opravljenim obvezno šolo,
- ❖ obiskovanje in didaktični material sta brezplačna,
- ❖ program vsebuje veliko praktičnih vaj in delovno prakso.

Vpisovanje in ostale informacije v tajništvu Zavoda v Trstu,
Ul. Ginnastica 72, tel. 040/566360

ŠZ BOR, KD S. ŠKAMPERLE in
ODBOR ZA OHRANITEV STADIONA 1. MAJ

prirejajo PRAZNIK NA 1. MAJU

Danes, 27.6.: v popoldanskih urah zaključek turnirjev in nagajevanje; ob 16. uri odprtje kioskov; od 20. ure dalje ples z ansamblom **Status Symbol**.

Od 20.30 do 21.30 **HAPPY HOUR**.

V primeru slabega vremena bo zabava potekala v pokritih prostorih Stadiona 1. Maj.

FC PRIMORJE

prirejedi na **PROSEKU**
2., 3., 4., 5.,
10., 11., 12.,
17. in 18. julija 1999

ŠPORTNI PRAZNIK

SKD SLAVEC RICMANJE-LOG

prireja

ŠAGRO
S TOMBOLO

2., 3. in 4. julija na Žrebčevem

Redni občni zbor NARODNE IN ŠTUDIJSKE KNJIŽNICE

bo jutri, v ponedeljek,
28. junija 1999, ob 19.30
v prvem sklicu ter
ob 20. uri v drugem sklicu
v Trubarjevi citalnici
knjižnice v Trstu
ul. sv. Franciška 20/I

KINO

ARENA ARISTON (Po-
letni kino) - 21.30 »Hilary
& Jackie, r. Anand Tucker,
i. Emily Watson, Rachel
Griffiths.

EXCELSIOR - 17.55,
20.05, 22.15 »Tutti pazzi
per Mary«, i. Cameron
Diaz.

**EXCELSIOR AZZUR-
RA** - 18.10, 20.05, 22.00
»Il colore della menzo-
gna«, r. Claude Chabrol.

AMBASCIATORI -
16.30, 18.20, 20.15, 22.15
»Star Trek - L'insurrezio-
ne«.

GIOTTO MULTISALA
1 (Ulica Giotto 8) 16.30,

18.20, 20.15, 22.15 »Attac-
co alla Terra«.

GIOTTO MULTISALA
2 - 16.00, 17.30, 19.00,
20.30, 22.15 »Cube« (Il cu-
bo). Prepovedan mladini
pod 14. letom.

NAZIONALE 1 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Tera-
pia e pallottolo«, i. Robert
De Niro, Billy Crystal.

NAZIONALE 2 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »Ma-
trix«, i. Keanu Reeves.

NAZIONALE 3 - Di-
sney: 16.00, 18.00 »Geni-
tori in trappola«; 20.00,
22.15 »L'ultima stazio-
ne«, r. i. Sergio Rubini.
Prepovedan mladini pod
14. letom.

NAZIONALE 4 - 16.30,
18.20, 20.15, 22.15 »Tre
amici un matrimonio e un
funerale«, i. Gwyneth Pal-
trow, David Schwimmer.

MIGNON - 16.00 -
22.00 »Milly D'Abbraccio
- bella e vogliosa«. Prep-
ovedan mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 16.00 »A
bug's life«, risani film;
18.00, 20.00, 22.10
»Shakespeare in love«, i.
Gwyneth Paltrow.

ALCIONE - 20.00, 22.00
»In principio erano le mu-
tande«, r. Anna Negri, i.
Stefania Rocca, Bebo Stor-
ti, Teresa Saponangelo.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraj letovanja, priporočamo, da
nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na
telefonsko številko

040-7786300 - vsak dan od 14. do 19. ure

Dne 25. junija je na
milanski univerzi Boc-
coni z uspehom doktori-
ral v finančni ekonomiji

Christian Doglia

Iskreno mu čestitajo

nona Marija,
Miranda, Rudi,
Monika in Martina,
Zarko, Mara, Erika
in Walter

Včeraj sta stopila na
skupno življenjsko pot

Maja in Patrick

Da bi bilo vajino
SKUPNO STANOVANJE
vedno vedro, sončno in
veselo vama iz srca
vošči

Dramska skupina
SKD Igo Gruden

ČESTITKE

Danes veselja je dan,
ko v Boljuncu naš GO-
RAN praznuje svoj roj-
stni dan. Se veliko, ve-
liko zdravih dni naj ti
življenje podari. To ti
želijo iz Repna tvoji
drugi vsi.

Jutri **NASA**
SLAVLJENKA rojstni
dan slavi. Vsi skupaj ji
želimo se mnogo zdra-
vih in veselih dni. Njeni
stirje vnuki ji posiljajo
vrhan kos poljubckov.

OBVESTILA

**SLOVENSKO PASTO-
RALNO SREDISCE V
TRSTU** vabi na vsako-
letno maso v tržski
Rizarni za vse
tamkajšnje zrtve in ost-
le zrtve druge svetovne
vojne, ki bo danes, 27.
junija ob 17. uri. Mase-
val bo zupnik Lojze
Krzisnik, sodeloval bo
zdruzeni zbor Zveze
cerkvenih pevskih zbor-
ov.

KRUT obvesca ude-
leženca 10-dnevnega bi-
vanja v Materadi (Po-
rec), da je odhod avto-
busa jutri, v nedeljo, 27.
t.m., ob 9. uri iz Trsta,
Trg Oberdan - Deželna
palaca.

ZSKD obvesca cenje-
ne clane in sodelavce,
da bo od jutri, 28. t. m.
dalje tržski urad kot
običajno na razpolago
vsem s poletnim urni-
kom, in sicer od 8. do
14. ure. Tudi Vam zeli-
mo prijeten in zaslužen
oddi.

**NARODNA IN STU-
DIJSKA KNJIŽNICA** ob-
vesča, da bo do 6. sep-
tembra knjižnica odprta
s poletnim urnikom in
sicer od ponedeljka do
petka, od 8. do 16. ure.
Od 26. julija do 15. av-
gusta t.l. bo zaprta zara-
di letnega dopusta.

SKD JOZE RAPOTEC
- Prebeneg, v okviru 20-
letnice društva, organi-

zira fotografski natečaj
PODOBE V PREBENE-
GU. Za pojasnila lahko
klicete na tel. st. 040-
231871 (Peter) ali 040-
231873 (Petra) od 19. do
20. ure.

**SPORTNA SOLA
BOR in KD SLAVKO
SKAMPERLE** organizira-
ta poletno središče na
Stadionu 1. maj, Ul.
Guardiella 7, od jutri,
28. junija do 30. julija za
otroke od 3. do 10. leta.
Urniki poletnega centra
od 8. do 16. ure. Za
informacije tel. 040-
51377 od 9. do 15. ure.

**NARODNA IN STU-
DIJSKA KNJIŽNICA** va-
bi na Redni občni zbor,
ki bo jutri, v ponedeljek,
28. junija 1999, ob 19.30
v prvem in ob 20. uri v
drugem sklicanju v Tru-
barjevi citalnici knjižni-
ce v Trstu Ul. sv.
Franciška 20/I.

**SLOVENSKA KUL-
TURNO-GOSPODAR-
SKA ZVEZA** sporoča, da
so njeni tržski uradi do
konca avgusta odprti od
ponedeljka do petka, od
9. do 13. ure.

ORATORIJ 1999 ALI

VESELI ZIV ZAV - Kje?
V Marijanišču na Opci-
nah. Kdaj? PRVI TEDEEN
od ponedeljka, 5. do
petka, 9. julija; DRUGI
TEDEEN od ponedeljka,
12. do petka, 16. julija.
Program bo potekal od
9. ure do 16.30. Za ko-
ga? Za otroke iz osnovne
sole. Program: zgodba,
ki se pripoveduje preko
vsega delovanja; delav-
nice, petje, ples, pogo-
vor, čas za ustvarjalnost,
trenutki zbranosti, dozi-
vetja, molitev, izleti itd.
Prijava: telefonska
tajnica 040-211113 ali
0335-8186940. Ostala
obvestila ob prijavi.

**POLETNI CENTER
PIKAPOLONICA!!!**
Zacelo se je vpisovanje
v poletni center Pikapo-
lonica v organizaciji
Slovenske prosvete in
MOSP, ki bo v Bazovici
od 19. do 30. julija za
otroke od 4 do 10 let,
vsak dan (razen sobote
in nedelje) od 8. do 17.
ure. Za prijave in dodat-
ne informacije se lahko
obrne na urad Sloven-
ske prosvete, Ul. Doni-
zetti 3, od 9. do 17. ure
(od ponedeljka do
petka), tel. st. 040-
370846, do 6. julija. V
cetrtek, 8. julija pa bo ob
20. uri na sedežu Slo-
venske prosvete infor-
mativni sestanek, na ka-
terem bodo stari porav-
nali prvi obrok.

SD SOKOL organizira
17. in 18. julija 1999 tur-
nir 24 ur odbojke. Infor-
macije in vpisovanje ob
torkih in cetrtkih od 20.
do 21. ure na tel. st.
040-201197 (Elizabeta),
vsak dan na tel. st. 040-
200584 (Andrej) od 11.
do 13. ure, in na igrišču
SD Sokol v Nabrezini
od ponedeljkih in sre-
dah, od 20. do 22. ure.
Vpisovanje se zaključuje
7. julija 1999.

OBCINA ZGONIK
ODREJA obvezno ce-
pljenje proti steklini za
pse, govedo, ovce, koze
in konje, ki so prisotni v
obcini Zgonik. Obenem
obvesča, da bo obvezno
cepljenje psov proti
steklini izvrševal brez-
plačno poverjeni živi-
nozdravnik P.Z.S. st. 1

Trzaske pri zupanstvu v
Zgoniku vsak torek in
petek od 11. do 12. ure
do 15. julija 1999. Last-
niki psov morajo obvez-
no pripeljati pse s pri-
mernim nagobčnikom.

**PEVSKO DRUŠTVO
VESELA POMLAD** vabi
nove pevce v otroški
pevski zbor. Če si star
od 6 do 10 let in rad
pojes, se nam pridruži v
POLETNEM PEVSKEM
TEDNU, od 23. do 28.
avgusta v Marijanišču
na Opcinah. Ob petju
bodo potekale tudi druge
dejavnosti, veliko pa
bo tudi zabave. Prijave
sprejema ga. A. Puric na
telefonski številki 040-
212207 od 19.30 do
21.30 vsak dan do
vključno cetrтка, 15. ju-
lija.

MOSP obvesča, da so
na razpolago informacije
o poletnem tednu za
mlade DNEVI SPORTA
POD SOTORI (organizira
Mavrični most mla-
dih). Od 12. do 18. julija
v Luciji pri Portorožu.
Program: sportne in
vodne aktivnosti. Spanje
pod milim nebom ali v
sotorih na vrtu župnisca
v Luciji. Informacije in
prijave: MOSP, ul. Doni-
zetti 3, Trst, tel. st.
040/370846, uradne ure,
od ponedeljka do petka,
od 9. do 17. ure.

MOSP obvesča, da so
na razpolago informacije
o poletnem tednu za
mlade IZOLA '99 (orga-
nizira ZKS). Od 25. ju-
lija do 1. avgusta v Izoli.
Program: sportni del
(plavanje, sportne igre,
plesne vaje), družabni
del (plesni večeri,
družabni večeri, izlet)
izobraževalni del (pre-
davanja in pogovori v
skupinah o odnosih med
fanti in dekleti in o clo-
vekovih pravicah, ust-
varjalna delavnica) in
duhovni del (aktivno
krščansko življenje). Ce-
na vključuje polni pen-
zion, nočitve (skupna
ležišca), enodnevni iz-
let, plesne vaje, material
za ustvarjalno delavni-
co. Informacije in prija-
ve: MOSP, Ul. Donizetti
3, Trst, tel. st.
040/370846, uradne ure,
od ponedeljka do petka,
od 9. do 17. ure.

**KD LONJER-KATINA-
RA** vabi otroke iz vrtca
in osnovne sole na
OTROŠKI TEDEEN od 26.
do 31. julija v lonjerskih
društvenih prostorih, od
8. do 13. ure. Informa-
cije in prijave na tel. st.
040-910178 (Jana) ali
040-910387 (Tamara).

**SE NEKAJ PROSTIH
MEST** za poletno kolo-
nijo ob morju v Fiesi pri
Piranu od 27. julija do
5. avgusta za osnov-
nosolce in srednjėsolce!
Sončenje, kopanje, izlet
z ladjo po slovenski oba-
li, sportne dejavnosti,

tečaj jadrnanja, pota-
pljanje, lokostrelstvo,
orientacije... Za vse
informacije poklicite v
Slovenski dijaski dom S.
Kosovel tel. st. 040-
573141 ali 040-573142.

**STRANKA KOMUNI-
STICNE PRENOVE -
KROZEK PESCATORI**
prireja danes, 27. junija
v Ljudskem domu v Na-
seliju Sv. Sergija PRAZ-
NIK KOMUNISTICNE-
GA TISKA. Program: ob
18. uri koncert GODBE
ARCOBALENO, ob 19.
uri projekcija videa ca-
snikarja Fulvija Grimal-
dija JUGOSLAVIJA, NE-
VIDEN NAROD. Od 20.
ure dalje glasba z
ALEXOM.

SKLAD MITJA CUK
vpisuje otroke v POLET-
NA SREDISCA: 1. polet-
no središče v otroškem
vrtcu na Proseku, od 2.
do 14. avgusta od 8. do
17. ure; 2. poletno sre-
dišče v otroškem vrtcu
na Opcinah od 16. do
27. avgusta od 8. do 17.
ure; 3. poletno varstvo
od jutri, 28. junija do 4.
septembra od 8. do 13.
ure. Poskrbljen prevoz s
trga Oberdan. Informa-
cije: Opcine, Narodna
ulica 77, v dopoldan-
skih urah (tel. 040-
212289).

**POLETNI VSEGAMA-
LO 1999** - vabimo vse
dijake slovenskih nižjih
sol k skupnemu
preživljanju poletnih
dni... na tečaj informa-
tike, na kopanje in na
vrsto drugih kratkoca-
snih dejavnosti, od 2. do
27. avgusta, od 8. do 17.
ure. Poskrbljeno bo za
kosilo in malico. Infor-
macije: Sklad Mtija Cuk,
Opcine, Narodna ul. 77,
v dopoldanskih urah.
Tel. 040-212289.

MOSP obvesča, da so
na razpolago informacije
o potovanju SPANIJA
'99 - OD KATALONIJE
DO GALICIJE (organizira
ZKS). Od 30.7. do 10.8.
Končni cilj potovanja:
Santiago de Compostela
in udeležba na medna-
rodnem srečanju mla-
dih, ki bo potekalo v
duhu svetovnega dneva
mladih. Na poti: ogled
Barcelone, Madrida in
Lurda. Cena vključuje
prevoz z avtobusom in
stiri polpenzione. Infor-
macije in prijave: MO-
SP, Ul. Donizetti 3, Trst,
tel. st. 040/370846,
uradne ure od pone-
deljka do petka, od 9. do
17. ure.

**OTROCI, POZOR,
POZOR**, pridite v edini
poletni center ob morju.
Čakajo vas tečaji ja-
drnanja, ribarjenja, pla-
vanja, izleti, veliko
prijateljev in zabave!!!
Število mest je omejeno.
Poletni center bo od 23.
avgusta do 3. septembra
1999 na sedežu TPK Si-
rena, Miramarski drevo-
red 32 v Barkovljah. Za
informacije klicite na
Zadružni center za so-
cialno dejavnost, Ul. Ci-
cerone 8, tel. 040-
360324 od ponedeljka
do petka.

ZSKD prireja
OTROŠKO DELAVNICO
za lutke in glasbeno ani-
macijo v Zelenem centru

od 30. avgusta do 3. sep-
tembra. Namenjena je
otrokom od 7. do 11. le-
ta in odraslim, ki jih za-
nima tovrstno delo z
otroki. Razpoložljivih
mest ni veliko, zato se
čimprej prijavite v
tržaskem uradu ZSKD
(tel. 040-635626), kjer
boste dobili tudi potreb-
na pojasnila!

IZLETI

GeC tour
Škofije
tel. 0038666 - 549588

**NIŽJE CENE
Z LETALOM V
DALMACIJO**

DOBRI HOTELI 3*
7 polpenzioni + takse
BRAČ (BOL)
(odhodi: 11, 18/7)
714.000 lir
(odhodi: 25/7, 1, 8, 15/8)

898.000 lir
KORČULA
(odhodi: 4, 11, 18/7)

630.000 lir
(odhodi: 25/7, 1, 8, 15/8)
740.000 lir
Najboljši hotel 5*
v CAVTUVU

(20 km od Dubrovnika)
odhodi od 11/7 do 29/8
950.000 lir
(soba s pogledom na morje)

**NA VOLJO TUDI
CENEJŠI HOTELI!**

SINDIKAT SPI-CGIL
in **KROZEK AUZER** za
Krasko območje vabita v
sobotno, 3. julija 1999 na
izlet v Rakov Skocjan in
Snežniški grad. Za infor-
macije klicite sedež sin-
dikata na tel. st. 040-
200698.

OPENSKI LETNIK '98
vabi vse soletnike s Krä-
sa, Brega in Trsta, da se
jim pridružijo na trid-
nevem septemborskem
izletu v Umbrijo. Za mo-
rebitne informacije in
vpise poklicite na tel. st.
040-213457, 0347-
9604777 (Igor) in 040-
211258 (Nadja). Pohiti-
te, mesta so omejena.

**Kam
po
bencin**

Danes bodo na
Tržaskem obratovala na-
slednje crpalke:

AGIP
Largo Piave
Drevored Campi Elisi 59
Largo Sonnino 10
Trg Sansovino 6
Milje - Trg caduti libertä 2
Sesljan - drz.c. 14

SHELL
Rotonda del Boschetto
Ul. Baiaumonti 1
Istrska ulica 212

ESSO
Largo Roiano 3/5
Ul. Giulia 2 (pri ljudskem
vrtu)
Opcine - cesta 202
(krizisce)

IP
Riva O. Avgusta 2

ERG
Ul. Piccardi 46

API
Ul. F. Severo 2/5
Ul. Baiaumonti 48

TAMAIL
Ul. F. Severo 2/3
Nabrezje N. Sauro 6/1
Miramarski drevored 233/1

**NOCNE CRPALKE
IN SELF SERVICE**

TAMAIL - Ul. F. Severo 2/3
ESSO - Trg Valmaura 4
AGIP - Istrska ulica 155
AGIP - Miramarski drev. 49
AGIP - Ul. A. Valerio 1
(univerza)
ESSO - Zgonik - Državna
cesta 202

**CRPALKE ODPRTE
24 UR NA 24**

AGIP
Devin (sever) - avtocesta
Devin (jug) - avtocesta

DVOPOSTELJNA KUPČIJA!

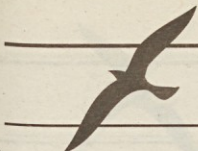
**S SKROMNIM STROŠKOM
1.890.000 LIR ODNESETE DOMOV:**

- 1 zakonsko posteljo na razpolago v 2 modelih in 9 različnih enobarvnih oblogah (bombaz)
- 1 komplet prevleke za pernico 1 poletna pernica, 1 rjuha/prevleka za pernico v 3 različnih barvnih vzorcih, 2 blazini, 2 prevleki za blazino, 1 rjuha z zasitimi vogali
- 1 ortopedska vzmetnica z lesenim letvastim podom
- 1 zakonska zimnica

Isti model verzija postelja box **2.490.000 lir**

EDI MOBILI
Ul. Baiaumonti 3 - Tel. 040.82.07.66
parkirišče za kliente

DRUŠTVO SLOVENSKIH IZOBRAZENECV
v Trstu

vabi na večer

**IZSELJENIŠTVO NA NAŠEM PODROČJU
V 19. IN 20. STOLETJU**

Sodelujejo

Aleksij Kalc, Aleš Breclj, Irena Mislej in Piero Purini

**Peterlinova dvorana, Ul. Donizetti 3,
jutri, v ponedeljek, 28. junija ob 20.30****FESTIVAL
NOVEGA DELA IN UNITA'**
v ZGONIKU

Danes, 27.6., ob 18.30

Nastop godbe na pihala iz
NABREZINE

ob 19.30

Pozdrav podpredsednika
deželnega sveta FJK
Miloša Budina

ob 20.00

Ples z ansamblom
ROYAL Live Music GroupKioski z raznovrstno hrano in domačim vinom
VABLJENI!**Športno združenje****GAJA**

prireja do 4. julija

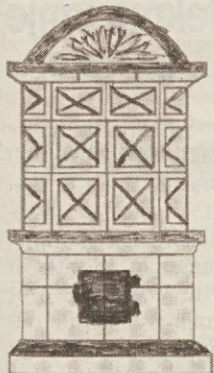
na športnem objektu na Padričah

ŠPORT IN ZABAVO

s turnirjem v nogometu

Danes ples z ansamblom
HRAŠKI KVINTET in BARCO KOREN
Jutri ples z ansamblom Oasi

Vabljeni!

B.F. S.R.L.**ZA TOPLINO VAŠEGA
DOMA, IZDELAMO
ZA VSAK PROSTOR,
LONČENE PEČI V RAZLIČNIH
BARVAH IN VZORCIH
PO ŽELJI NAROČNIKA**RAZSTAVA
ULICA TIMEUS št.7 - TRST☎ 040.370151
© 0348.4117048EVROPSKA SKUPNOST
Strukturni skladi - FERS

OBČINA TRST

**Pobuda Evropske skupnosti Urban - PIC Italija
Ukrep 1 - Uvajanje novih gospodarskih aktivnosti**

Občina Trst, v okviru predvidenih ukrepov za revitalizacijo Starega mesta, sporoča, da so bili razpisani prispevki za neobratna podjetja, ki bodo prvič naseljena na tem področju.

rok za vložitev prošelj zapade 26. julija 1999 ob 12.00.

Celotno besedilo razpisa je na razpolago tudi na strani interneta Občine Trst:

<http://www.retecivica.trieste.it/bandi>

Kopijo razpisa in dodatne informacije lahko zainteresirani dobijo tudi v Posebnem uradu Urban - Občina Trst, Trg Unità 4 - 34121 Trst - telefon in faks 040.6754427.

OBVESTILO BRALCEM IN NAROČNIKOM

Obveščamo Vas, da sprejemamo

**OSMRNICE, UOKVIRJENE OGLASE,
MALE OGLASE, ČESTITKE
in na splošno vsa obvestila**na uredništvu Primorskega dnevnika,
v Ul. Montecchi 6 ali po telefonu na št. 040-7786333**Z URNIKOM:**od ponedeljka do petka od 10. do 15. ure,
ob sobotah od 10. do 13. ure**VČERAJ-DANES**Danes, NEDELJA,
27. junija 1999
EMASonce vzide ob 5.17 in
zatone ob 20.58 - Dolžina
dneva 15.41 - Luna vzide
ob 19.37 in zatone ob
4.24Jutri, PONEDELJEK,
28. junija 1999
JERNEJVREME VCERAJ OB
12. URI: temperatura
zraka 22,1 stopinje, zračni
tlak 1016,8 mb
ustaljen, brezvetrje, vlaga
64-odstotna, nebo jasno,
morje skoraj, temperatura
morja 21,4 stopinje.**OKLICI:** uradnik Dan-
te Cisani in gospodinja
Agata Paolucci, informat-
ski tehnik Luca Rizzi in
solnica Valentina Knabe,
socialni delavec Boris
Fregonese in solnica Ma-
ria Patrizia Rizzi, geome-
ter Ermanno Reatti in de-
lavka Antonella Rapach,
inženir Domenico Bertul-
li in knjigovodkinja Ketty
D'Artista, uradnik Rudi
Sergo in uradnica Sara
Bevilacqua, mehanik
Giuseppe Genesio in de-
lavka Nora Giovanelli,
uradnik Alberto Lorenzi-
ni in prodajalka Odette
Samantha Boarini, dela-
vec Franco Fumich in
uradnica Luciana Wild,
uradnik Michele Potok in
uradnica Daniela Bertoc-
chi, uradnik Gaetano
Santoruvo in uradnica
Anna Albergo, delavec
Benedetto Cascio in bol-
nicarka Patrizia Simone,
mornariški podčastnik
Claudio Vanni in podjet-
nica Antonella Cattunar,
skladišnik Giampaolo
Fabbri in uradnica Ariana
Benes, geometer Marco
Di Gaetano in uradnica
Paola Pugliese, dela-
vec Mario Lando in stu-
dentka Roberta Bortolato,
delavec Riccardo Grassi
in frizerka Elena Miglio-
rini, uradnik Andrea Mo-
zina in stevardesa Sa-
mantha Laco, uradnik
Marco Patuanelli in sol-
nica Donatella Lamac-
chia, obrtnik Massimo
Maggi in uradnica Elisa-
betta Riccioli, jetniski
paznik Igor Zoch in de-
lavka Michela Marchi,
uradnik Marco Poznajel-
sek in uradnica Valenti-
na Maj, sodnik Alberto
Santacatterina in policijs-
ka komisarka Sabrina
Manzone, geometer Luca
Giani in uradnica Danie-
la Gossi, sofer Claudio
Valente in gospodinja
Rosamunda Krejacić, raz-
iskovalec Stefano Borgia-
ni in raziskovalka Marisa
Girardi, taksist Stefano
Sandrin in uradnica Lua-
na Valdemarin, uradnik
Davide Sfreddo in fri-
zerka Miriam Pisani,
uradnik Massimo Lovri-
ch in uradnica Bibiana
Bacchia, Philippe Dini in
Catherine Madeleine Ol-
ga Blättler, uradnik Ste-
fano Suban in uradnica
Giuliana Fabro, zasto-pnik Paolo Perper in stu-
dentka Rossella Gaspari-
ni, električar Tullio Ole-
nich in asistentka Anna-
maria Debernardi, finan-
car Domenico Buono-
punto in biologinja Ros-
sella Murgia, tehnik Die-
go Fabris in tehnična
funkcionarka Lucia Im-
marino, zdravstveni nad-
zornik Maurizio Priscia-
ni in delavka Cristina
Depase, obrtnik Mauro
Klemenich in prodajalka
Iris Pussini, upokojenec
Bruno Flego in gospo-
dinja Giorgia Scherl,
gasilec Maurizio Fonda
in solnica Elena Demori,
tehnični risar Stefano
Ragusa in uradnica Mi-
chela Bonacin.**LEKARNE**Nedelja, 27. junija
1999**Lekarne odprte od
8.30 do 13.00**Trg Giotti 1, Ul. Bel-
poggio 4, Istrska ulica 33,
Zavljje - Ul. Flavia 89,
Fernetici.**Lekarne odprte od
13.00 do 16.00**Trg Giotti 1 (tel. 040
635254), Ul. Belpoggio 4
(tel. 040 306283), Zavljje -
Ul. Flavia 89 (tel. 040
232253).Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.**Lekarne odprte od
16.00 do 20.30**Trg Giotti 1 (tel. 040
635254), Ul. Belpoggio 4
(tel. 040 306283), Zavljje -
Ul. Flavia 89 (tel. 040
232253).Fernetici (tel. 040
416212) - s predhodnim
telefonskim pozivom in z
nujnim receptom.**NOCNA SLUŽBA****Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**Istrska ulica 33 (tel.
040 638454).**Od ponedeljka, 28. ju-
nija do sobote, 3. julija
1999**Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30**Lekarne odprte tudi
od 13.00 do 16.00**Largo Piave 2 (tel. 040
361655), Ul. Felluga 46
(tel. 040 390280), Milje -
Lungomare Venezia 3
(tel. 040 274998).Opcine - Proseška uli-
ca 3 (tel. 040 215170) - s
predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnimi re-
ceptom.**Lekarne odprte od
19.30 do 20.30**Largo Piave 2, Ul. Fel-
luga 46, Ul. Bernini 4,
Milje - Lungomare Vene-
zia 3.Opcine - Proseška uli-
ca 3 (tel. 040 215170) - s
predhodnim telefonskim
pozivom in z nujnimi re-
ceptom.**NOCNA SLUŽBA****Lekarna odprta od
20.30 do 8.30**Ul. Bernini 4 (tel. 040
309114).**118: hitra pomoč in
dežurna zdravstvena
služba (od 20. do 8. ure,
predpraznična od 14. do
20. ure in praznična od
8. do 20. ure)**Za dostavljanje nučnih
zdravil na dom tel. 040
350505 - Televita.Telefonska centrala
Zdravstvenega podjetja
in bolnišnic: 040 399-
1111.Urad za informacije
Zdravstvenega podjetja:
040 3995053 in 040
3995111 od ponedeljka
do petka od 8. do 13. ure
ter ob ponedeljkih in ce-trtkih tudi od 14. di 17.
ure. Urad za informacije
bolnišnic: 040 3992724
od ponedeljka do petka
od 8. do 14. ure.**PRIREDITVE****GODBENO DRUŠTVO
PROSEK** prireja v cetr-
tek, 1. julija ob 20.30
večerni koncert pred
Društveno gostilno v Ga-
brovcu. Toplo vabljeni!**ŠOLSKE VESTI****SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** obvesča, da je
trzasko solsko skrbništvo
dne 28. maja 1999 objavilo
razpis natečajev po iz-
piti in naslovih za me-
sta učnega osebja v slo-
venskih otroških vrtcih
in na osnovnih solah.
Prošnje sprejema trzasko
solsko skrbništvo, Ul.
Cumano 2, do vključno
jutri, 28. junija 1999.
Informacije nudimo v
uradu SSS, Ul. Carducci
8, tel./fax 040-370301 ob
torkih in četrtek od 16.
do 17.30.**SINDIKAT SLOVEN-
SKE SOLE** - tajništvo Trst
obvesča učno osebje v
stalezu, da zapade v sre-
do, 30. junija 1999 rok za
vložitev prošnje za dode-
litev trzaskemu solskemu
skrbništvu v smislu 7.
člena zakona 932/73.**MALI OGLASI**

tel. 040 7786333

ZVESTO SRCE in de-
lovna ročica, to je dota ki
jo nima milijonarka. Tako
sopotnico si zeli najti 60-
letni vdovec brez otrok
in brez družinskih obvez-
nosti. Da bi skupaj v slogi
in sreči potovala v sta-
ra leta. Brez otrok, vdovo
in brez obveznosti te ze-
lim. Ni mi mar ce imas
ali ne doto, to je preskr-
bljeno, zelim, da si pos-
tena, iskrena, mirna in
vesela, nekadilka, odkri-
tosrčna in polna želje za
si ustvariti novo življenje
v slogi, sporazumu, ve-
selju in spoštovanju. Ta
oglas je resen, zato zelim
resne odgovore. Oblju-
bljam tajnost in sposto-
vanje do vaših pismenih
odgovorov. Vaša sposto-
vana pisma nasloviti na:
»TESSERA CARD N.
183676 FERMO POSTA
CENTRALE TRIESTE«.**VECNAMENSKA RE-
ZIDENCA ZA OSTARE-
LE** isče osebe za asisten-
co, za dezurstvo in za
ciscenje. Pricakujemo
izkusenost in resnost.
Tel. st. 040 327349.**GRUPA INA ASSITA-
LIA - GLAVNA PO-
DRUZNICA NA
TRZASKEM KRASU** isče
in izbira sodelavce s po-
lovničnim ali polnim de-
lovnim casom za sodelo-
vanje in prodajo dodatne-
ga zavarovanja. Zazeljene
so izkušnje s tega po-
dročja. Izbranim kandida-
tom nudi - stalno usposo-
bljanje na področju novih
ponudb, zelo zanimive
provizije, povracilo
stroškov. Zainteresirane
osebe naj se javijo po te-
lefonu na st. 040-220791
od ponedeljka 28. do
srede 30. junija 1999
med 9. in 12.20 ter med
16. in 18. uro. Pogovori
za izbor sodelavcev bo-
do 1. julija 1999 v po-
družnici v Krizu 470
(Trst). Zagotavljamo
maksimalno tajnost.**STANOVANJE** ali
majhno hiso prazni,
isčem v najem v trstu ali
okolici za eno sebo
(upokojenec). Tel. st.

040-351286 (tel. tajnica).

**V CETRTEK, 24. JU-
NIJA** se je izgubila, v
okolici Ulice Salita Tre-
novia, 3-letna muca z be-
limi, rjavimi in crnimi
madeži. Tel. na st. 040-
217253 ali 040-764206.
Najditelju nagrada!**PAZNO STANO-
VANJE ali MAJHNO
HISO** v najem, v Trstu ali
okolici za eno osebo, isče
upokojenec. Tel. 040-
351286 (tel. tajnica).**ISCEM STANOVANJE**
na območju Gorice. Klici-
te na tel. st. 040-212969
po 14. uri.**PRI SLOVENSKI
DRUŽINI** prevzamem ne-
go starejše osebe ali go-
spodinjska dela v juliju
in avgustu. Zanesljiva in
vestna medicinska sestra.
Tel. 0038661-753405.**PRODAM knjige** za 1.
letnik Trgovskega tehnič-
nega zavoda Ziga Zois in
kupim knjige za 3. letnik.
Tel. 040-911198.**CE POTREBUJETE** var-
stvo in nego za ostarele,
tudi nepokretne, klicite
v večernih urah na tel. st.
0038667-25202.**DRUSTVENA PRO-
DAJALNA NA OPCINAH**
isče prodajalca za delika-
tese in zelenjavo. Tel.
040-213274, po 17. uri.**ISCEM hiso pomočni-
co** 5 ur tedensko v dopol-
danskem casu. Tel. tajni-
ca 040-200495.**PRODAM Fiat Pando**
750, letnik 87, cena
1.000.000 lir. Tel. st.
0481-21193.**PRODAM Opel Tigra**
1400, letnik 96, srebrne
barve, full-optional. Tel.
st. 040-212163 ob večer-
nih urah.**PRODAM dve klavir-
ski harmoniki** 60 basov:
eno z dvema registri, dru-
go s tremi registri. Tel.:
040-228168, od 19. ure
dalje.**OSMICO** ima v Na-
brezini st. 8, Usaj.**V PREBENEGU** imata
osmico Boris in Gabrijela.**OSMICO** imata v Bazo-
vici st. 63 Boris in Nada.**OSMICO** ima v Kolu-
drovci Janko Budin.**OSMICO** ima Lojze
Furlan v Zgoniku 64.**OSMICO** imata Stanko
Gruden in Sonja iz Sama-
torce. Vabljeni!**OSMICO** ima v Sliv-
nem Iztok.**OSMICO** ima družina
Skabar v Repnu st. 91.**OSMICO** imata Olga in
Ladi Rebula, Repnič 2.**MEDJA VAS 1**, pri Zu-
panovih je osmica.**ZAHVALA**Ob izgubi našega dra-
gega**Vladimira
Štranja**se iskreno zahvaljujem
vsem, ki so na katerikoli
način pocastili njegov
spomin.Posebna zahvala dr.
Miru Salviju.**SVOJCI**Log, Dolina, Zavljje,
27. junija 1999**ZAHVALA**Ob izgubi našega dra-
gega**Borisa Doglie**se iskreno zahvaljujem
g. župniku, cerkvenemu
pevskemu zboru, zboru
Rdeca zvezda, uslužben-
cem občine Zgonik in
prevoznemu podjetju
ACT, nosilcem krste ter
darovalcem cvetja.**DRUŽINA**Samatorca,
27. junija 1999Zapustila nas je nasa
draga mama in nona**Marija Tretjak
vd. Bogatec**Pogreb bo jutri, v po-
nedeljek, 28. junija, ob
10.40 iz mrtvašnice v Ul.
Costalunga v cerkev Sv.
Križa v Krizu.**Zalostno vest sporočajo
hčerki Silva in Liana,
vnuki Elena, Tomaž in
Maja s Paolom**

Kriz, 27. junija 1999

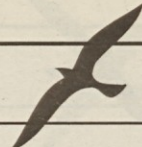
**Ob boleci izgubi drage
mame izrekajo svoji
predstavnici v raznih
organih, Silvi Bogatec,
obcuteno sozalne****Slovensko deželno
gospodarsko zdruzenje
in kolegi obrtniki**Prerano nas je zapustil
nas dragi**Edi Čok****Z neizmerno potrnostjo
sporočajo zalostno vest
brat Giani z družino in
ljubljenca Claudia**Pogreb bo v sredo, 30.
junija, ob 12.20 iz mrt-
vašnice v Ul. Costalunga
v cerkev na Katinaro.Krogelje, Lonjer,
27. junija 1999**Zalovanju se pridružuje**zia Mirka
z družino**Ob izgubi dragega
Edija Čoka izreka iskren-
no sozalne svojcem**

KK Adria

ZAHVALAOb boleci izgubi naše
drage**Lucije
Kalc**se iskreno zahvaljujem
vsem, ki ste jo pospremili
na njeni zadnji poti in na
katerikoli način pocastili
njen spomin.Posebna zahvala naj
gre gospodu župniku
Zvonetu Strublju, pev-
skemu zboru, nosilcem
vencev, svec, gospe Nori
Praselj za vzgledne besede,
gospe Jolandi, dr. Jev-
nikarju in dr. Milicu.**SVOJCI**

Opcine, 27. junija 1999

ZAHVALAZahvaljujem se vsem,
ki so na katerikoli način
pocastili spomin našega
dragega**Karla Žerjala****SVOJCI**Boljunc, Trst,
27. junija 1999

KRONIKA / PRVE UGOTOVITVE KAŽEJO DA NAJ BI ŽENSKA UMRLA NASILNE SMRTI

Na avtoportu so našli truplo uradnice podjetja Trasped

35-letna Vidanka Krajišnik naj bi bila tudi solastnica podjetja, ki se ukvarja s
špedicijo in prevozništvom - Truplo je ležalo na tleh v zaklenjeni pisarni

NOVICE

V ospredju vprašanje zdrave hrane

Na nedavnem srečanju med predstavniki združenja za zaščito potrošnikov Federconsumatori ter delegacijo kmetijskih podjetnic, včlanjenih v združenje CIA je bil govor o v zadnjih tednih najbolj aktualnem vprašanju, to je o pridelavi neoporečne hrane. Poudarjena je bila potreba, da se področje zelo jasno opredeli z zakonom in da se občani, oziroma uporabniki, zascitijo pred zlorabami. Kmetijske podjetnice so opozorile na težave s katerimi se spopadajo pridelovalci zdrave hrane.

Jazz v spomin Pedra Parona

Na pobudo prijatelj, rajonskega sveta za Svetogorsko četrt in Placuto ter kluba Amici del Taieto bo jutri ob 21. uri na Kornu (na prireditvenem prostoru pred Attemsovo palačo) koncert jazz glasbe. Izvajala jo bo skupina "Progetto Duke Ellington" pri kateri sodelujeta tudi Glauco Venier in Paolo Gregorig. Na koncertu bodo sodelovali tudi drugi glasbeni poudarjalci, ki so Pietra (Pedra) Parona poznali ali celo z njim igrali. Paron je bil namreč velik ljubitelj in poznavalec jazz glasbe in je bil pred leti pobudnik za organizacijo koncertov, ki jih je kasneje prevzela občina. Vstopnine za jutrišnji koncert ne bo.

Skupščina Odbora proti vojni

Odbor proti vojni sklicuje jutri, 28. t.m. ob 21. uri javno srečanje v Gradiscu, kjer bodo razpravljali o novih pobudah in morebitnem primenovanju Odbora v Odbor za mir. Srečanje bo v ljudskem domu.

Poštni uradi odprti do 18. ure

Poštni zardi v Gorici (Vedijev Korzo), Trzinu in Građu bodo v sredo, 30. t.m. poslovali do 18. ure za sprejemanje vplačil davka na nepremičnine (ICI). Občanom kljub temu priporočamo, naj za plačilo ne čakajo zadnjega dne in naj se tako izognejo nepotrebnemu čakalju.

Videofilm o sabljanju

V grofovi dvorani na gradu bodo danes ob 17.30, v okviru spremljajočih pobud razstave o življenju na gradu v srednjem veku, prikazovali video film o sabljanju. Film je posnela skupina "Scherma Antica - Compagnia de' Malipero".

David Riondino nastopi v Trzinu

V okviru prireditev trziškega poletja bo jutri, ob 21. uri, na trgu Falcone in Borsellino v Trzinu nastopil znani pevec in kabaretist David Riondino. Za nastop je pripravil pester spored desetih pesmi in se kopico raznih točk. V torek bo, v okviru niza poletnih prireditev, na Trgu Republike cirkuski nastop skupine Paride Orfei.

Od jutri spet odprt Lenassijev park

Zupanstvo sporoča, da so se zaključila dela za urejanje parka Lenassi in da bo ta zelena površina od jutri spet na razpolago. Začenja se namreč čas poletnih središč. Park bo za mladino odprto od ponedeljka do petka od 17. do 19.30. Ob sobotah pa bo park odprt od 8. do 13. ure. V juliju in avgustu bodo tu prirejali tudi razne prireditve.

V uradu skladišča st. 22 v hali A na goriskem avtoportu so včeraj dopoldne našli truplo 35-letne Vidanke Krajišnik, uradnice v podjetju Trasped Service in, po sicer nepotrjenih vesteh, tudi solastnice omenjenega podjetja, ki se ukvarja s špedicijo in cestnimi prevozi. Po prvih ugotovitvah naj bi slo za umor. Vzroke smrti pa bodo z gotovostjo ugotovili sele z obdukcijo.

Truplo pokojnice naj bi ležalo na tleh pisarne, ki je v prvem nadstropju skladišča. Po zelo skromnih in neuradnih vesteh naj bi bilo na pol golo, zenska pa naj bi umrla zadavljena.

Vest o tragicnem dogodku se je razširila okrog 12. ure. Na avtoportu namreč ob sobotah ne delajo in je večina uradov in skladišča zaprta. Običajno ta dan

opravljajo čiščenje uradov in drugih prostorov. In menda naj bi truplo odkrila prav oseba, ki je bila zadolžena za čiščenje in ki se je znašla pred zaprtimi, oziroma zaklenjenimi vrati. Ob 10.45, skoraj sočasno s policijo, so na kraj prihiteli gasilci, ki so v prostor prišli skozi majhno okno in nato tudi odprli vrata.

Po zakonu predvideni postopek je trajal kar nekaj ur. Na kraj je prišla dežurna sodnica dr. Di Puglia iz Trsta pa sodni zdravnik dr. Costantini-des. Postopek se je zaključil sele okrog 16. ure.

Sele z obdukcijo bodo z gotovostjo ugotovili vzroke smrti pa tudi približno čas kdaj je smrt nastopila.

Ze včeraj zgodaj popoldne so na kvesturi zaisli nekaj oseb, ki bi

lahko pomagale pri razvozlavanju nedvomno zapletenega primera. Tako naj bi na kvesturo povabili zapriseženega čuvaja, ki je bil v noci od petka na soboto v službi na avtoportu, dva mlajša moška, domnevno uslužbenca, oziroma soferja, ki sta se pripeljala iz Pule. Po nepotrjenih vesteh naj bi ze tudi stopili v stik z možem Vidanke, ki bo ze danes prispel v Gorico. Primer je vsekakor zelo zapleten. Tudi zaradi tega ker gre za tujo državljanko, sicer z rednim dovoljenjem za bivanje, ki pa je vecino stikov imela z gospodarskimi partnerji na območju nekdanje Jugoslavije in vzhodnoevropskih držav. Foto Bumbaca, prostor kjer ima sedež podjetje Trasped in tovornjaka, vlačilca pred sedezem podjetja.

OKOLJE / KAM IN KAKO Z ODPADKI

Zeleni vztrajajo na selektivnem zbiranju

Ta sistem naj bi uvedli v Gorici in tudi v drugih krajih na Goriskem

Predstavniki Zelenih v občinskem in pokrajinskem svetu nameravajo v prihodnjih tednih začeti pobudo, da bi postopoma presli, v Gorici, pa tudi v drugih občinah, na selektivno pobiranje odpadkov, ki je tako z ekonomskega, kakor okoljevarstvenega vidika najbolj smotno.

Na včerajšnjem srečanju z novinarji sta občinski svetovalec Alessandro Bon ter pokrajinski svetovalec Renato Fiorelli pojasnila smisel in vsebino pobude, niz tehničnih podatkov o prednosti selektivnega pobiranja odpadkov pa je posredoval dr. Walter Franzil.

Govorca sta predvsem poudarila, da je za dosego kakršnegakoli rezultata potrebno spremeniti miselnost ljudi pa tudi upraviteljev. Sedanja politika na tem področju - to, da se skuša ukrepati sproti in na področjih,

kjer se pojavljajo težave, ne bo pripeljala do konkretnih rezultatov.

Fiorelli in Bon sta tudi prepričana, da je selektivni način zbiranja odpadkov s tem, da se skuša odbrati čimveč se uporabnih surovin (papir, plastične mase, kovine, steklo, organske snovi) antitetičnih sedanjih praksi sežiganja. Prdvsem pa velja upoštevati ekonomske in okoljevarstvene vidike.

Seveda ni mogoče novega načina pobiranja improvzirati, kajti treba je najprej zgraditi celoten sistem. Celoten pomeni tudi to, da je po končni selekciji treba odbrane surovine tudi plasirati, oziroma prodati.

Poglavitnega pomena pa je tudi kapilarno in pravočasno informiranje občanov, kajti brez vitoke stopnje njihovega sodelovanja se se tako lepi in pametni načrti ne

morejo uresničiti.

Dr. Franzil je nanizal vrsto podatkov o obratu za selekcijo odpadkov v kraju Rive d'Arcano. Pobudo skušajo zdaj razširiti tudi na druga območja. Toliko bolj, ker je gradnja takih obratov (vključno s sistemom zbiranja) z ekonomskega vidika nekajkrat cenejša od gradnje upepeljevalnikov, malenkostno obremenjuje okolje, sam

GLASBA / DO 16. AVGUSTA

Štirinajst prireditev na štirinajstih različnih prizoriščih

Pokrajina in "Progetto musica"

Goriška pokrajinska uprava bo v sodelovanju z združenjem Associazione progetto musica, ki ima sedež v Trzinu, od konca junija do sredine avgusta priredila štirinajst koncertov v prav tolikih krajih na Goriskem. Cilj pobude je približati glasbo mladim. Predstavili bodo različne glasbene zvrsti, od najsodobnejših, in torej za mlade najbolj sprejemljivih, do klasične glasbe in jazza. Prireditelji, ki so načrt predstavili na včerajšnjem srečanju z novinarji, pa zasledujejo, poleg kulturnega, oziroma umetniškega vidika tudi drugačne cilje. Ker so prizorišča koncertov vsakokrat v drugem kraju, imajo poslušalci tudi možnost, poleg glasbe, spoznati se kulturne in druge zanimivosti krajev, kjer se bodo koncerti izvajali.

Niz štirinajstih koncertov se bo pričel 30. junija v Gorici, v kulturnem centru Della Torre, kjer bo nastopila skupina Plut Ensemble. 1. julija bo koncert v cerkvi Marije na Gori nad Foljanom, nastopil bo komorni ansambel iz Trzica. 2. julija bo glasbeno srečanje v Zagaju, 7. julija v cerkvi v Moraru. 9. julija bo v Doberdolu, na dvorišču zupanstva koncert harmonikarja Adama Selyja. 12. julija bo koncert v Marjanu, naslednjega dne pa v Starancanu, kjer bo na vrst jazz glasba. Viles in Krmin bosta na vrsti 16. oziroma 19. julija. 21. in 22. julija sta napovedana koncerta v Dolenjah in Fari. 26. julija bodo člani komornega ansambla iz Trzica igrali v Kopriv-

nem, 29. julija pa v Turjaku.

Zaključni koncert bo 16. avgusta v Trzinu, na trgu Falcone in Borsellino.

Ob predstavitvi pobude so predstavniki pokrajinske uprave posebej poudarili pomen sodelovanja Goriške hranilnice in pa dejstvo, da je k načrtu pristopilo kar trinajst občin.

Umetniško vodstvo te nove pobude, ki v nekem smislu dopolnjuje podobno manifestacijo na področju mladinske odrske ustvarjalnosti, so zaupali Massimu Gabeloneju.

Prvi koncert bo, kakor smo že uvodoma zapisali, prihodnjo sredo v Gorici, v kulturnem centru "Della Torre".

V Gabrjah tekmovanje koscev

V Gabrjah se danes zaključuje tridnevno praznovanje KD Skala. V petek so na sedežu društva odprli razstavo domačih vin. Včerašnji program je izpolnilo odprtje dveh razstav in pokušnja domačega kruha, zvečer pa slovesnost ob občinskem prazniku z podelitvijo nagrad in priznanj. Danes bo v Gabrjah tekmovanje koscev, zvečer pa prijetna družabnost. Tekmovanje bo ob 18. uri.

Umetitvi v Doberdolu in Števerjanu

Umetitveni seji na upravnih volitvah 13. junija izvoljenih županov in občinskih svetovalec bosta jutri zvečer v Doberdolu in Števerjanu. Seja v Števerjanu je napovedana ob 20. uri. Dnevni red predvideva osem točk. Vse se nasajajo na proceduralne zadeve v zvezi s potrditvijo izvolitve, zaprisoge župana, imenovanje članov raznih komisij itd.

Jutri ob 20.30 se bo na umestitveni seji sestal tudi občinski svet v Doberdolu s podobnim dnevnim redom. Občinski svet v Sovodnjah pa se bo na umestitveni seji sestal v sredo, 30. junija ob 19. uri.

Natečaj za 72 stanovanj zavoda IACP v Gorici

Zavod za ljudske hise je v petek razpisal natečaj za dodelitev 72 stanovanj na območju občine Gorica. Stanovanja so v ulici Garzarolli - 24 stanovanj različnih velikosti, v ulici Baia - 20 stanovanj različnih velikosti in v ulici sv. Klare - 38 stanovanj različnih velikosti. Prošnje je treba vložiti do 24. avgusta letos. Podrobnejša pojasnila nudijo v uradih zavoda IACP od ponedeljka do petka od 9. do 12. ure in ob sredah in četrtkih tudi od 15. do 17. ure.

ŠTEVERJAN / V PRIREDBI SKPD "SEDEJ"

29. festival narodno zabavne glasbe

V tekmovalnem delu bo nastopilo 24 skupin
Zaključni nastopi in nagrajevanje v nedeljo

Med Borovci v Steverjanu bo ob koncu prihodnjega tedna zopet veselo. Od petka, 2. julija, do nedelje, 4. bo že 29. festival narodno-zabavne glasbe. Na dveh tekmovalnih večerih bo nastopilo 24 glasbenih skupin, ki se bodo potegovala za nagrade in priznanja za najboljši ansambel, vokalno izvedbo, kvintet, trio, najboljšega debitanta in melodijo. Nagrade bo dodelila komisija za glasbo, ki jo bodo letos sestavljali priznani glasbeniki in izvedenci narodnozabavnih viz: Franc Lačen, Vladimir Cadež, Janez Per, Tullio Možina, Florijan Lango, Lojze Hlede in Mihael Corsi. Poleg denarnih nagrad v skupnem znesku 5.300.000 lir podeljuje organizator festivala, to je Slovensko katoliško prosvetno društvo Francisek Borgija Sedej, tudi nagrado avtorju najboljšega besedila. Besedila pesmi bo ocenjevala komisija v sestavi Milan Jež, Irma Rauh in Franka Padovan.

Tudi letos so prirediteljem priskocili na pomoč številni zasebniki in podjetja ter ustanove, ki so navedeni v priložnostni knjižici. Uvodno besedilo je letos prispeval Ciril Terpin. Sicer pa so v knjižici zabeleženi podatki nastopajočih ansamblov in niz drugih podatkov o zmagovalcih vsakega festivala. Tiskanje je omogočila Zveza slovenske katoliške prosvete iz Gorice.

Tudi 29. festival bo sta povezovala Betka Suhel in Janez Dolinar, sicer poklicna slovedovalca RTV Slovenija. Glasbene večere bo v prostorih Sedejevega doma spremljala fotografska razstava domaćina Silvane Pittolija.

Prireditve bo zagotovila v Steverjanu množico obiskovalcev,

oziroma ljubiteljev narodnozabavne glasbe. Velik obisk pričakujejo v nedeljo, 4. julija, ko bo zaključni del prireditve in podelitev nagrad in priznanj.

Na 29. festivalu bodo lahko prisluhnili naslednjim ansamblom, oziroma skupinam: Istrskim vinogradnikom iz Skofij, Fantom spod Codra, Begunčanom, Francu Veglju, Veselim Plansarjem iz Domžal, Rogaskemu odmevu iz Podplate, Cvetu iz Radec, Mirku Slosarju s prijatelji, Mladim Došenjcem, Sicerju iz Radomelj, Bobrom iz Brezovice, Vesni in Vlasti s prijatelji, Lipovskemu iz Velenj, Vasovalcem iz Semica, Marjanu

Drofeniku, Saleskim fantom, Viti iz Tržica, Toplišku iz Rogaske Slatine, Sedmemu raju iz Zreč, Rokovnjacem iz Blagovice, Show bandu klobuk, Labodu iz Novega mesta, Tinetu Staretu in Valovom ter Dinamiki iz Desterika.

V nedeljo popoldne bo na prireditvi, izven konkurence, nastopil večkratni zmagovalec festivala, ansambel Stajerskih sedem.

In ob koncu se dodatna informacija: vse dni bo odprta razstava in pokusnja briskih vin (od Steverjana, Oslavja, Plesivega, Doljenj do Dobrovega) in kar seveda sodi zraven k tako množično obiskani prireditvi.

V PAVILJONU HIT V TOREK

Predstavlja se deset študentov likovnih akademij

Razstava bo do septembra

V Hitovem Paviljonu v Novi Gorici bodo v torek, 29. t.m. odprli skupinsko razstavo študentov dveh likovnih akademij. Na razstavi se bo predstavilo deset goriskih študentov: Ana Zavadlav, Miha Zorž in Boštjan Kavcic iz ljubljanske in Jurij Pavlica, Tomi Kerševan, Sendi Mango, Miha Uršič, Klemen Brun, Anja Batič in Polona Valentinčič iz beneske likovne akademije. Predstavitev lahko dojemamo kot eno od postaj pri oblikovanju avtonomne likovne govorice, kot delček izkusnje, ki kaže kreativno študijsko ozračje akademij, in kot delček raziskovalnih vsebin, ki jih narekujejo študijski programi, obogateni z bolj ali manj osebnimi spoznanji, inventivnostjo in bogato ustvarjalno domisljijo. Predstavitev ponuja deset različnih likovnih zapisov, deset različnih interpretacij sveta, ki ga vidijo, doživljajo in nosijo v sebi, vsak na svoj način, v svojem likovnem jeziku. Večina avtorjev je prestopila meje figurativnega likovnega izraza (le dvema je figura središčna likovna prvina) in nasla izhodišče v abstrakciji z namenom, da se zbrise forma in v ospredje stopijo likovni elementi kot bistveni nosilci sporočilnosti. Priložnosti za ogled vsekakor zanimive razstave bo v prihodnjih dveh mesecih dovolj, saj bo razstava odprta do 7. septembra. Odprli pa jo bodo v torek, 29. junija, ob 20.30.

OBVESTILA

GLASBENA MATICA obvešča gojence in njihove starše, da na sedežu v Krizni ulici (ul. Croce 3) lahko že potrdijo vpis za solsko leto 1999/2000. Informacije nudijo tudi po telefonu 0481/537525.

URAD ZSKD v Gorici bo od ponedeljka, 28. t.m. odprt od 8. do 14. ure.

SKD KREMENJAK vabi v torek ob 21 uri na Kržado, kjer bo Dario Legisa v sliki in besedi prikazal življenje v begunskem taborišču v Vlari v Albaniji, kjer je bil s skupino civilne zasluge.

PRISPEVKI

Ob 70. obletnici rojstva predragega brata Danila Nanuta daruje Romana v njegov spomin 50.000 lir za vzdrževanje spomenika NOB v Standrežu.

Včeraj sta si obljubila
večno zvestobo

**dr. Lucija
in dr. Giordano**

Da bi na novi
življenjski poti dosegla
to kar si najbolj želita,
jima vsočimo iz srca
sorodniki,
prijatelji, vaščani

Pevma, 27. junija 1999

ROMJAN / OD JUTRI DO 16. JULIJA

V osnovni šoli odpirajo poletno središče Pobudo je uresničilo Združenje staršev

Tudi za otroke, ki obiskujejo vrtec in osnovno šolo v Romjanu se jutri začne prijetna poletna izkušnja ob igri, delu, predvsem pa v prijetni družbi prijateljev, sošolcev in animatorjev. Ze prejšnja leta so v tem kraju, tudi s sodelovanjem društva Jadro in prizadevanjem učiteljev, uresničili nekaj pobud, ki jih lahko smatramo za zametek pravega središča. Na pobudo Združenja staršev ter v sodelovanju z občinsko upravo v Ronkah bo jutri odprlo vrata Poletno središče in to za cele tri tedne. Otroci ga bodo obiskovali od ponedeljka do petka ob 8. do 13. ure. Nekateri bodo v prostorih osnovne šole v Romjanu - tu se bo namreč odvijala večina dejavnosti - prebili kar vse tri tedne, nekateri pa samo teden ali dva, odvisno pač od družinskih ob-

veznosti, počitnic itd.

In kaj bodo vse te dni počeli? Pravzaprav vse. Od risanja do petja in plesa, preizkusali se bodo v računalništvu, igrali nogomet, kosarko in odbojko in veliko hodili na izlet v bližnjo okolico. V programu je tudi sodelovanje s

Slovenskim poletnim središčem v Gorici, ki je pri organizaciji že zdaj kar veliko pomagalo, zlasti z nasveti glede organizacije življenja in dela.

Na sliki: znak Poletnega središča v Romjanu je kajpak sonček. Saj gre vendar za poletno središče.

Nadaljuje se snemanje filma "Zid"

V Gorici te dni nadaljujejo snemanje filma "Il Muro" (Zid), o življenju in delu znanega zdravnika psihiatra Franca Basaglie. Scenarist in režiser je Silvano Agosti, v glavnih vlogah pa nastopata Remo Girone in Victoria Zinny. Dogajanje je v glavnem osredotočeno na prostore in park nekdanje psihiatrične bolnišnice, vendar pa je predvideno tudi snemanje prizorov, ki se odigravajo v mestu. Včeraj popoldne je bilo na vrsti snemanje prizorov, pri čemer so "zaposlili" kar lepo število stazistov. Podobno bo tudi danes.

NAROČNIKOM PRIMORSKEGA DNEVNIKA

ki želijo prejemati časopis v kraj letovanja, priporočamo, da nas obvestijo vsaj štiri dni pred odhodom na počitnice na telefonsko številko

040-7786300 - vsak dan od 14. do 19. ure

IZLETI

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV sporoča, da bo 8-dnevni izlet z avtobusom v München, Nürnberg, Hamburg, Oslo in København od sobote, 10. julija dalje. Predpogoj je vsaj 40 vpisov. Prijave sprejemajo do konca junija.

KINO

GORICA
VITTORIA 1 18.00-20.00-22.20»Star trek IV - l'insurrezione«.

VITTORIA 3 18.00 »A bug's life" 20.30-22.15»Buona vista - social club«.

CORSO Rdeca dvorana: 18.00-20.00-22.15»Central do Brasil«. Modra dvorana: 18.00-20.00-22.15»Tre amici, un matrimonio e un funerale«.

Rumena dvorana: 18.15-20.10-22.00»Cube (il cubo)«.

TRŽIC
EXCELSIOR 20.00-22.15»Piovuta dal cielo«.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

AL GIARDINO (Baldini), Korzo Verdi 57, tel. 531879.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽICU

ALLA SALUTE (Fabris), Ul. Cosulich 117, tel. 711315.

POGREBI

Jutri v Gorici: 8.00, Maria Dazzara D'Ambrosi iz splošne bolnišnice; 11.00, Angela Bregant vdova Voriso iz splošne bolnišnice.

Iz Tržica: 11.00, Albina Saina por. Della Valle iz bolnišnice; 12.00, Miarella Favretto por. Serdoz iz bolnišnice.

†
Umrla je naša draga
**Filomena Hlede
vd. Juretič**

Sinovi in hčere
Stevarjan, 27.6.1999

Za podrobnejše ponudbene pogoje vas naprošamo, da preberete informativne analitične liste na razpolago pri naših okencih

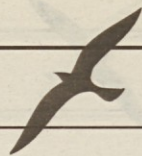

odpri si...

...svojo hišo
z našimi novimi posojili

Najboljši tržni pogoji
s fiksno in spremenljivo obrestno mero za nakup, gradnjo ali razširitev vaše hiše

BANCAGRICOLA
KMEČKA BANKA
GRUPPO CAER

NOVICE

ZDA začasno zaprle šest veleposlanstev v Afriki

WASHINGTON. - ZDA so iz previdnosti začasno zaprle šest svojih veleposlanstev v Afriki zaradi suma, da bi lahko bila cilj terorističnega napada. Do zaprtja je prislo potem, ko je ameriška obveščevalna služba izvedela, da je saudski milijonar in teroristični vodja Osama bin Laden tik pred končanjem načrtov za teroristični napad. Osama bin Laden je obtožen načrtovanja napadov na ameriški veleposlanstvi v Keniji in Tanzaniji 7. avgusta lani, v katerih je umrlo 224 ljudi. Od skupno 15 obtoženih teroristov v sodnem procesu v New Yorku jih je na begu devet, med njimi tudi bin Laden. Veleposlanstva v Gambiji, Togu, Madagaskarju, Liberiji, Namibiji in Senegalu so ZDA zaprle v četrtek. (STA/AP)

Umrli je Pelikan, eden glavnih čeških oporečnikov

RIM - V eni izmed privatnih rimskih klinik je v petek po dolgotrajni bolezni umrl Jiri Pelikan, eden glavnih udeležencev t.i. praske pomladi. Pelikan, eden glavnih čeških oporečnikov, je do leta 1968 skupaj z Aleksandrom Dubčkom, pobudnikom praske pomladi, vodil cesko televizijo. V Italijo je zbežal kmalu po sovjetskem vdoru na takratno Českoslovasko. Pelikan je bil nekajkrat izvoljen v Evropski parlament, in sicer kot poslanec italijanske socialistične stranke. Bil je tudi eden izmed podpornikov gibanja Liste 77, leta 1990 pa je postal svetovalec češkega predsednika Vaclava Havla. (STA/ANSA)

Havel in Schüssel tudi o avstrijskih pregnancih

DUNAJ - Avstrijski zunanji minister Wolfgang Schüssel se je na Dunaju srečal s češkim predsednikom Vaclavom Havlom. Schuessel je po pogovorih novinarjem dejal, da sta se s Havlom dotaknila tudi vprašanja avstrijskih pregnancev iz Češke po koncu druge svetovne vojne. Ob tem je izrazil upanje, da bo češka stran vendarle našla korektno rešitev tega vprašanja. Med obiskom na Dunaju je Havel vodji Judovskega dokumentacijskega centra in t.i. lovcu na nacistične Simonu Wiesenthalu podelil Red belega leva za njegove zasluge pri odkrivanju zločinov v nacistični Nemčiji. To je najvisje odlikovanje na Češkem. (STA/dpa)

Hrvaški kmetje ohromili promet na severu države

ZAGREB - Zaradi protestov hrvaških kmetov so bile včeraj blokirane ceste v Bjelovarsko-bilogorski, Slavonskobrodski in Varždinski županiji. Hrvaški kmetovalci so protestne zapore cest postavili na poziv Hrvaške kmečke zveze (HSS) zaradi nezadovoljstva z letošnjo odkupno ceno pšenice in uvozom tujih poljedelskih proizvodov. (STA/hina)

Na Hrvaškem obsodili sedem srbskih vojakov

ZAGREB - Sodisce v Vukovaru je zaradi vojnih zločinov sedem srbskih vojakov nekdanje Jugoslovanske ljudske armade (JLA) obsodilo na zaporne kazni od 12 do 15 let, je danes poročal neodvisni hrvaški dnevnik Jutarnji list. Na sodišču so šest od sedmih vojakov obsodili v odsotnosti, saj je samo eden od obsojenih, Mile Vukelić, zaprt v zaporu v Osijeku. Obsojen je bil na 12 let zapore. (STA/AFP)

130-letnica gasilstva na Slovenskem

METLIKA - Prostovoljno gasilsko društvo v Metliki, ki je najstarejše gasilsko društvo v Sloveniji, letos praznuje 130-letnico obstoja. Letos mineva tudi 130 let od začetka organiziranega gasilstva na Slovenskem. Josip Savinšek je 18. septembra 1869 ustanovil prvo požarno obrambo v Metliki in pa v Sloveniji, tedanji deželi Kranjski. Prav v Metliki bodo danes pripravili osrednjo vseslovensko proslavo slovenskih gasilcev z mednarodno udeležbo. Slavnostni govornik bo predsednik države Milan Kučan, govoril pa naj bi tudi minister za obrambo Franci Demšar. Obenem bodo pripravili slovesen mimohod slovenskih gasilcev, mostev in tehnike. Z enim esalonom se bo predstavila tudi Uprava RS za zaščito in reševanje ter gasilci z vso najnovejšo tehniko. Sodelovali bo tudi trije helikopterji, dva vojska in en policijski, ter letalo pilatus Slovenske vojske. Pricakujejo približno 5000 obiskovalcev, od 2000 do 2500 pa jih bo sodelovalo v mimohodu. (STA)

VOLITVE / POLEG UPRAVNIH TUDI VOLITVE DVEH POSLANCEV IN ENEGA SENATORJA

Bologna danes v ospredju drugega volilnega kroga

Na volišča klicano okrog 20 milijonov volilcev - Redke povezave

Podtajnik Cusumano spet prost

RIM - »Cusumano je bil dva meseca v zaporu, kasacijsko sodišče pa je razsodilo, da ne bi bil smel za resetke. Nedvomno to ni lepa stran.« Tako je neverjetno prigodo podtajnika v zakladnem ministrstvu Stefana Cusumana, ki je moral iz vlade naravnost v zapor, komentiral podtajnik v ministrstvu za provosodje Giuseppe Ayala. Vrhovno sodišče je razveljavilo odlok o preventivnem zaporu z dokončno veljavnostjo.

RIM - Danes je v Italiji klicano na volišča približno 20 milijonov volilnih upravičencev, najbolj in tenziiven volilni dan pa bo v Lombardiji. Tam bodo namreč poleg drugega kroga upravnih volitev v sedmih pokrajinah in 28 občinah imeli tudi nadoemstne volitve za poslanski sedež v 24. okrožju Brescia.

Enega poslanca in enega senatorja bodo volili tudi v okrožju Lecce, na Sardiniji pa bo drugi krog volitev za deželno skupščino. Balotaza bo skupaj v 33 pokrajinah, medtem ko bo v Padovi prvi krog pokrajinskih volitev. Prvic bodo izbirali župane tudi v sedmih občinah, drugi krog pa bo v 107 občinah.

V ospredju pozornosti bo danes nedvomno Bologna, kjer je prvič po 54 letih ogrožena levicarska uprava. Zupanska kandidatka leve sredine Silvia Bartolini sicer lahko računa tudi na podporo skrajne leve, vendar ima možnosti tudi desnosredinski, sicer neodvisni kandidat Giorgio Guazzaloca, ki je v prvem krogu zbral kar 41,5% glasov (Bartolinijeva pa 46,6%).

Na splošno se tokratne balote odlikujejo po manj povezavah med političnimi silami. To velja predvsem za SKP, ki se je povezala z levo sredino samo v treh pokrajinah (Benetke, Chieti in Rieti), medtem ko je v Bologni in Turinu povabila volilce, naj volijo »proti desnici«. V zameno pa se je v piemontskih pokrajinah Severna liga povezala s Polom svoboščin, tako da se zaveznistvu povsod obeta vsaj polovica glasov.

D'Alema obljublja več za socialo

RIM - Medtem ko si krogi rimske vlade prizadevajo ublažiti polemiko s sindikati, je premier D'Alema včeraj iz Buenos Airesa, kjer je končal obisk, potrdil, da bo proracunski manever vreden 17.000 do 17.500 milijard lir. Tistih tisoč ali poldrugi tisoč milijard več naj bi namreč služilo za večje investicije v razvoj in socialno državo. D'Alema je tudi zanikal, da bi bil v teku »spopad« s sindikati, omenil pa je možnost, da bi se preden bo ministrski svet odobril gospodarsko-finančni program, vlada se enkrat sestala s sindikati.

Tudi podtajnik v predsedstvu vlade Bassanini je pomirjevalno zagotovil, da programski dokument ne bo vseboval specifičnih ukrepov, ampak bo le nakazal pot za znižanje tekoče porabe. Vlada hoče priti do sporazuma in koncertiranje ni ogroženo, je dejal Bassanini, ki je potrdil, da bo 10-11 tisoč milijard iz manevra namenjeno polnjenju proračuna, drugih 6-7 tisoč milijard pa razvoju, delu in znižanju davčnega pritiska.

KOSOVO / TEŽAVNO UVELJAVLJANJE MIRU

Predhodnica ruskega kontingenta prispela na prištinsko letališče

Medtem se nadaljuje beg Srbov - Rugova napovedal svojo vrnitev

Na prištinskem letališču so včeraj pristala prva letala z vojakmi (Telefoto AP)

PRISTINA - Pristinsko letališče Slatina je včeraj obnovilo svoje delovanje, potem ko so ga zaprli ob začetku Natovih bombardiranj. Kot prvi je na njem pristal ruski iljusin-16 s predhodnico ruskega kontingenta, ki bo sodeloval v mednarodnih mirovnihi enotah na Kosovu (KFOR). Predhodnico sestavlja 21 ruskih vojakov in 18 tehnikov. Pridružuje se 200 ruskim vojakom, ki so prišli v Pristino z znanim blizem izpred dveh tednov. Naslednja skupina ruskih vojakov bo prišla jutri, v teku 40 dni pa bi moral biti nameščen ves ruski kontingent, ki bo skupno stel 3.600 ljudi. Vodil ga bo general Valerij Jevtuhovič, ki bo na osnovi dogovora z ZDA podpo-

veljnik KFOR. Rusi bodo v vseh conah Kosova in bodo posebno skrbeli za varnost srbskega prebivalstva.

V resnici je zdaj srbsko prebivalstvo Kosova pogosto tarča mascevanj Albancev. To dokazuje tudi dejstvo, da se se vedno ni ustavil beg Srbov iz pokrajine. Tako je včeraj odšlo kakih 160 Srbov iz Pristine, v glavnem profesorjev na tamkajšnji univerzi. Drugod pa prihaja do spopadov. Včeraj so npr. Albanci hoteli vdreti v srbski del Kosovke Mitrovice in gotovo bi prišlo do hujšega, ko bi tega ne preprečil pravočasni poseg predstavnika ZN Sergia Vieriija de Mela in poveljnika Osvobodilne vojske Kosova Hashima Thaqija.

Medtem se je včeraj oglašil Ibrahim Rugova. Na nekem posvetu v Crans Montani v Svici je dejal, da je on se vedno zakonito izvoljeni predsednik Kosova in da se namerava vrniti v Pristino mogoče že ta teden. Podpredsednik srbske vlade Vojislav Seselj pa je včeraj dejal, da Jugoslavija ne bo plačala svojih zunanjih dolgov, češ da bo te obračunala z vojno škodo, nastalo v Natovih napadih.

Hasko sodišče je včeraj sporočilo, da so mu Velika Britanija, Kanada, Francija in Svica dale na razpolago 38 izvedencev, ki bodo sodelovali v preiskavah o zločinih proti človestvu na Kosovu. ZN pa so sporočili, da se bo jutri pričelo organizirano vračanje beguncev iz Makedonije in Albanije.

KOSOVO / PREISKAVE POTRDILE, DA JE ŠLO ZA NESREČO

Žalovanje za italijanskim desetarjem

Pasqualeja Dragana bodo pokopali v torek v domačem S. Giovanni Rotondo

RIM - 21-letnega desetarja italijanskih sil Kfor Pasqualeja Dragana, ki je umrl minuli četrtek v nesreči v Djakovici, bodo pokopali v torek v domačem S. Giovanni Rotondo pri Foggi. Pred tem se bodo od njega poslednjič poslovili v vojnici Ferrari Orsi v Casertti, kjer je služboval do odhoda na Kosovo. Preiskave v Djakovici so medtem ugotovile, da v nesreči ni bil vpleten noben drug italijanski vojak. Dragana je padel mitraljez z dzipa na tla in pri tem se je sprožil strel, ki ga je smrtno ranil.

Nedeljske teme

ZASTRUPljena IN GENSKO SPREMENJENA ŽIVILA

Nič več s polj in iz hlevov

SERGIJ PREMUR

Ubogi Bill Clinton, takega ponizanja med obiskom po Evropi gotovo ni pričakoval: ko je v nemškem lokalu naročil kozarec kokakole, so mu prinesli nadomestno osvežilno pijačo (menda apricolo), ker je bila priljubljena coke prepovedana zaradi okuženih pločevink. »Coca Cola, to je ta pravo«, univerzalna pijača, simbol globaliziranega, poenotenega sveta jeansov, rock'n rolla in hamburgerjev. Skandal okuženih živil, ki je zadnje tedne zajel domala vso Evropo, dramatično postavlja v ospredje nevarnost, ki preti našemu zdravju zaradi hrane.

Problem sicer ni nov in ne zadeva samo najnovejših primerov okuženja: dokazano je, da so tudi zgozneli drobci hrane kancerogeni, kar postavlja med nevarna živila n.pr. cevčice in skampe na žaru. Tehnološki napredek je zagotovil večje količine hrane in boljso kakovost prehrabnih izdelkov; to velja vsaj za večji del prebivalstva severne poloble, ostali - in teh je največ na svetu - se bolj kot s problemi zdravstva se spopadajo z lakoto. V zadnjem stoletju se pri nas ni samo podaljšala povprečna življenjska doba, pač pa se je tudi drastično zvisala postava ljudi: pri generaciji najmlajših lahko ugotovimo, da so nasi otroci znatno višji od nas in da so njihova stopala za nekaj stevilčk večja od naših, poleg tega, da imajo boljše zobe, vid itd. Tehnologija pa je vse prej kot vsemogoča in ni tako, kot smo mislili v 50-ih letih, ko so nam napovedovali, da nam bo leta 2000 zadoscala ena sama tabletkita za kakovostno preživetje in za odlično počutje. Tehnološki napredek lahko ustvari prave Frankesteine, izrodke, ki se obrnejo proti tistim, ki so jih ustvarili in ki bi jim morali služiti, ali drugače povedano, napredek je vse prej kot sinonim varnosti.

Dejstvo je, da nimamo pravega jamstva, da je hrana res užitna, da je zrak čist, da je voda pitna. Evropska unija sicer uveljavlja vrsto vedno strožjih zascitnih predpisov, verjetno pa sta se vedno najboljša obramba znanje in kultura. V tem primeru je to kultura potrošnika, ki pametno izbira zdravo hrano, brez popuscjanja modnim zablodam (od shujševalnih dietetičnih proizvodov do skrajne makrobiotike) in uposteva nekatere tradicije (mala in grda jabolka so okusnejša od velikih, lepih in - napihnjenih) ter sodobna zdravstvena dognanja (škodljivost preiranega uživanja mesne hrane ali mascob živalskega izvora). Kljub najbolj preudarnemu pristopu do hrane pa nam zadnja desetletja o - gajanja se enkrat

zbujajo dvome, ko se usedemo k mizi: kaj bomo pravzaprav jedli, koliko strupa bomo zaužili danes?

Glede prehrane in zdravstva je v Evropi daleč najbolj tragično v državah nekdanje Sovjetske zveze, kjer je po padcu komunizma popustila tudi prejšnja, sicer slaba družbena organiziranost, in se je zaradi nezdravih pogojev povprečna življenjska doba občutno skrajšala. Kot dokazujejo dogodki zadnjih tednov, pa tudi na tej strani nekdanje železne zavesa nismo prav na varnem, predvsem zaradi dveh pojavov: okužene hrane in živilskega inženiringa.

Genski inženiring pri živilih je vse prej kot nov pojav: na koncu paleolitika se je na Bliznjem vzhodu uveljavilo kmetijstvo, ker je človeku uspelo spremeniti genske značilnosti užitnih rastlin, da so dale neprimerno večji pridelek kot v naravi. Primer uspešnega primitivnega genskega inženiringa je tudi dodajanje encimov, ki n.pr. spreminjajo grozdni sok v vino, hmelj v pivo, žito v kruh, mleko v jogurt. Prazgodovinski genski inženiring je slonel na križanju in na selekciji, kar se je nadaljevalo do pred nekaj leti, ko je nastala nova tehnika, s katero v laboratorijih umetno dodajajo ali odvezemajo lastnosti živilom in rastlinam z biotehnološkim manipuliranjem genskih značilnosti celic. Poseg lahko zadeva spreminjanje značilnosti samega živila, torej ustvarjanje protobiotičnih živil, kot je n.pr. zmanjšanje količine mascob oz. holesterola v margarinah ali pa vnašanje posebne mikroflore v jogurt za krepitev črevesne odpornosti. Izvedenci pa razvijajo tudi transgenske rastline, ki jih v naravi sploh ni in v katerih združujejo značilnosti različnih bitij: za primer naj veljajo nove jagode, ki ne zmrznejo, ker so jim vcepili gene arktičnih rib, ali pa koruza, ki izloča strup, s katerim sama pomori škodljive žuželke.

Vse to je noro, menijo nekateri, kar je delno res, delno pa tudi ne: povsem umeten je tudi insulin, ki je resil življenje milijonom diabetikov po vsem svetu! Problem verjetno ni tako preprost, da bi lahko odgovorili s preprostim da ali ne ob vsaki transgenski mutaciji rastlin. Če je človek česa zmožen, bo to tudi storil, in ni je oblasti, ki bi mu to na daljši rok preprecila (pomislimo samo, da so v srednjem veku sezigali na gramadah tiste, ki so izvajali prve obdukcije).

cije, in prepoved je v bistvu slonela na enakih predpostavkah, kot jih danes zagovarjajo totalni nasprotniki vsake manipulacije živih celic). Transgenski proizvodi zaenkrat se niso v prosti prodaji po Evropi, nasprotno, Evropska unija je te dni se bolj zaostrila predpise glede tovrstne prehrane, ki je v ZDA že v prosti prodaji.

Drugi velik sklop problemov okrog živil pa zadeva onesnaženje in zastrupljanje hrane. Ob skandalu zadnjih dni v Belgiji sem se spomnil, kako sem pred dvema desetletjema nosil s potovanj v Belgijo pravo zbirko gurmanskih sirov, za katere je značilen vonj, ki je za ljubitelja omamno privlačen, za financarja, ki mi je na milanskem letališču odprl potovalko, pa je zaudarjalo umazanih nogavicah. Ali bi me danes, če bi mi odkril kovček, poln sira z ardenskih kmetij,

areti - ral, kot ce bi imel torbo polno amsterdamske trave?

Belgija se je v zadnjih letih izkazala kot država, kjer nekaj ne funkcioniira, pa čeprav je ravno v Bruslju srce združene Evrope: pred časom so v Belgiji odkrili razširjeno pedofilsko mrežo, ki je uživala podporo v visokih krogih državne administracije, tokrat pa se je država izkazala z neuspehim poskusom, da bi utisala skandal zaradi dioksina v prehrabnih izdelkih. V mascobah, ki jih dodajajo živalski krmi, so namreč odkrili poliklorate difenole, bolj znane z imenom dioksin, ki je v Italiji se posebej »zaslovel« po nesreči v Sevesu, kjer je leta 1976 iz kemijske tovarne usla v zrak večja količina dioksina. Tokrat je pri pripravljanju živalske krme pregorela mascoba, v kateri se je razvil dioksin in zastupil perutnino, govedo in prasice, ter seveda proizvode, od jajc do mlečnih izdelkov, od svinjine do govedine.

Dioksin nastaja pri izogrevanju vseh snovi, v katerih je klor: to so tudi les in vsa goriva. Verjetno je snov kancerogena, čeprav to se ni dokončno dokazano: tudi če bi se pokazalo, da povzroča raka ali oslabevanje imun - skega sistema, bi morali jesti vsak dan več okuženih kur ali kar nekaj torb, polnih priljubljenih belgijskih sirov, da bi se zastrupili. V Sevesu se je sprostito toliko dioksina, kot se ga v enem letu povprečno sprosti v vsej Evropi, pa ni nihče umrl, vendar so se pri prebivalstvu okrog tovarne pojavile kožne spremembe, od navadnih mozoljev do degeneracije kožnega tkiva. Dioksin nastaja pri sežiganju odpadkov, v metalurški industriji, v centralni kurjavi, nasploh pri termičnih procesih od 250 do 700 stopinj, pri beljenju papirja, pa tudi iz blata bioloških precisovalnih naprav, iz komposta, iz odpadlega listja. Strup se najraje veže na mascobe: tako je mleko eno od živil, na katero se veže največ tega strupa, ni pa nobene verjetnosti, da bi bilo mleko na policah tukajšnjih trgovin zastrupljeno oz. bolje rečeno - bolj zastrupljeno kot sicer, ali pa bolj nevarno od lepih jagod, ki so jih napihnili s hormoni, ali od zelenjave, ki je rasla zraven avtoceste ali drugih virov onesnaženja.

Okolje nedvomno vpliva na človekovo zdravje in hrana se najbolj. Katere pa so resitve, katera je res neoporečna hrana? Najsodobnejše raziskave svetujejo dieto prazgodovinskega človeka: če upoštevamo, da se je iz opice razvil človečnjak in nato človek, pomeni da so nasi živalski in človeški predniki nekaj milijonov let uživali v glavnem zelenjavo, semena, zelode, sadje, jagode, gobe in druge naravne proizvode, meso, ribe in kaksno jajce. Žitarice, za katere se ogreva makrobiotska sola, so pravzaprav dosežek umetnega križanja, ki ga je umetno ustvaril človek pred približno deset tisoč leti, ko se je iz lovca, pastirja in nabiralca prelevil v kmeta. Človek torej uživa žita »samo« nekaj tisočletij, kar je povsem nezadostno, da bi se naša prebava prilagodila novi hrani, za kar so potrebne stotisocletne epohe.

Teorijo prazgodovinske diete navajam samo kot primer, ki uči, da popolnoma neoporečne hrane ni, čeprav nekateri menijo, da so odresilni makrobiotski proizvodi. Tudi pri teh ni vse zlato, kar se sveti: pred leti so zabeležili primer »biološkega« trsnega sladkorja, ki je bil le prebarvan navaden bel sladkor; polnozrnat zitarice so same po sebi zdrave, če pa so jih kemično gnojili, se strupene snovi naberejo v ovojnicah in jih zaužijemo največ prav s polnozrnatimi proizvodi itd.

Verjetno je se najbolj realistična resitev - težnja k zmanjševanju tveganja, pa ne samo glede belgijskega dioksina ali strupa na kokakolinskih pločevinkah. Sama tehnologija nam namreč ne zagotavlja varnosti, pa ne le glede prehrane: ne pozabimo, da v prometnih nesrečah umre v Italiji okrog 7 tisoč ljudi na leto.

••

Dijaki 5. razreda klasične gimnazije in liceja Primoža Trubarja v Gorici so v zadnjem šolskem letu izvedli zanimivo raziskavo o čevljarški dejavnosti v Mirnu. Raziskavo so natisnili v lepo oblikovani brošuri, iz katere smo povzeli nekaj zapisov, ki jih objavljamo na teh straneh.

Z LONDONA...

Z Londona smo mi dospeli, o yes, o ja da si ogledamo Primorsko, o yes, o ja to deželo tako sporno, o yes, o ja Zivi Primorska, Primorska lepa gorovje skalno te v morje oklepa na tebi biva se rod posten, zivela Primorska, zivel Sloven.

Z Londona smo mi dospeli, o yes, o ja da si ogledamo Primorsko, o yes, o ja pa smo v Trstu mal postali, o yes, o ja Zivi Trzaska, svetovna luka, ker marsikdo se prav take cuka, da le ne prides v Laske roke, sicer draga Luka ti bo gorje.

Z Londona smo mi dospeli, o yes, o ja da si ogledamo Primorsko, o yes, o ja pa smo Gorico obiskali, o yes, o ja Zivi Gorica, gorica bela, kako prijazna si in vesela, vrtov zelenje te vse krasi, modro jasna Soca pa poje ti.

Z Londona smo mi dospeli, o yes, o ja da si ogledamo Primorsko, o yes, o ja pa smo v Miren pohiteli, o yes, o ja ker smo čevlje slabe imeli, o yes, o ja Zivi naj Miren, krasna vasica, kjer vsak čevljar je al steparica, mladina rada brca fubal, da bi čevljar brez dela ne ostal.

Z Londona smo mi dospeli, o yes, o ja da si ogledamo Primorsko, o yes, o ja a le eno vam povemo, poslušajte: Tam gor prebiva, Vladar veseljstva, on vodi ljudstva in meje crta priporočimo se njemu vsi, le kar On napravi, vse to drži.

Branko Rudež (pesmi se je spomnila gospa Ema Mozetič)

S temi šlanfami hodiš k maši

Odprl sem cerkvena vrata in skripanje mojih sportnih čevljev NIKE je vzbudilo pozornost zenic zadnje vrste, ki so me ježno pogledale; vrh tega mi je nona se zasepetala: "kaj s temi šlanfami mi hodiš k maši?" Tako sem moral po župnikovi pridigi poslušati še nonino. Med potjo domov je godrnjala, da današnji čevlji niso kot tisti nekoc, saj trajajo največ eno leto. "V mojih casih pa..." in izrekla je pravo himno svojim čevljem, ki naj bi trajali leta in leta.

"Iz Ljubljane sem dobila predlog, da bi se udeležili tekmovanja z referatom o obrti v naših krajih. Imate kako zamisel?" nas je vprašala profesorica. Kot po navadi smo vsi povesili glave in zazrl sem se v svoje čevlje - slanje. Sosolka iz Èteverjana rece:"V moji vasi prevladuje vinogradništvo." Druga pa:"Pri nas je veliko poljedelcev." Na dan je prišlo se nekaj predlogov, vendar profesorica je rekla:"Ampak to bomo s težavo vključili v obrt, saj nekateri že pojmujejo kot industrija."

Takrat sem se spomnil babičinega "eseja". "Jaz imam predlog. V teh krajih ni nobene značilne obrti, razen čevljarstva, ki se je razvilo predvsem v Mirnu in v okoliskih vaseh." Peter je zagodrnjal:"Ne, to je preveč dolgočasno!" Drugo pa so moji predlog takoj odobrili.

Izdelali smo osnutek in si porazdelili delo. Najprej smo po skupinah obiskali vse goriške knjižnice in dobili nekaj gradiva o obrti na Goriškem, predvsem z zgodovinskega zornega kota. Sicer nismo dobili nobene knjige, ki bi obravnavala izključno čevljarstvo, zato smo se dobesedno izmucili pri prebiranju teh debelih knjig in crpanju tistih podatkov, ki bi bili primerni za nas. Sli smo tudi po drugi poti in se na Slovenskem delžnem gospo-

darskem združenju pozanimali o številu včlanjenih čevljarjev. Izid pa je bil tokrat neuspešen.

Ze smo začeli obupati, ker je bilo se vedno premalo gradiva za cel referat. Nenadoma pa se je gospe postreznici posvetilo:"Kje pa je problem? Saj jaz poznam nekoga v Rupi, ki bi vam lahko pomagal. Gospa Milena Trampuz je bila zaposlena v očetovi čevljarški trgovini. Sama ni delala kot čevljarica, vendar bi vam lahko veliko povedala o njegovem delu." Skoraj istocasno smo izvedeli za nekatere čevljarje v Mirnu, oziroma Avgusta Zigona in Danila Urdih. Delo smo si morali razdeliti: Katja in Maria sta sli v Rupo, Devid, Patrik in Peter pa z motorjem v Miren.

Istocasno je potekalo tudi delo v razredu: treba je bilo narisati zemljevide Goriške, sestaviti krajšo zgodovino čevljarstva in oris obrtniške dejavnosti na Goriškem. Za to so poskrbeli Martina, Katarina, Boris, Katja B, Naika in Patrik. Intervjuji so nas postavili pred dodatno delo: tako smo se na primer odločili za notni zapis pesmi o čevljarjih.

Ceprav je na začetku zgledalo, da ne bomo prišli do nobenega zaključka, se nam je sedaj delo ponujalo kar samo: spomnili smo se, da je Kristinina mama zaposlena ravno na čevljarškem področju, da je Martinina mama delala v čevljarški trgovini Alpina, da nam je dijak iz drugega liceja omenil sorodnoka čevljarja in da v Mirnu obratuje trrdka, ki sodeluje s trzasko otroško bolnišnico pri izdelavi ortopedskih čevljev! Tako smo se ponovno podali na potovanje v Miren, tokrat pa v vse razred skupaj. Vsekakor pa smo se v vasi razdelili v dve skupini in zbrali drugačne poti. V starih smo ponovno obiskali gospo Ema Mozetič, pri kateri se nam je

pridružil gospod Lapajne Vinko. Druga skupina pa se je odpravila v tovarno Ciciban. Vsi skupaj pa smo "vdrli" v hiso gospoda Petejana kot tudi gospoda Źigona. V zameno za naš trud, smo si privoščili dober sladoled.

Na podlagi pogovorov z bivšimi čevljarji smo razumeli, da ta poklic počasi izginja. Kar bomo mi zapisali, bo lahko kdaj koristilo tudi drugim raziskovalcem: zakaj torej ne bi vključili v referat cim več podatkov o vajenstvu, zakaj ne bi slikali in opisali delavnice ter se sestavili krajši slovarček posebnih izrazov?

Večkrat so nam intervjuvanci podali kritične podatke o raznih dogodkih, ki so pogosto bili v nasprotju z informacijami virov. Prav zato smo te opomine podčrtali. (zmakni gor)

Konec koncev smo iz tega referata veliko odnesli. Odkrili smo, da čevljarstvo kot obrt počasi počasi izginja, ker mladi se s tem več ne ukvarjajo. Od bogate preteklosti so namreč ostali le redki starejši posamezniki, ki se delajo na svojo roko, oziroma mlajši, ki pa so se opredelili za industrijsko (tovarna Ciciban) oziroma specializirano dejavnost (Denis Petejan v Mirnu). Istocasno z obrtjo, izginjajo tudi pristni izrazi za orodje in pesmi vezane na čevljarstvo, ceprav starejši zelo radi pripovedujejo o svojih izkusnjah na tem področju. Spoznali smo tudi, da se zgodovine ne učimo samo iz učenikov, ampak da tudi starejši ljudje so živa zakladnica, iz katere lahko bogato crpamo. Lepo bi bilo, da bi se raziskovalci posvetili strokovni obravnavi čevljarstva na Goriškem in sestavili obseirno razpravo o tem, preden bogato ustno izročilo izgine za vedno.

Od »škarponov« do Cicibana

Korenine čevljarstva na Goriškem segajo že na začetek 19.stol. Takrat so si prebivalci Mirna in okoliskih vasi sami izdelovali usnje, ki so ga dobivali od bližnjih kmetov. Delali so v glavnem kmečke čevlje - "škarpone". Leta 1891 pa je Tomo Blažič šel v Rijeko, tam odprl trgovino in dal Mirencem pobudo za boljše, finejše čevlje. Leta 1908 je mirenski župnik Ivan Rojc združil vse čevljarje v čevljarško zadrugo. Tam je delovalo 18 čevljarjev in 90 pomočnikov, kasneje pa je to število naraslo na 300. Direktor zadruge je bil Anton Vuk, censi delez pa je znal 500 kron. Zadruzi je nudila finančno pomoč domaća hranilnica. V zadruzi pa so bile zračne delavnice, skladišče in pisarna. Vsak delavec je delal devet ur dnevno, soboto pa so imeli prostost. Z leti so začeli na Goriškem ustanavljati tudi trgovine in s tem so se zvišale tudi place. Leta 1911 so nastale nekatere gospodarske težave, toda hvala pomoči zadrugne zveze v Gorici se je zadruga reorganizirala. Leto kasneje je bilo v vsem srest prodajaln dveh v Gorici, dve v Trstu, ena v Trzinu in ena v Splitu. Zadruga je dobila tudi svoj registrski znak Adria in kupila prve stroje. Leta 1914 je bilo v Mir-

nu 50 delavcev. Izdelovali so vojaške čevlje zaradi velikega naročila pa se jim je pridružilo se 250 delavcev. Vazeen datum je bil 13.maj leta 1915, ko se je zadruga preselila v Nazarje (Stajerska). Tja se je preselilo 1200 ljudi, ki so si v novi vasi sezidali "barako" za strojno delavnico. Organizirali so si prehrano, solo, zdravje. Ker so izdelovali vojaško opremo so bili oproščeni vojaške službe. Poleg tega so prirejali pevske nastope in sodelovali za samoosvojitev jugoslovanskih narodov. Leta 1919 so v Mirnu ponovno obnovili zadrugo in pripravili pogoje za vrnitev beguncev (ljudska kuhinja, zavetišče, brezplačen prevoz). Takrat se je obnovila tudi prodajalna v Gorici. Leta 1926 so v zadrugo sprejeli Italijana, leto kasneje je lira ponovno pridobila na vrednostni, ampak fasizem je hotel ukiniti zadrugo. Ker zadruga ni imela svojega sedeza je vseh 130 zaposlenih delalo doma, stroje pa so imeli izposojene. Leta 1948 je nastal Jadran. Tam so izdelovali finejše, modno obuvala. Kmalu nato je nastala tudi v Solkanu prodajalna, zal pa je bilo vedno več težave za nabavo usnja. Leta 1951 je prišlo do samoupravljanja, čevljarstvo je bilo na pol tržno, čevlje pa so izde-

lovali moske in zenske. Nastale so tudinekatere nove prodajalne v Èempetru, Rijeki in Postojni. Leta 1952 pa sta Paolo Petejan in Tomaz Vuk odprla delavnico otroških obutev. Vuk pa je takoj nato ustanovil svoj obrat in sicer Ciciban. Tako so v petdesetih letih v Mirnu bile tri čevljarške delavnice, in sicer Jadran, Ciciban in Petejan. Skupno je v vasi bilo 192 delavcev in leta 1955 je bilo prodanih 45000 parov. V naslednjih letih so si delavne skupine kupile lastne delavne prostore in nove stroje. Leta 1962 pa sta se Ciciban in Jadran združila v zadrugo Ciciban. Izdelovali so mosko in otroško obute. Po šestih letih pa je prišlo v tovarni do požara, razlog zanj pa je neznan.Po tem dogodku je čevljarška zadruga počasi začela propadati. V osemdesetih letih so v njej izdelovali tudi igrice, končno pa je leta 1993 zadruga popolnoma propadla. V Mirnu je danes se vedno ostala čevljarška tradicija. Sinovi in nečaki Petejanov imajo se vedno svoje lastne tovarne v katerih izdelujejo predvsem otroške in ortopedske čevlje. Zal je to samo izjema, saj je danes v Mirnuin v okoliskih vaseh veliko manj čevljarjev, kot jih je bilo nekoc.

POPRAVLJALI SMO ČEVlje IZ VSEH VASI

(Pogovor z Ano Budin)

Novica, da nas razred pripravlja referat o čevljarstvu se je kmalu razširila po soli. Katarina Bresan, dijakinja 2.liceja, nam je omogočila intervju s svojo babico, ki se je ukvarjala s čevljarstvom. Gospa Ana nam je to povedala:

Se nam lahko na kratko predstavite?

Rodila sem se leta 1914 v Mirnu in sem stara 85 let. Rojena sem Klancic, poročena Budin. Pri hiši je bilo 11 otrok, dva sta kmalu umrla: sedaj pa sem ostala sama, saj jih je večina umrla med vojno. Šest let sem obiskovala solo v Mirnu; po italijanski zasedbi, ko smo morali govoriti italijansko, sem začela hoditi v večemo solo, ki sem jo obiskovala 2 leti. Učili so nas šivanja, pletenja in kvakanja; to imela zelo rada.

Kdaj in kje ste se zaposlili?

Po koncani večerni soli, sem sla do 18.leta starosti delat k sestri, ki je imela v Mirnu veliko kmetijo. Nato sem doma v očetovi delavnici pričela s stepanjem. Oče je bil čevljar; ne vem pa, kje se je tega poklica naučil. Stepanja

me je naučila moja starejša sestra, ko sem bila stara 14 let.

Ste imeli vajence?

Da, sprva sta bila dva, ki so nam jih priporočili sorodniki. Nato so se jima pridružili ča drugi, pri nas pa so delali tudi drugi čevljarji, ki so vajence učili poklica.

Od kod so prihajale vaše stranke?

Oče in njegovi delavci so izdelovali in popravljali čevlje za vso okolico. Vendar nam jih niso nosili le iz okoliskih vasi, ampak tudi iz hrubov, skratka od koder so zvedeli za nas. Ubadali smo se z vsemi vrstami čevljev, od navadnih do smucarskih in hrubovskih.

Kako ste si porazdelili delo?

Jaz sem največ stepala. Oče je rezal usnje in izdeloval kroje, jaz pa sem iz njih izdelovala vrhnji del čevlja ali skornja. Naredila sem primerno obliko in jo sesila skupaj. Podplate so delali vajenci in jih s smolo lepili z vrhnjim delom čevlja ter sivali z dretom. Dreto je vrvi, ki so jo vajenci namočili v smoli, da je postala bolj

trda in so z njo potem sivali.

Vojna vihra je prizadela tudi Miren. Kako je bilo pa takrat z vami?

Pred vojno sem sla delat v Trst k neki judovski družini, kjer sem pazila na otroke. Ker so videli, da se znam lepo ukvarjati z njimi, so mi ponudili, da bi sla z njimi v Egipt, a svet se raje vrnila domov. Med 2.svetovno vojno smo zbežali v Furlanijo, v Faro pri Soci. Zaradi pljučnice sem se jaz preselila tja že pred svojimi domaćimi. Medtem pa so Miren že obstreljevali; v enem napadu sem izgubila poleg svojih sorodnikov tudi mamo in sestro. Oče pa je zbežal na Pec k drugi hčerki. V Fari sem preživela eno leto. Bila sem stara 28 let in že poročena.

Ste med vojno nadeljevali s čevljarškim delom?

V Faro sem odnesla sivalni stroj, ker so me moji gostitelji zaprosili, ali bi jim lahko sivala copate. S seboj sem tudi vzela usnje, ki nam je ostajalo, drugo orodje pa smo zakopali in skrili. V trgovini pa sem kupovala debelejša blago. Oče pa se ni na Peči uk-

varjal s čevljarstvom.

Kaj pa po vojni?

Ko smo se vrnili domov, smo delo opustili, saj so ustanovili zadrugo in smo vse orodje morali odnesti tja. Nihče ni sme delati doma; brat se je zaposlil v zadrugi, a ker je bil bolehen, je delal le v pisami. Oče pa je bil že star in ni več delal.

Kakšna se Vam zdi razlika med današnjimi in takratnimi čevlji?

Ne vidim nobene razlike, takrat pa so bili bolj grobi in smo jih nosili, dokler se niso porabili.

Bi nam se kaj rada povedala, kar Vam je ostalo v spominu?

Spomnim se, da so prišli Nemci in vse pokradli. Ukradli so tudi moje prve čevlje, za katere sem prosila očeta, naj mi jih naredi. No, saj mi je oče vednoizdeloval čevlje, a so bili narejeni vedno po njegovi volji. Teh pa sem si želela, ker mi je bil model všeč. Ko pa smo se vrnili domov, jih ni bilo več.

Zahvaljujemo se Vam za čas, ki ste nam ga namenili.

IZ RODA V ROD

Prav tako kot Kristinina, se je tudi moja mama ukvarjala s prodajo čevljev. Malo iz radovednosti in malo iz dolžnosti me je pot pripeljala do trgovine Alpina - kjer je moja mama delala v preteklosti. Lastnica, gospa Marijanka Krpan, mi je razkrila skrivnosti svojega poklica.

Koliko časa se ukvarjate s prodajo čevljev?

Trgovino Alpina smo otvorili leta 1931, vendar že prej smo v Mirnu izdelovali čevlje. Čevljarstvo je namreč v družinski tradiciji, ki jo sedaj nadaljujem jaz.

Ste bila tudi vi čevljarica?

Ne. Ko smo bili se v Mirnu, je pri nas delalo od 12 do 15 delavcev; ko smo odprli trgovino v Gorici, sta nam pomagala čevljarja Karlo in Niko. V trgovini imamo se njuno delavnico, ki je ne uporabljamo več.

Slike delavnice bomo vključili v referat. Lahko mi sedaj poveste, katere so sončne in senčne strani vašega poklica?

Prvi problem je konkurenca, ki je dandanes zelo močna. Imamo pa redne stranke, ki so zadovoljne z našim blagom. Stranke prihajajo iz Gorice, nekaj jih je iz Slovenije, tudi zato, ker Gorica ni turistično mesto in ni veliko tujih kupcev. Drugi problem je prodaja čevljev majhnih stevilk, ki zal ni pogosta, ljudje pac živijo »na velikih nogah«. Vse, da tudi usnje ni večno lepo? Zal je tako. Če čevljev ne prodamo, se usnje pokvari.

Ste z leti opazili razliko v kvaliteti čevljev?

Gotovo. Velika razlika je v materialu. Umetni materiali postajajo zelo kvalitetni, naravni pa se se izboljšujejo.

Kaj menite o današnjih čevljih? Se vam zdi, da čena jamci za kvaliteto izdelka?

Vse je odvisno od materiala, iz katerega je cevalj narejen; po navadi je cena primerna. Moras vedeti, da Gorica ne sledi modni. Sedaj je moderen čevljev s poudarjeno spico, medtem ko so bili se do lani moderni oglati čevlji. Stranke si najbolj želijo italijanskih čevljev.

Od kod pa dobivate čevlje?

Dobivam jih iz Toskane, Veneta (Padova), Bologne in iz Neaplja in sicer vsaki dve leti.

Kaj bi svetovala mladim, ki se želijo ukvarjati s tem poklicem?

Priporočala bi jim, naj se zanj raje ne odločijo: prevec je skrbi, dela... morda premalo zadovoljenja.

Martina

Pri raziskavi so sodelovali dijaki 5. gimnazije klasičnega liceja Primoz Trubar iz Gorice, pod vodstvom profesorice Neve Zaghet. Njihova srednja starost je 15 let: vsi so doma z Goriškega, vendar nekateri stanujejo na italijanski, nekateri pa na slovenski strani meje. Radi bi se Vam predstavili:

Raffaella Brandolin - Gorica
Katarina Bresan - Miren pri Gorici
Andrej Cernic - Doberdob (Gorica)
Mitja Cernic - Vrh sv. Mihaela (Gorica)
Erik Figelj - Sovodnje ob Soci (Gorica)
Jaka Filipic - Èempeter pri Novi Gorici
Aljoša Pirjevca - Nova Gorica
Jan Princic - Gorica
Tomo Ravbar - Nova Gorica
Irena Spacapan - Gorica
Katerina Tomsic - Sovodnje ob Soci (Gorica)

USTNI VIRI

Izmed vseh intervjuvancev jih večina živi v Mirnu, drugi prihajajo iz Rupe, Vrha, Gorice in Nove Gorice. To nam je omogočilo, da smo v teku enega samega jutra, ki smo ga prebili v Mirnu, lahko prišli v stik z večino naših intervjuvancev. Presenetilo nas je, da so navdušeno sodelovali z nami in nam zaupali marsikatero "poklicno skrivnost". Ostale pa so intervjuvali samo nekateri izmed dijakov, saj so bili bolj vezani na delovni urnik.

Tu spodaj je celoten seznam naših ustnih virov: za nekatere poznamo starost, pri drugih pa smo zabeležili samo kraj bivanja.

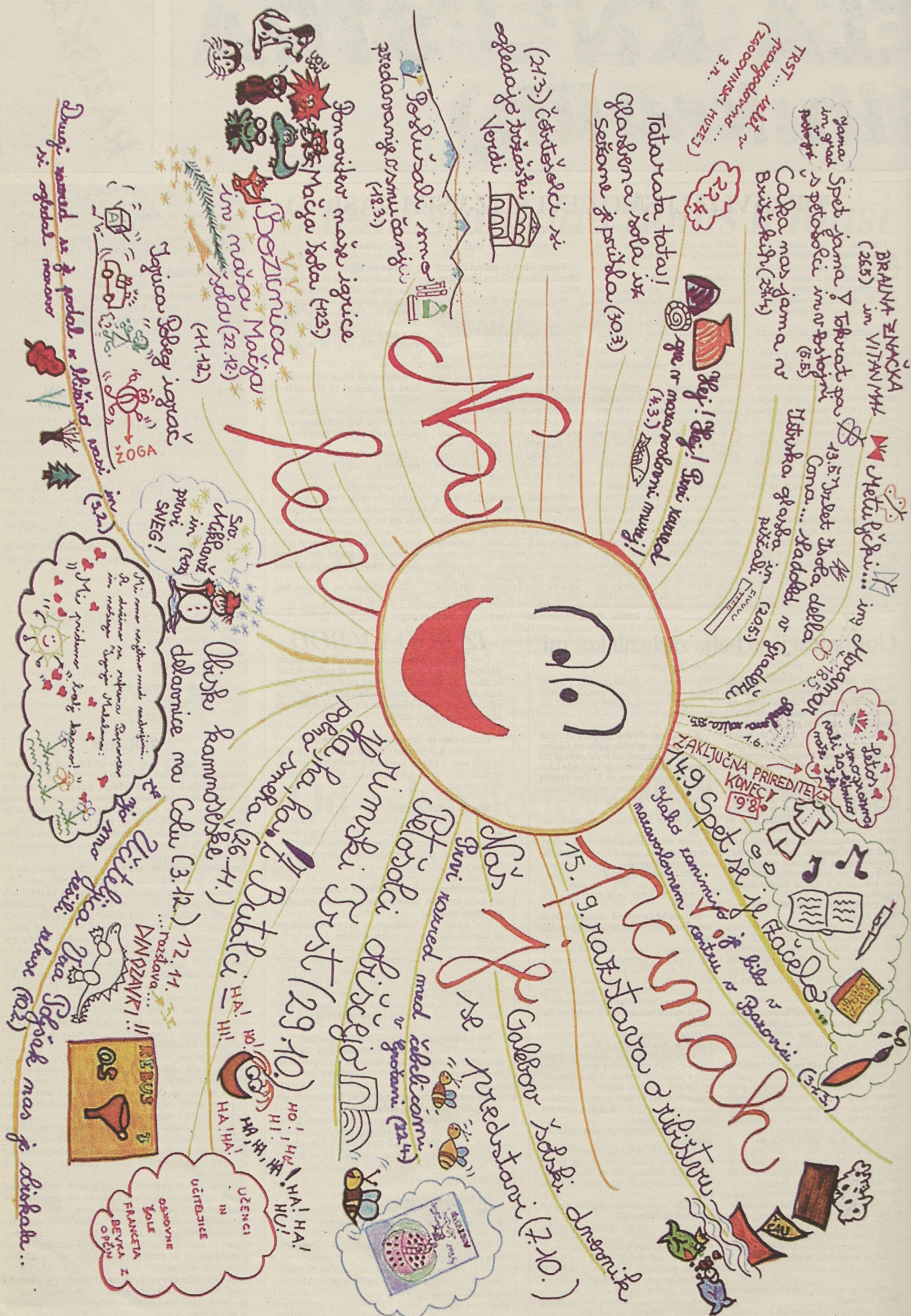
Cernic Jožef, 65 let, Vrh
Kosti Andrej, Gorica
Kosic Tamara, 48 let, Šempeter pri Novi Gorici
Krpan Marijanka, Gorica
Lapajne Vinko, Miren
Mozetič Ema, Miren
Petejan Denis, Miren
Petejan Patricija
Trampuz Milena, 76 let, Rupa
Urdih Danilo, Miren
Zigon Avgust, 70 let, Miren

ZAHVALA

Nase delo gre h koncu. Nazadje lahko končno opazujemo nas izdelek: res smo ponosni nanj, saj smo v teku dolgih mesecev videli, kako je polagoma nastajal. Sami smo namreč izdelali ta referat, toda zavedamo se, da brez pomoči solskega osebjah in tudi soli tujih obse bi vsega tega ne bili zmogli. Najprej se moramo zahvaliti gospe ravnateljici prof. Nadi Marinič, ki nas je od vsega začetka podpirala in bodrila. Sprejeli ste hoste, kje smo nasli vse podatke in gradivo, iz katerih smo nato razvili nas referat. Prve podatke nam je nudila gospa Alma, ki nam je z veseljem pomagala s tem, da je brskala po starih zabojih in skatlah. Nasi obiski v knjižnici, goriški Feiglovi ter novogoriški Bevkovi, so se v teh mesecih razvidno povelali. Tu smo prebili veliko popoldnevo med knjigami in neprestano brskali za novimi viri. Delo je bilo tako naporno, da bi verjetno ne zbrali toliko materiala, če nam ne bi priškočili na pomoč prijazni knjižničarki, katerima se iz vsega srca zahvaljujemo.

Kot ste lahko videli, je nas referat izoblikovan z računalnikom, zato se nam zdí najno potrebna omemba prof. Ivana Bratine, ki nam je omogočil rabo sobe za informatiko. Prijetno pa sta nas presenetila sosolca iz visjih razredov, ki sta pristopila k pobudi in prispevala dva intervjuja: Katarina Bresan je poskrbela pogovor s svojo babico, gospo Ano Budin, Mitja Cernic pa se je pogovarjal s stricem, gospodom Jozefom Cernicem. Iskrena hvala obema.

V lepe spominu nam bo ostala tudi gostoljubnost intervjuvancev, saj nam niso nudili veliko podatkov in zanimivosti, ampak so nas tudi lepo sprejeli ter pogostili v svojih domovih in v svojih delavnicah. Seveda pa ne smemo pozabiti nekaterih izmed naših staršev, ki so si vzeli čas in nas zapeljali, ko smo se podali na teren in iskali ustne vire. Nazadnje, ampak ne zaradi manjše pomoči, ki razdi izrazili svoje iskreno hvaleznost prof. Idi Mezhghec, ki nam je nudila pomembne podatke in prof. Eriki Lipicar, ki nam je večkrat prijazno odstopila sobo za informatiko. Največje zahvale pa je dolžna naša razredničarka prof. Neva Zaghet, ki nam je odstopila marsikatero uro in nam brez oporekanj nudila svojo pomoč. 5.gimnazija

3. ZAMEJSKI FESTIVAL AMATERSKIH DRAMSKIH SKUPIN

Danes začetek s pravljico za otroke in za odrasle

Jutri zvečer pa iz tehničnih razlogov samo ena predstava

Kljub upravičeni zaskrbljenosti zaradi nič kaj poletnega vremena, ki je označevalo prejšnji deževni teden, se je od četrta dalje nebo končno le zjasnilo. Zvezdnata zavesa tako srečno spremlja dramske skupine, ki v Mavhinje vsak dan privabljajo veliko množico ljudi.

Po sinočnjem trojnem snidenju z amaterskimi odri, ki so se občinstvu predstavili najprej s pravljico o dobri carovnici v izvedbi otroške dramske skupine KD Kraski dom in repentaborske osnovne šole, nato pa s komedijama o ločencih v izvedbi Standardceve ter lepotilni kliniki, ki jo je uprizorila dramska skupina Metronom, bo danes popoldne prva na vrsti ponovno pravljica.

Združena dramska skupina iz Brega v sodelovanju z nižjo srednjo šolo Simona Gregorčiča iz Doline bo ob 18.30 na odru pod sotorom uprizorila glasbeno igro v dveh dejanjih po pravljici ameriskega pisatelja

Prizor iz petkove uprizoritve igre Karlo zmore ... ena ... dva ... tri (foto KROMA)

telja Bauma "Carovnik iz Oza", ki jo je za oder pripravila Fulvia Premolin. Otrok je namreč vedno manj, tako da so v Bregu začutili potrebo po združenju moči in v tem smislu so vzpostavili tudi tesno

sodelovanje z domačo nižjo srednjo šolo. V igrici nastopa približno trideset otrok, od četrtega pa vse do petnajstega leta starosti, ki s plesom petjem in veznim besedilom prikazujejo Dorothyjino družino na poti do Carovnika iz Oza. Dramsko uprizoritev je zreziral Stefan Job, ki je poskrbel za klavirsko spremljavo in izbor glasbe.

Sledil bo (ob 20.30) nastop **dramske skupine SKD Igo Gruden iz Nabrezine**, ki je na obeh prejšnjih izvedbah festivala žela odlične rezultate. Letos se Nabrezinci predstavijo z Nusičevno komedijo "Gospa ministrica" v priredbi in režiji društvene kulturne referentke Maje Lapornik, ki je obenem avtorica besedil izvirnih songov. Branislava Nusiča pristevajo med naimenitnejše humoriste in komediografe v srbski književnosti, saj je avtor številnih političnih in socialnih komedij, kritično ostrih, s številnimi satiričnimi bodicami, a ne brez pravega utripa odrskega živčava. Gospa ministrica, ki jo je za oder pripravila Fulvia Premolin. Otrok je namreč vedno manj, tako da so v Bregu začutili potrebo po združenju moči in v tem smislu so vzpostavili tudi tesno

spa ministrica, ki jo je Nusič spisal že leta 1929, sodi med njegova najbolj uspešna dela.

Drevisnji festivalski večer bo ob 22. uri končala narečna komedija "N'prej ali n'zej" izpod peresa Tatjane Turko, ki je igrice režirala ter obenem v njej tudi v prvi osebi nastopa. Komedijo o hrupnem in zakajenem (boste že razumeli zakaj...) časovnem stroju in o potovanju v času izvaja **dramska skupina "France Prešeren" iz Boljunca**.

Kar zadeva jutrišnji spored, bo ob 20.30 nastopila **dramska skupina SKD "Slovenec" iz Boršta-Zabrežca** z glasbeno igro v dveh dejanjih "Obleka naredi cloveka?". Kot nam je povedala soavtorica (skupaj z Ivano Mahnic) zgodbe, igralka in režiserka Boza Hrvatič, so domači igralci v bistvu na ironičen in izumetničen način uprizorili tipično zgodbo iz naših vasi. Gre namreč za vprašanje novih in vse številnejših italijansko govorečih priseljencev, ki za mastne denarce kupujejo vsako podrtijo, v bistvu v vaski slovenski vasi, kar seveda povzroča naglo spreminjanje narodne poudbe -nekoč- izključno slovenskih naselij. V drugem dejanju komedije se vaska skupnost organizira, zato da nezaželene tuje "sovasčane" zapodi, vendar se jim načrti prekrizajo...

Poudariti velja, da dramska skupina SKD "Slovenec" vsako leto uprizarja novo igrice, in to na dan praznovanja vaskega zavetnika sv. Antona. Snov črpajo vedno iz vaskega dogajanja, v uprizoritvi pa sodelujejo številni vascani ter društveni pevci in pevke.

Na koncu pa se obvestilo, da iz tehničnih razlogov odpade uprizoritev lepljenke Kettejevih poezij "Zivljenje je večni boj" v izvedbi mladinske dramske skupine SKD Tabor, ki je bila prvotno napovedana za jutrišnji večer z začetkom ob 22. uri. Ponedeljkov program bo zato nekoliko krajši.

Igor Gabrovce

UTRINKI

Večeri v Mavhinjah niso le gledališče

ACE MERMOLJA

Nezveste in pohotne moske čaka kazen. Pri obračunu zmaga ženska. To je bilo sporočilo komedije Tatjane Turko "Karlo ne zmore ena... dve... tri...", s katero se je na mavhinskem festivalu predstavila Dramska skupina SKD Slavec. V Maticku se ženi se je pohotni baron vdal zvitosti in končno pristal v zeninem naročju. V komediji "Jur, zaničan mož" je kmečki mož Dandin po krivici izpadel kot pijanec in ponočnjak. Zvitost žene plemiškega rodu je zdalec prekosila možovo kmečko pamet. V komediji Tatjane Turko "Karlo ne zmore ena... dve... tri..." je rutiniranega zapeljivca strla koalicijska žene in treh ljubic. Ostal je brez denarja, mercedesa in hiše, skratka, brez kisika. Komedija je od antike zvrst, ki biča napake, pove tudi to, kar je usesom neprijetno, v tepenih in tlačenih pa obudi iskro upanja in se v njihovem (tlačenih) imenu masčuje nad krivicami. Zato je narava komedije ljudska, njena struktura pa ostaja najbolj priljubljen žanr ljubiteljskih gledališč. Komedija sprošča, je hvaležna snov za igrance in občinstvo in konec koncev preigra krutost življenja. V resnici niso zanikni moški vedno tepeni in ženske vedno zmagovite. Resničnost nam kaže pogoste žalostne slike, komedija pa lahko zmaga vsaj v enem večeru... Pa vrnimo se k videneumu.

V komediji Tatjane Turko "Karlo ne zmore ena... dve... tri...", ki je bila edina predstava na drugem mavhinskem večeru, so nastopili: Peter Terčon (Karlo koritnik), Tamara Rodella (Dolores Koritnik), Ivana Terčon (Olga), Mairim Cheber (Marina), Tjaša Ruzzier (Nadja) in Neva Kuret (Irma). Sceno sta pripravila Emilio Coretti in Walter Romano, sepetalka je bila Damjana Romano. Delo je režirala avtorica Tatjana Turko. Vsebinsko igre sem napovedal. V bistvu gre za moskega, ki ima poleg žene kar tri ljubice; vsaka ženska služi svojemu namenu. Žena je gospodinja, stara prijateljica (Olga) iz solskih let je moževa tolažnica in bolničarka, lepa in razposajena Marina je primerna za posteljo in zabavo, najmlajša Nadja pa pomeni skok v mlado-st. Stiriperesna deteljica pa se na pobudo Koritnikov žene Dolores končno upre. Po krikih, vikih in medsebojnih obtoževanjih ženske sklenejo, da postavijo moskemu ultimatum. Ko spoznajo, da bi se on se pasel kar v starih gnezdih, se združijo in ga pustijo samega, predvsem brez denarja, mercedesa in hiše. Denar ima namreč žena... V komediji se jasno pozna temperament Tatjane Turko, ki sodi med markantne pojave našega ljubiteljskega in narečnega gledališča. Tudi v igri "Karlo..." se nastopajoči izražajo po domače. Njihov nastop v Mavhinjah je bil zato sproščen in živahen. Mnogi dovtipi in saljivi prizori so zabavali gledalce. Skratka, prvine ljubiteljskega in narečnega gledališča so dosegle svoj cilj: zabaven večer z igro, ki je ovrednotila veselje in sposobnosti nastopajočih, kar je v tem segmentu gledališča bistveno.

Večeri v Mavhinjah pa niso le gledališče. Množica ljudi je soavtor večerov. Prijetna je na primer navada, da otroci sedijo čisto pod odrom, seveda kar na tla. Gledalci pokomentirajo kak prizor in se očitno zabavajo. Prireditelji pa tekajo kot vrtavke. Za trenutek mi je

uspelo ustaviti Dario Gherlani. Meni in stalnim obiskovalcem pomeni prijeten obraz festivala. Napoveduje od vedno, ob tem pa je med marljivimi organizatorji. Nikoli ne miruje. Nekaj minut sem jo zadržal pri kiorsku in jo vprašal, kaj ji festival pomeni. V odstavku mi je povedala občutke, cilje in težave: "Mislim, da s prireditvijo pripomoremo k rasti gledališča. Naporov je veliko, veliko pa je tudi zadoščenja. Vesela sem, ko vidim, da prihaja toliko ljudi, da je vreme lepo... Z leti raste tudi kakovost ljubiteljskih skupin. Le-te si prizadevajo, festival jim je v spodbudo. Ob stalnih se prijavljajo tudi nove skupine. Letos je zal manj mladinskih in otroških. Moram pa povedati, da je do njih birokracija toliko strožja. Treba je imeti razna dovoljenja, podpise staršev itd. Z birokracijo je kriz. No, povedala bi se to. Že letos smo zeleli, da bi na festival povabili ljubiteljske gledališke skupine vseh manjšin. Stopili smo v stik s Korosci, zeleli bi, da bi vzpodbudili gledališko dejavnost v Režiji. S Korosci nam žal ni uspelo, ostaja pa dogovor za prihodnjic. Upam, da se bo želja po razširitvi festivala uresnila." Dajrji se je mudilo, vabila je goste. V zep sem stlačil zvesček in obcudoval energijo. No, ni bil to moj edini pogovor. Na uho mi je prišla povsem neverjena govorica, da bi zeleli tudi člani žirije kaj povedati. Ko sem jim posredoval novico, me niso jemali resno. Jasno je namreč, da se člani žirije med festivali ne izrekajo. Kaka beseda, ki ne izdaja mnenja o poteku festivala in o samih predstavah, pa se mi je zdela vmesna. Zato sem se obrnil najprej na Marka Sosica. Je član žirije in hkrati ravnatelj Slovenskega stalnega gledališča in prav o vseh med poklicnim in ljubiteljskim gledališčem je bilo v preteklih letih marsikaj recenega. Vprašal sem prav to: "Pomembni predstavniki Slovenskega stalnega gledališča so v prejšnjih edicijah festivala obiskali festival v Mavhinjah. Kljub temu sem pogostokrat slisal mnenje, da je tržaško poklicno gledališče premalo pozorno na to, kar se dogaja na ljubiteljski sceni." Sosic mi je odgovoril: "S svojo prisotnostjo dokazujem nasprotno." Odvrnil sem: "Taksen odgovor sem pričakoval." Sosic je dopolnil izjavo: "Res je tako. Vredno se mi zdi biti zraven. Posebno me zanima opaziti kak nov igralski talent. Ko bi se pdkazala priložnost, bi se pogovoril z njim." Načel sem tudi vprašanje občinstva. Ljubiteljsko gledališče ima veliko gledalcev, kar dokazuje tudi poln trg v Mavhinjah. Skratka, "bazen" je pri nas velik. Sosic je komentiral: "Verjamem, da so obiskovalci festivala tudi gledalci Slovenskega stalnega gledališča. Kdor morda to ni, upam, da bo to postal." Rekla sva se nekaj besed o razlikah med poklicnim in ljubiteljskim gledališčem ter se razšla. Postal je pozno.

Ob zaključku članka bi obiskovalce festivala opozoril se na razstavo kamnitih izdelkov mladega kamnoseka Andreja Mervica, ki je doma iz Cerovelj. Poklica se je naučil na tečaju za kamnoseke na Slovenskem deželnem zavodu za poklicno izobraževanje. Razstavljal je že nekajkrat, specializiral pa se je v fentanju kamnitih kraskih portalov, klesanju, vaz in drugih izdelkov, ki so na ogled v prostorih bivše osnovne šole tik ob trgu.

Detajli z razstave izdelkov Andreja Mervica (F. KROMA)

Današnji spored

Ob 18.30

ČAROVNIK IZ OZA

Združena dramska skupina iz Brega in Nižja srednja sola s. Gregorčiča iz Doline

Ob 20.30

GOSPA MINISTRICA

Dramska skupina SKD Igo Gruden iz Nabrezine

Ob 22.00

N'PREJ ALI N'ZEJ?

Dramski odsek KD F. Prešeren iz Boljunca

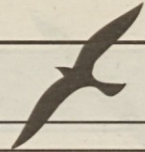
* * * * *

Jutrišnji spored

Ob 20.30

OBLEKA NAREDI ČLOVEKA?

Dramska skupina PD Slovenec iz Boršta

Føroyar - ovčarji so postali ribiči

Kvalifikacije za evropsko nogometno prvenstvo: Ferski otoki - Skotska 2:2. Kje so vendar v Evropi ti Ferski otoki? Najdemo jih severno prav od Skotske, nekako sredi poti do Islandije. Označeni so kot Farøer, kar je angleška inačica za Føroyar (For = ovce, oyar, množina za oy = otoki, torej otoki ovac).

Otokov in otočkov je 18, prebivalcev okoli 45 tisoč. In Føroyar so torej izenacile z nogometno Skotsko, v svoji zlati knjigi pa imajo tudi zmago proti Avstriji. Nogomet sicer ni predmet tega prispevka, niti ni namenjen ovcam, ki so se sprico nevzdržne konkurence iz Avstralije silno razredčile in je njihova sicer dragocena volna daleč predraga za globalizirano svetovno tržišče.

Na Føroyar se lahko potuje z ladjo (iz Danske ali Norveške, najlažje pa iz Skotske) ali z letalom (iz Danske). Otoki imajo status samostojnosti, čeprav so za določene zadeve pod danskim pokroviteljstvom. Mednarodna politika je neznanka.

Domacini govorijo svoj jezik, ki je nekako med islandskim in norveškim. Uraden je tudi danski. V obtoku sta danska krona in ferska krona, povsem enakovredni.

Obiskovalca prizadene popolno pomanjkanje dreves. Le v glavnem mestu Torshvanu so jih nekaj vzgojili, drugje pa so prava redkost.

Ladje, ki Føroyar povezujejo s skotskim Aberdeenom so v poletnih mesecih skoraj vedno polno zasedene. Gre za trajekte, ki natovarjajo v glavnem hlajene tovarnjake, ki prevajajo zmrznjene ribe v Veliko Britanijo in tudi na evropsko celino. Potniški promet je sila podoben "balkanskemu" iz zlatih trzaskih let. Na Otokih je namreč vse izredno drago. Place so sicer nominalno zelo visoke, za prebivalce pa je za obsežnejše nakupovalne podvige izlet v Aberdeen zelo vabljiv. Ta vabljivost je morda edina, ki velja za starejše osebe, mladim pa nudi Aberdeen se veliko več, cesar doma skoraj, da nimajo. Naprimer alkohol in cigarete. Na Otokih se skoraj ne sreča človeka s cigareto, glede alkohola pa je v denarnem dometu samo pivo. Izlet v Aberdeen (rotacija ladje nudi eno noč in en dan postanka) pomeni tudi možnost razvedril, ki jih na Otokih dejansko ni. Diskoteke, bari, pubi so v Aberdeenu vsepovsod, na Otokih pa je vse sivo, resno, drago in se vreme je pretežno nestalno. V enem dnevu se lahko pride od skoraj poletja

do sneženja, čeprav je dez tisti, ki ima glavno vlogo. Pretirane ga mraza ni niti pozimi, ker so Otoki v toplem morskem toku, ki prihaja iz Mehiskega zaliva. Nekaj stopinj pod ničlo tu pa tam pozimi, snežna ploha, katero odjuga hitro zbrise. Vendar največkrat oblaki, ki prekrivajo vrhove največ 800 metrov visokih hribov s strmimi pobočji. Nikjer na Otokih se ni več kot 5 km oddaljeno od morja. Zemljepisna širina nudi med poletjem izredno dolge dneve tako s 14-15 koristnimi urami. Preko ozkega predora se lahko pride iz zameglenega fjorda v drugega, kjer se svetlo pobarvane hišice kopajo v blescecem soncu pri temperaturi nekaj preko 20 stopinj.

Velika prednost obiskovalca Føroyar je zemljepisna majhnost. Nekaj otočkov je med seboj povezanih z nasipi in mostovi, sicer pa se za stavo lahko v enem dnevu prevozi vse asfaltirane razpoložljive ceste in se pri tem nekajkrat med enim in drugim otokom avto zapelje na majhen trajekt. Velika posebnost so vsekakor predori, ki krajsajo poti iz enega fjorda v drugi. Nekaj jih je dolgih po več kilometrov. Vsi dopuščajo v širini eno samo vozilo, približno vsakih 100 metrov pa je na eni ali drugi strani osirek, ki omogoča srečanja. Vsi so v strogi temi, na stenah ni niti plosčic za odbijanje svetlobe. Bolj kot predor gre za rudniški rov in ce se na drugo stran pride ne, da bi se srečalo drugo vozilo, se lahko v bližnji cerkvi za zahvalo prizge svečo.

Trajekti med otoki so primerno veliki za gostoto prometa, torej majhni. Avto z obiskovalci je nekaj kar kvari domače povprečje in zgodi se, da je treba za vkrcanje počkati naslednji odhod, kar pomeni morda uro kasneje. Za take primere je treba vedno imeti pripravljeno "alternativo". Recimo kosilo. V naseljih, ki stejejo le par desetih hiš niti ni treba iskati gostilne, ker je ni. Za kuhanje je treba imeti na voljo kuhalnik in surovine. To se bo dobro poznalo tudi v obracunu potovanja.

Prebivalci Otokov, ki so nekoc veliko delovne sile nudili ovčereji in predelovanju volne so sedaj pretežno ribiči. Ribiči, do take mere, da bi se naravovarstveniki (in ne samo oni) zgrozili. Ribiske ladje otocja so pravi biseri tehnološke: radarji, sonarji in druga elektronika lahko do ribe točno ugotovi obseg ribje jate. Če je jata zanimiva, uboge ribe nimajo nobene sanse za življenje.

Ribiči se podajajo proti Se-

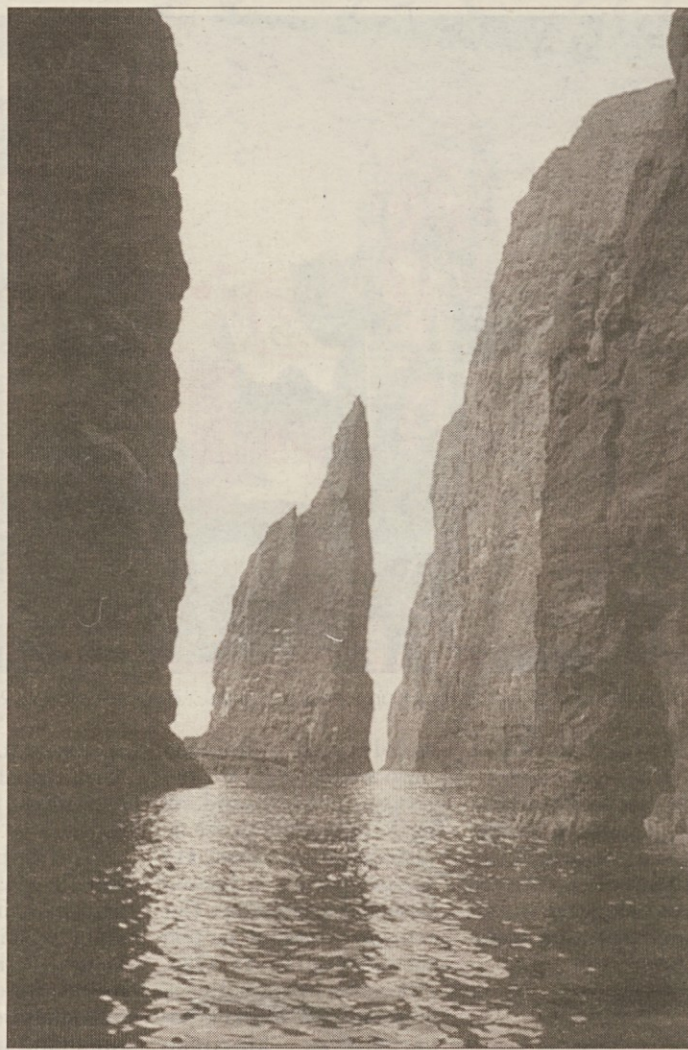
vernemu tecaju, bogu za hrbet v Barentsovo morje, proti obalam Kanade in Grenlandije, v neprijazne, temne in nevarne vode. Garajo kot živina na velikih ladjah, ki razpolagajo največkrat tudi z delavnicami za predelovanje in pakiranje ribjih filetov. Ko je skladišče polno organizirajo preko radia prodajo in ladja se zateče v najbolj primerno pristanišče kjer odloži tovor in nato ponovno zapluje v mrzle severne vode. Ribiči z družino po več mesecev občujejo samo preko radia. Zasluzki so denarno veliki, doma pa je vse presneto drago in na Føroyar nikjer ni videti razkosja, čeprav tudi nicesar ne manjka. Za socialo je v skladu s skandinavskimi deželami kamor se Føroyar pristevajo dobro preskrbljeno.

Prvi stik s prebivalci je zanesljivo na ladji, ki izpluje iz Aberdeena. Ozračje je na splošno zelo živo. Tako mladi kot starejši modrujejo o nakupih, mladi dodatno veliko pijejo in kadijo. V njihovem oddelku jasno pada v oči določena mera "prestopništva", ki bo splahnelo ob izkrcanju v Torshavnu.

Potem ko ladja obkroži severovzhodni del Skotske se med otoci Orkadov in Shetland usmeri skoraj točno na sever. Med plobo se zanesljivo opazi nekaj vrtnih plosčadi za nafto. Moja plovba je bila za Severno morje izjemoma popolnoma mirna. Ladja se skoraj ni zibala, sonce je sijalo se kar toplotno in domaćini so na ležalnikih do desetih zvečer uživali to razkosje, medtem ko je bilo par tujcev zavito v vetrovke.

Če se mladi med potjo predajajo doma nemogočemu potrošništvu, se starejši zberejo v drugem salonu. Presenečenje: na ladji je poleg zabavnega ansambla na voljo tudi pesmarice in pozno v noč harmonikar razteguje svoj meh, Føroyarčani pa ubrano in disciplinirano pojejo. Sploh je zborovsko petje na Otokih zelo priljubljeno in mislim da imajo tudi svojo "Primorska poje".

Prav med potjo sem spoznal družino, ki se je vračala iz Aberdeena. Bili so iz Runavika, ki je po velikosti tretje naselje. Povabili so me k njim, in dva dni kasneje sem med potjo nove prijatelje tudi obiskal. Jedilni list zelo neformalne pogostitve je bil vreden opisa: neke vrste ječmenova polenta z marmelado, ovčji prsut in kitova panceta (imenujmo jo tako), dva prsta debela neprijazna siva gmota maslobe. Zanj sem izprosil "time out". Bili so zelo odprti in so razumeli moje sre-

dozemske navade. Pokazali so mi tudi zmrzovalnik kjer je bilo zloženih več kock temnordečega kitovega mesa.

Meso je imelo nenavaden izvor. Pred nekaj tedni je jata nekaj stotin manjših kitov zabredla v fjord. Oblasti so ga urno zaprle, ubogo kite stisnile v kot in jih brez izjeme pokončale. Istocasno so preko radia obvestile prebivalstvo, da je na razpolago zastoj toliko kilogramov mesa za vsakogar.

Družinski poglavar, ki je po poklicu prodajal električne aparate se je ukvarjal tudi s popravilom in dobavo elektronike za ribiske ladje. Obiskali smo pristanišče in videl sem učinkovite stroje severnih ljudi. Ob pomolu so iz ladje na veliko izkrcavali polenovke. Trak jih je vodil naravnost v delavnico in ribe se niso več ustavile. Najprej jih je stroj razpolovil, nato so jih ocistili. Skupina delavk je nato rezala filete in izlocala drobne koše za drugačno predelavo. Končno so fileti potovali v majhne striroporne pladnje in nato v kartone in v zmrzovalnik. Cela riba je bila v nekaj minutah že pripravljena za veleblagovnico. Kaksno trgovsko oznako ji bodo dali tam ni bilo važno. Bo to fin-dus ali kaj drugega?

V prijazni družini so bili po-

nosni tudi na drugačne uspehe. V gredi so iz jagodne pečke vzgojili celo trto. Rasla je divje in večkrat obkrožila steklene stene. Na enak način so vzgojili tudi nekaj rastlin paradiznika. Pridelka seveda niso docakali, imeli pa so kosček Sredozemlja v Severnem morju.

Nekaj krajev na Otokih treba obiskati skoraj obvezno.

Po tradiciji skusam v mejah možnosti doseči najvišji vrh obiskane dežele. Na Føroyar je hrib Enniberg (844 m) sicer drugi na lestvici, bil pa je pod roko. Prave planinske misljene poti ni bilo. Ubrati je bilo treba samo smer in upati, da na poti ne bo pregrad. Strmina je bila velika, pobočje vedno bolj posuto z gručcem, na koncu pa je gosta oblačnost zakrila preglednost in nadaljevanje je postalo prenevarno tudi v predvidenju poslabšanja vremena.

Del vzpona in nato sestopa pa je bil povezan tudi z ne navdnimi pticjimi napadi. Očitno sem zasel na "no fly zone" skue (delno roparske ptice), ki je imela kje blizu svoje gnezdo. Samec in samica sta izmenično "napadala" s preleti tik nad glavo. Strmina in gručsta nalagala previdnost posebn pri sestopu in napadi ptic so prihajali iz vseh strani. Včasih je završalo tik nad lasmi. Eim sem zapustil območje ene družine, sem prišel pod kremplje druge. Prebiti sem se moral skozi tri sovražna območja.

Na eni od severozahodnih obal je kraj Gjogv. Prava idila tudi zato, ker se vanj pride preko visokega gorskega prelaza in ne preko mrkega ozkega predora. Hiše na Føroyar so navadno prekrte s kakimi 20 centimetri debelo plastjo zemlje in s travo. Skozi vas je tekkel potok. Temperaturo vode sem si lahko samo zamisljal, To pa ni motilo gruč vaskih otrok, da bi ne v tolmunu kar obleceni cofotali po vodi in se iz majhnih splavov porivali v mrzloto. Ob obali pomenljiv

spomenik: mati z dvema otrokoma gleda na odprto morje in caka, da se bo vrnil mož in oče. Danasnih ribiske ladje so v glavnem varne, včasih pa je bil odhod od doma na morje morda tudi zadnji.

Saksun je čisto poseben fjord. Ob plimi ga morje zalije globoko v notranjost, pri oseki pa se gre po pesku lahko do odprtega morja. Po strmih obalah fjorda se skoraj iz grebenov navpično izlivajo potoki, skakajoč od skale do skale. Na bregu je nekaj starodavnih zgradb.

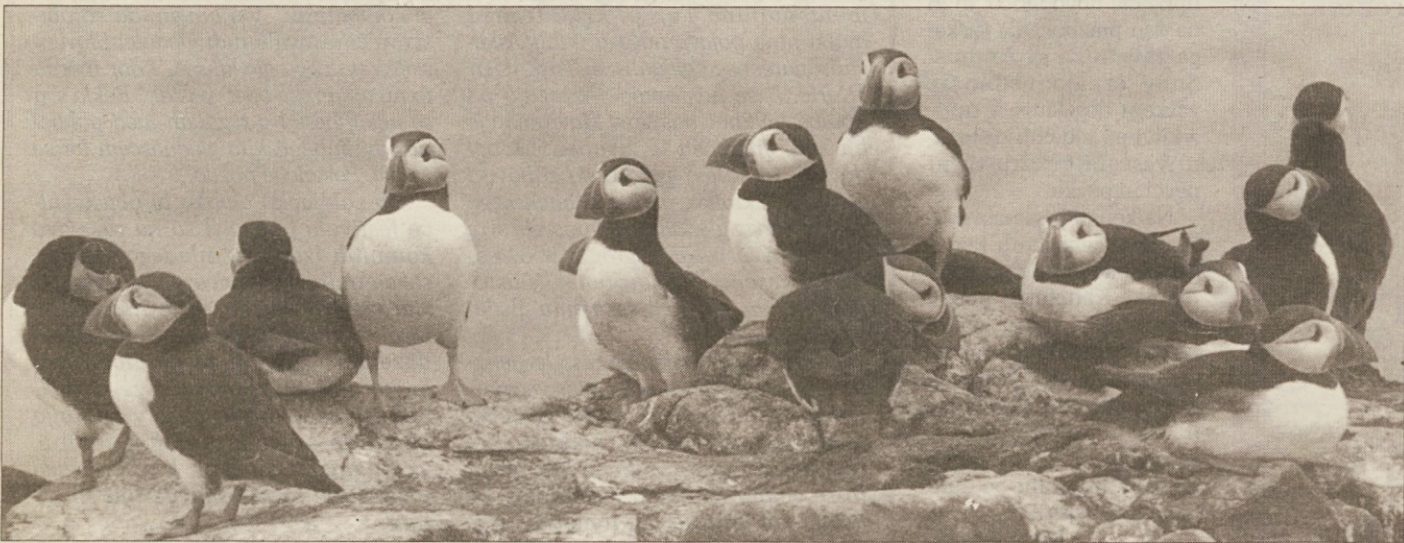
Izlet s colnom do ozin Bjorgini pri kraju Vestmanna izgleda celo nekoliko nevaren. Ozi-ne so na zahodni strani otocja. Obala se tam zaključuje z neverjetnimi navpičnimi stenami, ki naravnost iz morja dosega-tudi 600 metrov višine. Ob teh stenah je ozek morski pas (20 do 40 metrov), za njim pa ozka kamnita pregrada, ki kot navpičen zid strli iz morja in dosega tudi po nekaj stotin metrov višine. Sonce posije (če sploh posije) v ozino le redkokdaj. Ze zaradi črne barve sten je ozina temna. Visoko v stenah gnezdi morske ptice. Sedaj jih je spet veliko, pred leti pa se je njihovo število nevarno zmanjšalo. Domacini so se v pravem alpinističnem slogu spuščali v globino in sistematično pobirali jajca. Tega se sedaj ne pčenja več, čeprav se na trznici v Torshavnu lahko se dobi naprodaj ptice "puffin", ki so baje zelo okusne. Vprasiljvo je le koliko mesa je na ptici, ki ima približno maso našega kosa čeprav je bolj debelusasta. Gre za ljubko raznobarvno ptico in je nerazumljivo kako se jo lahko ubije.

Izjem en je tudi otoček Kirkja (cerkev), na skrajnem severu otocja. Nanj pluje kakih 20 metrov dolga ladjica, ki potnikom ne nudi nobenega posebnega udobja. V kabini je prostora za nekaj potnikov. Če jih je več se morajo drugi posesti po zabojih, kartonih in vrečah. Ob mirnem morju je plovbe za kake pol ure, ker pa je Kirkja nekoliko oddaljena od "celine" se včasih naleti na precej nemirno vodo. Površinskih valov sicer ni, ladja pa niha gotovo za par metrov. Od istoimenske vasice se iz colna vidi le nekaj his, jedro obiska pa je pravzaprav samo pristan ce ga tako lahko imenujemo. Tisti dan je bil pristanek komaj mogoč. Rob ladje je bil včasih na isti višini s pomolom, drugič pa dva metra nižje. K pomolu je vodila neverjetno strma pot. Traktor se je ritenski spustil po njej, da bi navkreber povlekel prikolico z dobrinami iz civilizije: sladkor, moka, pivo, olje, rezervni deli, posta. Koliko ljudi steje Kirkja nisem zvedel (vsekakor gre za nekaj desetih). Ob pristanu se jih je zbrala morda polovica. Veliko jih je nekaj pričakovalo od colna. Skripec je pridno raztovarjal in natovarjal kake pol ure. Za otokom je lebdela nizka oblačnost. Morje je bilo pod oblaki vse bolj črno. Konec sveta....

Bruno Krizman

Na slikah: zgoraj ožine pri kraju Vestmanna

levo ljubke ptice "puffin" gnezdiijo v dolgih rovih na strmih pobočjih.

Trije možje: Kodermac, Rojec in Cearo na čelu občine Sovodnje po 1. vojni

NAŠI KRAJI

Trije možje so vodili sovo-
vodenjsko občino v prvih
letih italijanske uprave, od
leta 1918 do 1927. Josip Ko-
dermac, ki je bil zupan ze v
avstrijskih casih, pred vojno
in med njo, je bil na tem
mestu takrat, ko so prisli
Italijani, in ostal na tem me-
stu do 17. julija 1920. Za
njim je prisel na celo občine
Franc Rojec, vendar ne kot
zupan, marvec kot komisar.
V januarju 1922 so v vsej
deželi bile občinske volitve.
V Sovodnjah je bil za zupa-
na izvoljen Josip Cearo. Na
tem mestu je ostal do konca
leta 1927, ko so Sovodnje
bile priključene Mirnu. V
zadnjem času ni več vodil
občine kot zupan, marvec
kot podestà. Konec leta
1927 je Mussolinijeva vlada
odpravila občinsko samo-
stojnost Sovodenj in jih
priključila Mirnu.

V prvih dneh avgusta
1916, ko so italijanski vojaki
v siloviti ofenzivi zapodili
avstrijske iz položajev na
Krasu, na Kalvarji, na
Oslavju in na Sabotinu, in
prisli tudi v Sovodnje, niso
našli nikogar v tej vasi in ni-
ti v drugih na območju tak-
ratne sovođenjske občine.
Domačine so avstrijske
vojaske oblasti izselile iz
teh krajev ze več kot leto
dni prej, potem ko je Italija
v maju 1915 napovedala
vojno Avstro-Ogrski.

V prvih dneh so se ljudje
izselili v sosedne kraje
spodnje Vipavske doline.
Nekateri so se podnevi
vračali domov, da bi se kaj
pobrali iz na silo zapusce-
nih domov. Obdelovali so
celo polja. Da so prisli nazaj
v Sovodnje, Rubije, Gabrje,
na Peč, so morali dobiti po-
sebno dovoljenje od avstrij-
skih vojskih oblasti. To pa
je trajalo le malo časa. Po
prihodu številnih italijan-
skih čet na desni breg Soče
so se Sovodnje znašle v prvi
bojni liniji. Italijansko to-
pništvo je v nekaj več kot le-
tu dni, od konca maja 1915
do začetka avgusta 1916 po-
polnoma uničilo vas. Dober
del his je bilo podrtih, dru-
ge so bile poskodovane.

Nekateri Sovodenjci so se
umaknili v gornjo Vipavsko
dolino, največ na domove
kmetov. Drugi so sli v no-
tranjost države, v slovenske
in tudi druge kraje. Med be-
gunci so bile pretežno žen-
ske z otroci. Bilo je tudi ve-
liko starih ljudi. Može so
bili pri vojaki, oblečeni v
cesarsko uniformo. Veliko
jih je padlo.

Italijanska vojska zased-
ba je trajala skoraj 15 mese-
cev, do konca oktobra 1917,
ko so se Italijani umaknili
tudi iz naših krajev, po
nemsko-avstrijski zmagi pri
Kobaridu.

V te kraje so se Italijani
vrnili v novembru 1918,
takrat, ko je bilo vojne kon-
ec. Ob svojem prvem
prihodu niso v Sovodnjah
našli nikogar. Ko so sem
prisli v drugo je bila večina
beguncev ze doma. Ziveli so
v zapuščenih italijanskih
barakah. Le malokdo je zi-
vel v svoji hiši, ki jo je za si-
lo uredil za bivanje. Zupan

Josip Kodermac je 10. aprila
1918, torej manj kot šest
mesecev po Kobaridu, pisal
Deželnemu odboru, da se je
domov ze vrnilo 678 prebi-
valcev, in sicer v Sovodnje
486, na Peč 114, v Gabrje 61
in v Vrtoče 170. Izven obci-
ne je bilo se vedno 280 pre-
bivalcev. Zupan ni uposte-
val fantov in mozi, ki so bili
v vojski. Prav tako Koder-
mac ni upošteval Vrhovcev
in Rupencev, iz preprostega
razloga, ker je Vrh sodil v
obcino Opatje selo, Rupa pa
v mirenko občino.

V tem zupanjem sezna-
mu so manjkali Rubijci. Ta
vasica, ki je stala pod gra-
dom, je bila v času vojne
najbolj prizadeta. Kodermac
je v tem pismu poročal tudi,
da je bilo med tistimi, ki so
se vedno bili v vojski, 10 zi-
darjev, 10 mizarjev, 10
ključavnicarjev in 8 kamno-
sekov. Kodermac je menil,
da bi bilo prav, da bi prisli
domov in pomagali pri ob-
novi. Enake zahteve so tak-
rat dunajski vladi naslovili
zupani v vojni prizadetih
slovenskih krajev. Navedli
so tudi imena podjetnikov, s
pomocjo katerih bi se lahko
obnovilo delo v opekarnah
in drugih obratih. Na Du-
naju so ostali gluhi na te
zahteve slovenskih zupa-
nov.

V naslednjih mesecih, tja
do konca vojne, se je domov
vrnilo se veliko drugih So-
vodenjcev. Zupan Koder-
mac je ze uradoval v So-
vodnjah. On in njegovi so-
delavci so imeli polno dela
z obnovo in predvsem z
aprovizacijo ljudi, ki so se
vrnili domov.

Italijani so, kot vsaka za-
sedbena vojska, naslovili na
prebivalstvo vrsto progla-
sov. Na njih so bile oznace-
ne omejitve, ki so jim ljudje
podvrženi ob vsaki zasedbi.
Razobesili so jih na zupa-
nstvih, v cerkvah in na dru-
gih javnih mestih. Podpisal
jih je nacelnik generalnega
štaba italijanske kraljeve ar-
made. Zanimivo je, da so ti
plakati bili dvojezični, v ita-
lijanscini in slovenscini. O
nemščini ni bilo govora. To
nam pove, da so Italijani do-

bro vedeli s kom imajo
opravka. Taksne plakate
najdemo v arhivih občin, ki
so se ohranili kljub 2. sve-
tovni vojni. General Diaz je
torej uvedel dvojezičnost.

Kjer ni bilo več zupanov
je italijanska oblast imeno-
vala komisarje. Ponemod so
zupane zamenjali s komi-
sarji. Dober del zupanov pa
je ostal na svojih mestih, se-
veda s potrdilom nove ita-
lijanske oblasti.

Tako je bilo tudi v So-
vodnjah, kjer je se naprej
ostal zupan Josip Kodermac.
V občinskem zastopstvu je
bilo samo 11 ljudi, sedem
manj kot ob izvolitvi v letu
1914. Nekateri so padli,
drugi se niso vrnili v vas. Po
oblastveni potrditvi je zu-
pan nadaljevali svoje delo.
Se vedno so uradovali v slo-
venskem jeziku, ne samo z
ljudimi marvec tudi v stikih
z deželno in državno obla-
stjo. Iz občinskega ziga so
iztrgali cesarskega orla.
Glavna skrb je bila seveda
namenjena obnovi. Čeprav
niso bili naši kraji se pri-
ključeni Italiji in zato ni
prihajal denar iz sklada voj-
ne odškodnine, je vojska
oblast zupanu tu pa tam sla
na roko s tem, da mu je dala
nekaj odvečnega materiala,
ki je bilo last vojske.

Niso se poleg politične
strasti, ki so pred vojno bo-
trovale vsemu življenju v
Sovodnjah. Sporov med li-
beralci in klerikalci ni bilo
konec. Zupan Josip Koder-
mac je bil liberalec, njegova
lista je zmagala na treh
zadnjih volitvah pred vojno,
od leta 1908 dalje. Bil je se
vedno na celu občine. Nje-
mu nasprotna, tj. klerikalna
stranka, je zahtevala njego-
vo odstavitev. 25. marca
1920 je skoraj sto sovođenj-
skih mož pisalo italijanski
oblasti v Gorici, naj ga od-
stavi, ces, da je za zupana
nesposoben in da je sam ze
večkrat izjavil, da mu je zu-
panovanje pretežko. Podpi-
sniki so zahtevali zamenja-
vo in za zupana predlagali
Franca Rojca in sedem
občinskih mož.

Civilni komisar v Gorici
Gottardi se je pogovoril s

Kodermacem. Ta ni hotel
biti kar tako odstavljen. Iz-
razil je željo, da dokonča
nekatera dela na zupanst-
vu in da potem poda
ostavko. Njegov predlog je
bil sprejet. Iz tega časa je
njegovo poročilo o stanju
his v občini. Bilo jih je 257.
Od teh je bilo 83 malo
poskodovanih, močno
poskodovanih 116, popol-
noma porušeni 58.

V juliju je Josip Kodermac
dal ostavko. Crispo Monca-
da, generalni civilni komi-
sar v Trstu, je izdal dekret, s
katerim je Franca Rojca ime-
noval za komisarja. Dodal je
se 5 odbornikov. Rojec ni
bil torej zupan, marvec komi-
sar s istimi pristojnostmi,
ki pritečejo podestaju. Rojec
je nastopil službo 7. avgusta
1920.

Komisarsko upravo so v
Sovodnjah imeli poldrugo
leto. V tem času so si priza-
devali nadaljevati z obnovo.
Potrebno je bilo poskrbeti
tudi za pitno vodo, kajti
občinski vodnjaki so bili
poskodovani. Popravili so
nekatera večja poslopja,
med temi tudi zupnišče.
Takrat je Rojec prisel v spor
z vikarjem Cargom. Zu-
pnišče je pred vojno zgradil
Gospodarski svet, tj. občini
podrejen organ. Bil je torej
občinska last. Popravili so
ga zelo hitro, komisar Rojec
je v eni sobi te stavbe uredil
urad zupanstva. Tu pa je
prisel v oster spor z
vikarjem Cargom. Ta je na-
pisal nekaj ostrih pismen na-
slovljenih na deželni odbor

v Gorici. Pred vojno in hitro
po njej je bil Angel Cargo
dejanski vodja klerikalnega
gibanja v Sovodnjah, takrat
pa se je sprl s svojim poli-
tičnim somišljenikom. To se
je kasneje mascevalo, kajti
Sovodenjci niso hoteli zvo-
niti in niti prepevali niso v
cerkvi in znak protesta proti
nastopanju svojega dušnega
pastirja.

Po priključitvi Italiji kon-
ec leta 1920 so leta 1921
bile volitve v rimsko po-
slansko zbornico. Jugoslo-
vanska narodna stranka je v
Sovodnjah dobila 137 gla-
sov, komunisti so jih dobili
132, en sam glas italijanski
blok.

V januarju 1922 so bile
občinske volitve tudi v So-
vodnjah. Nastopili sta dve
listi kandidatov: gospodar-
sko-narodna in komunistič-
na. Zmagala je prva in dobi-
la 12 svetovalcev, komunisti
so jih dobili tri. Za zupana
je bil izvoljen Josip Cearo,
ki je ze prej sodeloval z Roj-
cem. Bil je gradbenik in v
Sovodnjah imel veliko dela
z obnovo.

Občinski možje so priceli
hitro delati, kar prica tudi za-
pisnik sej občinskega sveta,
ki se je k sreči ohranil iz poži-
ga zupanstva v Mirnu med 2.
svetovno vojno. Hranijo ga v
Pokrajinskem arhivu v Novi
Gorici, pa čeprav pod označ-
bo Zapisniki občinskih sej v
Mirnu. To pa zato, ker so zve-
zek, ki so ga iz Sovodenj nesli
v Miren, kasneje polnili z za-
pisniki fasističnega podestaja
v Mirnu.

V tem zvezku dobimo po-
datke o delovanju občinske
uprave. Zapisniki prvih sej
so napisani v dveh jezikih,
italijanskem in slovenskem.
Potem pa slovenscina izgi-
ne. Uradovanje z občani je
bilo slovensko po zaslugi
tajnika Lestana. Prav tako je
bilo v prvih letih v slo-
venscini dopisovanje z obla-
stmi. Iz deželnih uradov v
Gorici so pisma prihajala
napisana v slovenscini, iz
državnih uradov v Gorici in
Trstu pa v italijanscini.

Tiskovine sovođenjske
občine so imele slovenski
napis. Zigi so bili najprej slo-
vensko-italijanski, potem ita-
lijansko-slovenski, potem pa
samo italijanski. Fasistična
vlada je slovenskino odstra-
nila iz vsake javne uprave.

V letu 1923 je Mussolini
ukinil Gorisko pokrajino.
Razdeljena je bila med Vid-
mom, Trstom in Reko. Mus-
solini se je masceval iz več
razlogov. Največja sta bila

ta, da je leta 1921 poslala v
rimski parlament stiti slo-
venske poslance in le enega
Italijana in da so na občin-
skih volitvah leta 1922 slo-
venski volivci v Gorici pod-
prli italijansko protifasistič-
no listo, fasistični kandidat
za zupana je pogorel. Vi-
demskega prefekta je v Gori-
ci zastopal podprefekt. So-
vodnje so se znašle v vi-
damski pokrajini. Doberdob
je prisel v trzasko.

Josip Cearo je moral skr-
beti za obnovo. Tu je bilo
veliko težav, kajti denar je
pritekal po kapljicah. Veliko
zahtev po odškodnini so no-
ve oblasti crtale. Treba je bi-
lo obnoviti in urediti zupa-
nstvo, solo, cerkev, ceste, sta-
novanjske hiše in gospodar-
ska poslopja. Veliko dela so
domaćini imeli s cišćenjem
travnikov in polj, kjer je bilo
vse polno granat in druge
municije. Za cišćenje so skr-
beli tudi delavci od drugod
in v nekaj primerih so se
zgodile tudi hude nesreče.

Fasistična vlada je izdelala
nacrt, kako združiti obci-
ne. Ni bilo več volitev v
občinske svete. Podestaji bi
morali biti dolga roka rim-
ske vlade. Dejansko oblast
so na zupanstvih prevzema-
li občinski tajniki, ki so ve-
likokrat bili tajniki vladajo-
če fasistične stranke. Ti
naj bi v občini imeli ne le
administrativne, marvec tu-
di politično nadzorstvo.

Priprave za združevanje
so trajale leto dni. Konec le-
ta 1927 so v Italiji odpravili
nad 8.000 majhnih občin.
Sovodnje so bile priključene
Mirnu. Zupan-podestà Cearo
je nehal upravljati sovo-
denjsko občino. Sovodenj-
ski občinski tajnik Vencelj
Lestan in uradnik Mirko
Hmeljak sta odšla delat v
Miren, a le za kratek čas.
Nova oblast ju je kmalu od-
pustila iz službe. Prav tako
je poslala na cesto tajnika in
uradnika prejšnje mirenke
občine. Potrebnihi je bilo 24
let, da so Sovodnje spet po-
stale občinsko samostojne.
Jozef Cescut je bil leta 1951
izvoljen za zupana.

Marko Waltritsch

Na slikah:

Zgoraj: Trije prvi možje v
Sovodnjah po 1. svetovni
vojni: Josip Kodermac,
Franc Rojec in Josip Cearo.

Levo: Dvojezični proglas
italijanskega vojskega po-
veljnika generala Armanda
Diaza.

R. ESERCITO ITALIANO

Comando Supremo.

Noi Generale d'Esercito Cavaliere di Gran
Croce **ARMANDO DIAZ**, Capo di Stato Maggiore
del R. Esercito;

Visto l'art. 251 del Codice Penale per l'Esercito;
Visti i nn. 39 (5° comma) e 41 del "Servizio in guerra ..
parte 1.a.

ordiniamo:

Art. 1. Nei territori occupati dal R. Esercito è vietata la
circolazione della valuta cartacea avente corso legale nei terri-
tori della cessata monarchia austro-ungarica, timbrata o comun-
que portante segni di riconoscimento da parte dei Governi at-
tualmente esistenti nei detti territori oltre la linea dell'armi-
stizio.

Le trasgressioni sono punite dai Tribunali Militari con la
detenzione fino ad un anno e con la multa fino a corone 500
e con la confisca della valuta.

Art. 2. E' data facoltà ai Governatori di sospendere dal
l'esercizio fino ad un mese gli Istituti di credito che accettino
per qualsiasi operazione, anche di deposito, la valuta di cui al-
l'Art. precedente e che sarà confiscata.

Art. 3. L'eccezione al divieto d'introduzione della valuta
cartacea austro-ungarica stabilito dal secondo comma dell'Art.
5 dell'Ordinanza 26 novembre 1918 non si estende alla valuta
di cui all'Art. 1 della presente Ordinanza.

Art. 4. La presente Ordinanza andrà in vigore alla data
dell'affissione nei territori occupati.

Addì 28 Febbraio 1919.

Il Capo di Stato Maggiore dell'Esercito
A. Diaz.

KR. ITALIJANSEKA VOJSKA

Najvišje poveljstvo.

Mi General armade, Vitez Velikega Križa
ARMANDO DIAZ, načelnik generalnega štaba kr.
armade;

Z ozirom na člen 251 kazenskega zakonika za vojsko;
Z ozirom na štev. 39 (5. vejica) in 41 "Službenika v vojni ..
del I.

odrejujemo:

Člen 1. V ozemlju, zasedenem po kr. vojski je prepovedano
kroženje papirnatega denarja, ki ima postavni kurz v ozemlju
bivše avstro-ogerske monarhije in ki je žigosan ali nosi kateri
si bodi znak sedaj obstoječih vlad v omenjenem ozemlju onkraj
črte premirja.

Prestopnike kaznujejo vojaška sodišča z zaporom do enega
leta in z denarno globo do 500 kron ter z zaplenbo dotičnega
denarja.

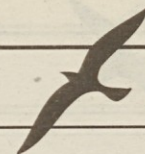
Člen 2. Gubernatorji so pooblašteni, ustaviti: za dobo do
enega meseca poslovanje kreditnih zavodov, ki bi sprejeli iz
kateriga si bodi naslova, bodisi tudi v shrambo, denar, o ka-
terem govori člen 1, in ki se zapleni.

Člen 3. Izjema prepovedi uvajanja avstro-ogerskega pa-
pirnatega denarja, ki jo omenja 2. vejica člena 5 odredbe z
dne 6. novembra 1918, se ne razteza na denar, o katerem go-
vori 1. člen predležeče odredbe.

Člen 4. Predležeča odredba stopi v veljavo z dnevom ob-
jave v zasedenem ozemlju.

Dne 28. februarja 1919.

Načelnik generalnega štaba
A. Diaz.

Misija mavrica 1999: Doberdobca v Albaniji

Izbira prostovoljcev in odhod v Vloro.

V prvi polovici junija se je odpravila v Albanijo, v begunsko taborišče pri Vlora (Valona), skupina prostovoljcev civilne zaščite iz Goriskega in Trzaskega. Ekipa je bila sestavljena iz prostovoljcev iz Milj, Trsta, Ronk, Trzicca, Viles, Skocijana in Sempetra ob Soči, Starancana ter alpincev ANA. V tej skupini sta bila tudi Flavio Ferfolja in Darjo Legiša, ki sta predstavljala doberdobsko ekipo civilne zaščite.

Selekcijo prostovoljcev za Albanijo, "Missione arcobaleno - Misija mavrica", so naredili v stabu civilne zaščite v Plamanovi. Prostovoljci so bili na terenu od 11. do 20. junija. Če izvzamemo štiri dni voznje, lahko recemo, da so se predstavniki naše pokrajine mudili v Vlora dober teden dni.

Organizacija dela v taborišču

Ferfolja in Legiša sta nam povedala, da je bilo prostega časa zelo malo. Takoj, ko je nova ekipa prisla v begunsko taborišče pri Vlora, se je sestala s člani ekipe, ki je odhajala. Izmenjali so si mnenja, dobili vsak svoje zadolžitve in ze so morali zaceti pripravljati kosilo za begunce.

Taborišče ob letališču pri Vlora je nudilo zatočišče okoli 5.000 beguncem. V pomoč jim je bilo okoli sedemstopenetdeset prostovoljcev. Zaradi organizacijskih razlogov je bilo razdeljeno na deset sektorjev. Za vsako področje je skrbela ekipa iz ene od italijanskih dežel. Nasi prostovoljci so bili dodeljeni delu tabora Veneto-Furlanija julijska krajina. Skrbeli so za približno sedemsto ljudi (600 beguncev in okoli 60 prostovoljcev).

Taborišče, za katerega je skrbela italijanska država v

okviru "Misije mavrica" je bilo zelo dobro organizirano, saj so bile na razpolago kuhinje, bolnica, animacija (za otroke in starejše ljudi, a samo v italijanscini), prevajalci, depurator za vodo iz katerega so delili sanirano vodo v zapečatenih najlonskih vrečkah, radijska centrala s satelitsko povezavo in datoteka. Vsak, ki je prišel v kamp, je dobil svoj osebni dokument s fotografijo in si ga je moral pripeti na vidno mesto. Prostovoljci so krožili v uniformah in rumenih jopcih. Zanje je bil rezerviran poseben sotor, poleg tega so imeli tudi svoje sanitarije.

Taborišče je bilo ponoči in podnevi strogo zastraženo. Za varnost so skrbeli italijanski policaji in gozdni stražniki, ki so bili oboroženi do zob. Kljub temu pa so se večkrat pretihotapili v tabor nepridipravi.

Kot smo že povedali je bila glavna skrb naših prostovoljcev, da so zajamčili vsak dan tri do štiri obroke hrane. Hrana je prihajala vsak drugi dan direktno iz Italije. Zelenjavo in sadje so čistili z razkuženo vodo. Dnevno so porabili petnajst litrov Amukine.

Prostovoljci so tudi poskrbeli za narodno jed juga bivše Jugoslavije, pasulj. Pri tem so jim tudi pomagale begunke, vendar so dejale, da po tej izkušnji ne želijo govoriti v srbohrvaščini.

Do incidenta je prišlo le enkrat, ko so začeli protestno stavko proti hrani in so jo začeli odmetavati. V resnici pa ni bila kriva odlična mineštra temveč no tranje zdrahe med klani kosovskih siptarjev v taborišču. Večkrat je bilo nekoliko slabe krvi glede hrane, vendar po mnenju prostovoljcev ni bilo nobenega razloga za to. Ferfolja je dodal, da je incident izval stanek prostovoljcev. Treba je bilo namreč kuhati be-

guncem po njihovem okusu. Npr. pasta in riz sta morala biti dobesedno prekuhana in po? teno posoljeni, zato so si morali prostovoljci kuhati kosilo posebej.

Taborišče Karitasa

Blizu taborišča »Misije mavrica« je stalo še drugo begunsko taborišče, ki je bilo oddaljeno od prvega okoli dva kilometra. Taborišče je oskrbovala organizacija Karitas. Begunci so živeli v zapuščenih skladiščih bivše albanske vojske. Stanje v tem taborišču je bilo dramatično, saj je bilo malo vode in niso imeli nicesar, skoraj niti sanitarij. Iz glavnega tabora so jim pomagali tako, da so jim dostavljali hrano, ki je bila odveč. Radi so poskrbeli tudi za otroke in starejše ljudi, ki so se veselili vsake sladkarije. Edino kar je naredila organizacija Karitasa je bilo, da je za silo obnovila solo.

Življenje v begunskem taborišču in stiki z begunci

V taborišču "Misije mavrica" je bilo okoli pettisoc beguncev. Po mnenju naših prostovoljcev ti niso spadali v najnižje sloje kosovskega naroda in so bili predstavniki srednjega sloja prebivalstva.

Legiša nam je povedal, da je izzval radovendnost, ko je z begunci govoril v srbohrvaščini. Kmalu se je po taborišču raz? iril glas, da nekdo obvlada ta zasovraženi jezik. Begunci so ga na začetku gledali z nezaupanjem, potem pa so ga sprejeli. S Ferfoljo sta bila namreč neke vrste posrednika. Italijanski prostovoljci in begunci se niso mogli neposredno sporazumevati, saj je bil jezik napremostljiva ovira.

Begunci so imeli svojega zupana/staresino s katerim sta bila Doberdobca v zelo dobrih odnosih. Večkrat so ju povabili na čaj in na klepet v stabni sotor. Begunci so vsiljivo spraševali o položaju na Kosovu, ker so si zeleli domov. Vojna in negativna izkustva s Srbi so prižgali v njih neverjeten nacionalizem. Iz pogovorov

je prišlo na dan, da si želijo cimprej urediti novo življenje na svoji zemlji. Hoteli so tudi, da jim Italija zgradi podobo taborišče, vendar ne v Albaniji temveč na Kosovu. Na ta način bi si lahko podnevi gradili porušene hiše, zvečer bi se zatekali v taborišče dokler bi obnavljanja ne dokončali. Svojega časa bi ne tratili po nepotrebnem.

Tudi italijanska vlada ima podobne nacrtje, saj je stanje v Albaniji dramatično in albanske oblasti res ne grejo na roko. O hujskih podrobnostih res ne velja govoriti.

Legiša je tudi povedal, da je bil obraz, ki so ga kazali kosovski siptarji dvojen. Na prvi pogled so bili zelo agresivni in so menili, da jim je Evropa (Italija) dolžna pomagati. V osebnih po-

da je prišlo tudi do prijateljskih stikov. Enemu od kosovskih siptarjev je daroval svojo uro. Slednjemu so namreč na meji pobrali dobesedno vse. Begunci so tudi prosili za obleko in za obutev. Ko je naša ekipa zapustila Vloro je pustila v taborišču vse, kar je beguncem koristilo. Siptarji so tudi spraševali po denarju, ker so se hoteli vrniti domov na svojo rodno zemljo.

Sprehod po Vlora

Prostovoljci se pri Vlora niso smeli premikati izven taborišča, razen, če niso imeli oboroženega spremstva. Legiša in Ferfolja sta nam povedala, da je bilo po ulicah Vlore mogoče videti popolno anarhijo. Sploh ni bilo razumeti kako tu življenje poteka. Jurisne puske kalasnikov so bile

spremljava. V Vlora je tudi veliko število italijanskih ukradenih avtomobilov, ki tu vozijo z italijanskimi evidenčnimi tablicami brez prevelikega problema. Občutek, ki ga ima človek je ta, da nih? e ne dela, vseeno pa se? ivljenje le premika. Skratka pravšnji tretji svet sredi Evrope. Prostovoljci so le bežno obiskali Vloro in pod oboroženim spremstvom italijanske policije. Poleg tega so morali imeti s seboj tudi albanskega vodica in prevajalca.

Ferfolja nam je povedal, da mladi Albanci za silo govorijo italiajnschino. Iz his namreč strlijo satelitske antene. Albanci namreč zelo radi gledajo italijanske oddaje in so zato pritegnejni od Eldorada, ga sicer ni. Televizija pa je učinkovito sredstvo, da se naučijo italiajnschine. Dodal je se, da je velika razlika med kosovskimi in albanskimi siptarji. Razlika je vidna v kulturi, vedenju in načinu življenja.

Zaključni vtisi

Darjo Legiša je konec koncev navdušen nad izkušnjo in je dejal, da bi se radovoljni vrnil. Dozivel je enkratne trenutke, ki jih ni mogoče posredovati drugim na noben način. Kljub temu, da so v taborišču delali tudi po osemnajst ur dnevno, so se zjutraj pognali na delo z vedno ve? jo vmeno. Legiša je dejal, da so ga najbolj presunile risbe otrok. Risali so namreč to kar so doživeli in sicer letalske napade, goreče hiše, smrt...

Flavio Ferfolja, po domače Karlo, nam je povedal, da so bili stiki z begunci dobri. Če bi se mu

govorih pa so bili hvaležni za vse, kar jim je bil dano.

V taborišču je bilo opaziti, da so starejši ljudje obupani nad tragedijo, ki jih je doletela in ne vidijo pred sabo jasne bodočnosti. Opaziti je bilo tudi, da je bilo veliko število žensk, medtem ko so bili moski zelo redki.

Legiša je tudi presunilo dejstvo, da so bili Kosovci zelo čisti in urejeni ljudje. Greli so vodo v plastenkah na sotorih in so se stalno umivali.

Ferfolja nam je povedal,

naprodaj po smešno nizki ceni (približno 35.000 lir), zelo enostavno je kupiti tudi vsako drugo orožje. Poleg tega je na trgu naprodaj pri belem dnevu in na voljo prav vse. Tudi mamila si lahko človek nabavi kar na tržnici. Nikjer ni nobene kontrole in prisotnost javne varnosti je le relativna. Ceste so prepolne lukenj in nobenemu ne pade na misel, da bi jih lahko popravili. Prvi naliv poplavi ceste in onemogoči prevoz. Ponoči je bilo streljanje z vseh strani običajna glasbena

ponudila prilika bi se govtovo zopet vrnil. Presunilo ga je več stvari. Med temi bi lahko omenili gruce zapuščenih otrok, ki so se podelili po taborišču. Dejal je, da so bili na koncu begunci in prostovoljci kot velika družina in ko je prisla zamanjavja je bilo marsikomu delati taboriščnikov težko. Edino zadnje dni, je dejal Ferfolja, so kosovski Albanci razumeli, da je vrnitev na svojo zemljo blizu in so se zato za? eli na to pripravljati.

Marko jarc

PO SREČANJU O RAZVOJU TRŽAŠKEGA KMETIJSTVA

Nadaljevati in poglobiti je treba razpravo o regulacijskih načrtih

Tržaški in nabrežinski vsebujeta odločno preveč omejitev

Ne bo odvec, če v kolikor toliko strnjeni obliki opozorimo na pomen, hkrati pa tudi na nekatere sence plati tržškega kmetijskega "vrha", ki je potekal pred dvema tednoma v padriskem centru za znanstvene raziskave.

Dejansko je slo za pravi vrh, kajti zraven so bili predstavniki skoraj vseh tržških in deželnih ustanov, ki imajo pri kmetijstvu v tržški pokrajini kaksno besedo ali odgovornost. Sklicatelj srečanja, predsednik deželne ustanove ERSa Bruno Pinat je držal besedo, ki jo je dal Kmečki zvezi in tako se je, kot kaže, ponovno vzpostavila razprava o nikoli rešenemu vprašanju razvoja kmetijstva v tržški pokrajini.

Ob tako kvalificirani udeležbi in pozitivnih zaključkih, o katerih je dnevnik izcrpno poročal, pa niso bili omenjeni odsotni, med katerimi je izstopala tržška Občina. Zakaj to ugotavljanje? Ker je ob pomembnih priložnostih pomanjkanje zanimanja prav s strani tistih, od katerih bi ga bilo upravičeno pričakovati. In ravno tržška Občina si je, poleg deželne uprave, na račun problemov kmetijstva nabrala največ dolga in neizpolnenih obljub. Da ne bi nastevali, spomnimo le na zagotovila preteklih uprav ob razlastitvah na Kolonkovcu, da se bo pri tržški občinski upravi vendarle vzpostavil urad za kmetijstvo.

Vendar je srečanje v Padricah kljub vsemu naredilo vtis, da so v bližnji prihodnosti na tem sektorju možni pozitivni premiki. Najbrž tudi vsled tega, ker ima tržsko kmetijstvo s svojo specifično priložnost postati sestavni del načrta za razvoj podeželja, ki ga mora Dežela predstaviti Evropski skupnosti. Seveda pa se to ne bo zgodilo avtomatično. Trdo bo treba vztrajati po začrtani poti, ki je bila potrjena pešnji teden v Padricah in biti, če bo treba, tudi nadležni, se zlasti do deželne uprave in drugih pristojnih ustanov.

To usmeritev je prejšnji teden potrdilo tudi vodstvo tržške Kmečke zveze, ki se je v razpravi se zlasti zaustavilo pri vprašanju regulacijskih načrtov. Urbanistični instrumenti so namreč bistvene važnosti kot dolgoročni politični usmerjevalci razvoja teritorija. Lahko določen tip razvoja pospešujejo ali ovirajo. Zato si tudi ni mogoče predstavljati realnih načrtov za kmetijski razvoj, če se temu istocasno ne prilagodijo tudi urbanistične norme.

Na rešetu kritične razprave vodstva KZ sta se zaslala dva regulacijska načrta, ki ze dalj časa upravičeno burita duhove: tržški in devinsko-nabrežinski, o katerih je bilo že mnogo razprav. Ne prvi ne drugi nista prilagojena možnostim kmetijskega razvoja. Glede tržškega regulacijskega načrta je Kmečka

zveza vložila tozbo na TAR (Dezelno upravno sodišče), novi načrt Občine Devin-Nabrežina pa, tak kot je, tik pred sprejetjem predstavlja novo nevarnost, da se kmetom na Krasu zapre perspektiva sodobnega kmetijskega razvoja.

Kot je znano, gre za vinkulativne norme. Kaksen smisel imajo na primer podrobnostni načrti v tržški občini? Čemu prepoved za namescanje toplih gred v bregu nad obalno cesto, ki je bil že namenjen kmetijstvu in je sedaj izpostavljen opuščanju obdelovanja in posledicni degradaciji?

Obstaja nevarnost, da bodo podobne omejitve sprejete tudi v občini Devin-Nabrežina. Ali je naprimer smiselna kategorizacija prepoved izkopavanja zemlje iz

načrt najbrž ni bil dovolj poglobljen v vseh njegovih aspektih. Predvsem pa ne osvaja načela, da je kmetijsko lahko učinkovit in vsekakor sodoben sopotnik varovanja okolja. Vodstvo Kmečke zveze je ocenilo, da bi moral vsebovati regulacijski načrt osnovne smernice, če pa je preveč podroben, postane tudi nerazumljiv. Morda pa bi le veljalo premisliti, da bi lahko ob načrtu obstajal tudi občinski pravilnik, ki bi ga odobril in morebiti po potrebi spreminjal občinski svet.

Vodstvo Kmečke zveze vseh teh in drugih vprašanj ni postavilo v obliki obtožnice občinski upravi, pač pa je izrazilo željo po sodelovanju in skupnem delu za skupne interese. Za tak pristop, poglobljeno soočanje in konstruktivno razpravo je se vedno čas. Čas pa je tudi, da si svoje odgovornosti prevzame dezelna uprava, ki se je pred skoro desetimi leti obvezala, da priredi konferenco o uporabi teritorija v tržški pokrajini, pa iz tega ni bilo nič. Poleg tega je treba na novo narediti deželni urbanistični načrt, za kar prihajajo zahteve in pritiski tudi iz drugih območij dežele.

Skratka, nedavni "vrh" o tržškem kmetijstvu je nakazal neko možno pot, na tej pa je treba premostiti se veliko ovir. (D.U.)

ČLOVÉK IN ZEMLJA

NOVICE

Sporočilo uporabnikom kmetijskih strojev

Kmečka zveza obvešča svoje člane uporabnike kmetijskih strojev, da namesto goriva za kmetijo UMA lahko zaprosijo za dodelitev kontingenta plinskega olja po znanih ceni, ki ga v smislu zakona št. 66/92 deli tržška trgovinska zbornica. Kot znano se kontingent nafte po znanih ceni pri trgovinski zbornici koristi direktno na crpalki s kartico. Uporabniki kmetijskih strojev, ki želijo izkoristiti to možnost, se morajo izrecno odpovedati gorivu UMA. Cena plinskega olja Trgovinske zbornice je nekaj čez 700.lir, kontingent pa je dodeljen na osnovi moči motorjev. Pri vsem tem pa je treba upoštevati, da se plinsko olje Trgovinske zbornice lahko prevzame na crpalki samo v rezervar traktorja in je prepovedano imeti na domu rezerve. Plinsko olje je nadalje prepovedano tankati v druge posode, ki niso rezervar kmetijskega stroja.

Rok za plačilo davka ICI

Kmečka zveza obvešča svoje člane in vse, ki se poslužujejo njenih uslug, da zapade rok za plačilo davka ICI konec junija. Glede tega zveza ni izrecno pošiljala pisma, zeli pa opozoriti vse zainteresirane, naj se nujno zglasijo v njenih uradih.

Prispevki za popravilo hlevov

Kmečka zveza obvešča govedorejce, da je možno do 31. julija vložiti prošnjo za prispevke, ki jih podeljuje tržška trgovinska zbornica za popravilo hlevov. Skupni znesek sklada je 90 milijonov lir, prispevki pa se podeljujejo v visini 50 odstotkov na stroške, maksimalno do 9 milijonov lir. Zainteresirani naj se zglasijo v uradih zveze in naj prinesejo s seboj predračune ter izračun metraže prostorov (computo metrico), ki so namenjeni popravilu.

Vinska razstava Noe 99

Prejšnji teden se je v Gradiski zaključila najprestižnejša vinska razstava v naši deželi, ki nosi naziv NOE 99. Letos je bilo srečanje že 35. po vrsti, komisije enotehnikov in enologov pa so preizkusale kar 570 vinskih vzorcev, kar vsekakor predstavlja nov rekord. 200 najboljših izbranih vin bo poslej v prodaji v deželni enoteki v Gradiscu. Srečanje je potekalo pod pokroviteljstvom deželne ustanove za razvoj kmetijstva ERSa, ki se bo z najboljšimi vini predstavljala na prihodnjih srečanjih za promocijo kakovostnih domačih proizvodov.

KORISTNI NASVETI ZA VINOGRADNIKE

Siva grozdna plesen ali botritis

SIVA GROZDNA PLESEN ali BOTRITIS (Botritis cinerea) je znana glivična bolezen, ki večkrat napade trto, posebno ob vlažnem vremenu. Bolezen se začne siriti že spomladi, največkrat pa jo opazimo pozneje, in sicer takrat, ko kozica zacejenja menjati barvo, značilni bolezenski znaki se pojavljajo vse do zrelosti grozdja.

BOLEZENSKI ZNAKI: Siva grozdna plesen prezimi pod lubjem ali v brstih vinske trte. Spomladi gre na cvetove, kjer caka ugodni trenutek za napad grozda. Vrsicki mladici se lahko ob vlažnem vremenu prekrrijejo s sivo plesnijo, ob suhem vremenu pa vrsicki le potemniijo. Včasih lahko plesen napade cvetne poganjke se pred cvetenjem. Bodoči grozdci ali le del teh potemniijo in se posušijo. Pozneje bolezenske znake opazimo na listih, kjer opazimo svetle, klorotične madeže, scasoma slednji postanejo usnjene barve. Listi se naposled lahko posušijo in upognejo proti tlom. Ob vlažnem vremenu se na listih pojavi značilna siva plesen. Najpogostejše pa plesen napade grozd. Posebno se plesen siri pri belih sortah. Jagoda pozneje

gnije. Ob suhem vremenu se grozd posuši, ob vlažnem vremenu pa je mogoče opaziti značilno sivo plesen, ki se lahko zelo naglo siri, posebno če je grozd kompakten. Če tako grozdje predelamo v vino, se rado oksidira in potemni. Oškodovana je tudi aroma, zmanjša se vinska kislina. Skratka, ob večjem napadu sive grozdne plesni grozdje in pozneje vino izgubita na kakovosti.

Strokovnjaki menijo, da za zagotavljanje kakovosti vina odstotek grozdja, ki je poškodovan s plesnijo, ne sme preseči 20% pri belem grozdju, 10% pa pri rdecem.

VARSTVO - Preventivno lahko proti bolezni upoštevamo nekatera navodila. Dusikova gnojila uporabljajmo malo. Dusik namreč pospešuje bujno rast trte, kot posledica temu pa je vlaga v notranjosti krošnje, ki tvori ugodne pogoje za razvoj bolezni. V primeru bujne rasti je priporočljivo zeleno obrezovanje poleti. Pri zimskem obrezovanju ne smemo pustiti preveč oces. Poleg tega moramo pozimi odstraniti sibke in slabo olesenele veje. Na slednjih gliva pogostokrat prezimi v obliki

majhnih črnih pik, ki jih je mogoče opaziti tudi s prostim ocesom, saj merijo 2 do 3 mm.

Če so naše trte posebno podvržene bolezni ali v primeru, da smo imeli prejšnje leto močnejši napad botritisa, bolezen zatiramo s kemij-

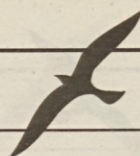
skimi sredstvi. Na bolezen moramo biti pozorni že ob koncu cvetenja. Za skropljenje proti sivi grozdni plesni lahko upoštevamo dva kriterija. Prvi je t.i. fenoloski kriterij, ko upoštevamo razne razvojne faze rastline. Ta je tudi najbolj razširjen

kriterij. Prvic skropimo proti koncu cvetenja. Takrat gliva včasih živi na cvetovih in caka na ugoden trenutek, da napade mlade jagode. Drugič skropimo, preden se grozd zapre; tretjič skropimo, ko grozd začne menjati barvo; četrta in zadnja pa 3-4 tedne pred trgatvijo. Najvažnejša faza za skropljenje je preden se grozd zapre.

Drugi kriterij je pravilo dveh petnajstic, to se pravi, da skropimo vselej, ko je deževalo vsaj 15 ur zaporedoma in ko srednja dnevna temperatura presega 15°C.

Sivo grozdno plesen zatiramo s pripravki na podlagi vinklozolina (npr. RONILAN, 150-200 gr/hl), iprodiona (npr. ROVRAL, 200 gr/hl), procymidona (npr. SUMISCLEX, 100-150 gr/hl) in drugimi. Omenjeni pripravki delujejo preventivno. Če skropimo v prvih 24-48 urah od začetka okužbe, navedeni pripravki delujejo tudi zdravilno. Ti pripravki so zelo učinkoviti proti botritisu. Ne smemo pa jih uporabljati več kot 1 ali 2 krat na leto, moramo jih zamenjati zaradi odpornosti glive.

dr. Magda Sturman

RECENZIJA / LASTNO GOSPODARSTVO JAMSTVO ZA OBSTOJ

Strnjena osvetlitev najvidnejše plati gospodarskega življenja

V delu M. Pahorja, ki ga je izdalo SDGZ, pa ostaja nezapisana manj vidna pot

Da je gospodarska samostojnost neke narodne skupnosti pomemben vzvod njenega družbenega in kulturnega napredka, so se trzaski Slovenci zavedali že sredi prejšnjega stoletja, ko se je začel politično voden in organiziran narodni preporod Slovencev v Trstu.

Milan Pahor, avtor knjige **Lastno gospodarstvo jamstvo za obstoj. Pregled gospodarskih dejavnosti Slovencev na področju sedanje dežele Furlanije Julijske krajine** (Trst, 1998, 264 str.), ki jo je naročil in založilo ob svoji petdesetletnici Slovensko deželno gospodarsko združenje, postavi začetek slovenske gospodarske dejavnosti v leto 1848, ko je pomlad narodov spodbudila gospodarsko povezovanje na narodni osnovi in ko je v

Trstu bil ustanovljen Slavjanski zbor. Sirjenje gospodarske zavesti je postalo cilj narodnih prebivalcev in samoumevno je, da so tudi v Trstu snovalci narodnega preporoda postali občutljivi za gospodarska vprašanja. Občutljivost pa žal ni pomenila se konkretnega gospodarskega delovanja in združevanja na narodni osnovi. Zаметke tega povezovanja Pahor najde v ustanovitvi pogrebnih društev, ki so bila ena od oblik samopomoči, preden so se razširile zadruge, posojilnice in banke.

Tako v Trstu kot v Gorici se je združevanje in povezovanje na gospodarskem področju razbohotilo v zadnjem desetletju 19. stoletja, ko se je slovenska prisotnost utrnila tako v vseh gospo-

darskih sektorjih, od obrtništva do podjetniškega.

Leta 1903 je Zadružna zveza v Trstu začela povezovati celo kopico stanovskih in strokovnih združenj in društev, podobno je na Goriskem začela delovati Goriska zveza gospodarskih združenj. Bliskovit razvoj in vse večjo razvejanost združenstva je prekinila vojna vihra. Po njenem koncu se je zadružna mreža prav kmalu obnovila in se ponekod se aktivneje delovala, dokler je niso zatrle fašistične oblasti. V pričujoči publikaciji najdemo podroben seznam zadrug, posojilnic, hranilnic, gospodarskih in konzumnih društev, bančnih zavodov, ki so delovali pred in po prvi svetovni vojni na Trzaskem in Goriskem vse do prisilne ukinitve in zaprtja. Milan Pahor strnjeno osvetli vprašanje gospodarske skode, ki jo je utrpelo slovensko gospodarstvo v Julijski krajini med obema vojnama in opozori na pričakovanja, ki jih je slovensko prebivalstvo imelo glede povratitve vztege, najprej za časa Zavezniske uprave, potem pa po prihodu italijanskih oblasti leta 1954.

Po koncu druge svetovne vojne je pri obnavljanju društvene mreže in njene gospodarske strukture, ki ju je unicil fašizem, pomemben doprinos dalo leta 1946 ustanovljeno Slovensko gospodarsko združenje. Ozivljanje slovenskega gospodarstva ni potekalo sicer brez težav, odvisno je bilo od krajevnih razmer, a tudi od meddržavnih sporazumov med Italijo in Jugoslavijo, ki so urejali maloobmejni promet in zunanjetrgovinske odnose med obema drža-

vama. S postopno gospodarsko rastjo se je v šestdesetih letih delovanje Slovenskega gospodarskega združenja razširilo na deželno raven, tako da se je leta 1969 združenje preimenovalo v Slovensko gospodarsko združenje za deželo Furlanijo-Julijsko krajino. V sedemdesetih letih je združenje razvilo organizacijsko in servisno strukturo in si posebej prizadevalo za enakopravno zastopstvo slovenskih gospodarstvenikov v javnih gospodarskih organih. V tem času razvejanega in živahnega podjetniškega snovanja, o čemer prica v knjigi tudi bogato slikovno gradivo, je slovensko gospodarstvo v Italiji odigralo vlogo posrednika med italijanskim in jugoslovanskim trgov. Osimski spo-

razum in pogodbe o sodelovanju med EGS in Jugoslavijo so ustvarili ugodne pogoje za uvozno-izvozno trgovino, v kateri so relevantno vlogo prevzela prav slovenska podjetja v Trstu in Gorici.

S pomočjo zapisnikov, predsedniških tajniških poročil je avtor knjige osvetlil smernice, ki so jih izoblikovali zadnji občni zbori združenja, pokazal usklajevanja z novimi državnimi normativi in predstavil načine kljubovanja zadnjim konjunkturam, zlasti tistim, ki so jih določile nove geopolitične razmere na Vzhodu in se posebej na območju nekdanje Jugoslavije. Nazakal je tudi doprinos SDGZ pri reševanju krize Trzaskih kreditne banke v Trstu in Kmečke banke v Gorici ter

napore za prestrukturiranje slovenskega zamejskega gospodarstva.

Pričujoči pregled zamejskega gospodarskega snovanja nedvomno ponuja članom SDGZ in sirsirjavnosti možnost seznanitve s petdesetletnim delovanjem organizacije in z gospodarskimi napori, ki so jo predhajali. Zgodovinar Milan Pahor je strnjeno osvetlil tisto najbolj vidno plat gospodarskega življenja, ona manj vidna, ki so jo tako v prejšnjem kot v tem stoletju snovali in določale bodisi podjetniške bodisi politične elite, pa ostaja nezapisana. Zato, da bi se globlje in večplastno izrisala gospodarska zgodovina Slovencev v Trstu in Gorici z vsemi njenimi pozitivnimi in negativnimi stran-

mi, bi bil potreben oddaljeni in custveno neobremenjen pogled. Samo tak pogled zmogel zaobjeti v celoti strukture in ljudi, oder, protagoniste in statiste zamejskega gospodarskega življenja. Mnogo je namreč vprašanj, ki jih avtor pušča odprta in neraziskana, denimo, kako so se pri nas formirale podjetniške elite, kako se je v različnih obdobjih kovala gospodarska politika, kdo so bili njeni snovalci, kako se je v času spreminjal odnos med zasebnim in družbenim kapitalom, kako sta se prepletali tradicija in inovacija, da naštejemo samo nekatera. Brez odgovorov nanje ostaja rekonstrukcija zamejske gospodarske stvarnosti parcialna in enoznačna.

Marta Verginella

Petdesetletnico SDGZ so slovesno proslavili v Kulturnem domu v Trstu

Nove telefonske številke sedeža SDGZ v Trstu

Zaradi čedalje večjega telefonskega prometa in ureditve novega elektronskega telekomunikacijskega omrežja ima osrednji sedež SDGZ - SERVIS v Trstu, Ul. Cicerone 8, nove telefonske številke.

Odslej bodo člani in stranke lahko klicali neposredno posamezne urade in oddelke in se tako izognili večkrat zamudnemu čakalju zaradi preobremenjenosti centrale.

Nove številke so naslednje:

- centrala	040 - 6724811
- tajništvo	040 - 6724813
- urad plac	040 - 6724818
- knjigovodstvo	040 - 6724820
- organizacijsko tajništvo	040 - 6724824

Številka telefaksa ostaja nespremenjena, in sicer 040 - 362692.

Od junija velja nov umik poslovanja podružnic SDGZ na Opčinah in v Nabrezini

Od junija dalje poslujeta podružnici Slovenskega deželne gospodarskega združenja na Opčinah in v Nabrezini z novim urnikom.

Tako je podružnica SDGZ v Nabrezini 97, odprta ob ponedeljkih in sredo od 8. do 13. in od 14. do 17. ure, ob petkih pa od 8. do 13. ure.

Podružnica na Opčinah, Bazoviška ul. 3, pa bo poslovala ob torkih in četrkih, in sicer od 8. do 13. in od 14. do 17. ure.

Telefon/faks podružnice v Nabrezini je 040 - 200073, na Opčinah pa 040 - 214465.

NA TRZASKEM SEJMIŠČU / POMEN ZDružEVANJA MED JAVNIM IN ZASEBNIM SEKTORJEM

Sodelovanje bistveno za razvoj turizma na obeh straneh meje

Za razvoj oziroma uspeh na turističnem področju in za uspešno celovito integracijo med italijanskim in slovenskim kraskim oziroma obalnim območjem je nujno potrebno sodelovanje med javnim in zasebnim sektorjem, turistični delavci pa ne smejo gledati na kolege kot na konkurente ali nasprotnike. Pomembnosti skupnega nastopa se morajo zavedati tudi javne institucije ter ustanove, važno je tudi ugotoviti, ali smo na Trzaskem res zainteresirani za kakovostni skok, za skupen razvoj pa si morajo prizadevati tudi lastniki hotelov.

To je izšlo iz poročila, ki ga je imel organizacijski tajnik Slovenskega deželne gospodarskega združenja Davorin Devetak na mednarodnem vzorčnem sejmu ob dnevu Slovenije, ki je bil v prvi vrsti posvečen integraciji turistične ponudbe krasko-obalnega ob-

mocja na obeh straneh meje.

Devetak je med drugim poudaril, da je treba vključiti v ta proces tudi ustrezne krajevne, občinske, pokrajinske in turistične ustanove, z namenskim sredstvi oz. financiranjem in promocijo pa bi lahko dežela FJK in Slovenija izboljšali ponudbo. Kar zadeva trzasko območje, je Kras z enogastromskega vidika zelo privlačen. Treba bi bilo ovrednotiti tipične kraške jedi in jih stalno ponujati v restavracijah ter gostilnah, da bi to območje postalo značilno tudi s tega zornega kota.

Organizacijski tajnik SDGZ je nadalje omenil možnost nadaljšanja vinske poti terana na slovensko stran Krasa, predlagal je tudi novi cesti refoska in malvazije na Koprskem in v Bregu. Po njegovih besedah bi lahko izkoristili tudi speleološke možnosti na obeh straneh meje, zanimiva resurza bi

lahko bili arheologija in panteologija, ojačiti bi bilo treba tudi poti za izletnike, proge za ljubitelje gorskih koles, alpinistične steze itd. Poudarek je bil tudi na arhitektonskih in etnografskih značilnostih območja, govor je bil tudi o novi muzejski ponudbi in povezavi s turističnimi stvarnostmi, kakršno predstavlja Lipica.

Po njegovem mnenju je vsekakor trenutno pomembno ojačiti že obstoječe strukture in delati na tem, da bodo turisti dobro informirani. Stevilne ustanove (od Občine Trst do KGS) pa bi si morale zavhati rokave, tudi na slovenski strani. Valozirirali bi lahko nadalje tudi druga področja, kot so npr. Brda in Istra in tako zaokrožili vsestransko turistično ponudbo, ki bi pritegnila mnogo turistov.

Devetak je nazadnje poudaril pomembnost medsebojnega sodelovanja in pozval vse, naj kljub tre-

nutnemu kritičnemu stanju gledajo na prihodnost z optimizmom in brez sebičnosti.

V ponedeljek je bilo tudi srečanje med predstavniki SDGZ in slovensko delegacijo, ki so se sestali v restavraciji Pri lipi. Delovnega kosila so se udeležili podpredsenik Gospodarske zbornice Slovenije Valter Drož, predstavnik koprskeske GZ Moze, župan Občine Divaca Vojtovski, slovenski konzulat je predstavljala Zdenka Simonovic, za gorisko SGZ je bil prisoten Rino Velikonja, v imenu SDGZ so se srečanja udeležili predsednik Pecenic, podpredsednik Stavar, člani predsedstva Siega in Cunja in tajnik Devetak. Zbrani so med drugim analizirali specifične probleme v zvezi z vstopom Slovenije v Evropsko unijo in morebitne posledice za gospodarsko sodelovanje.

Aljosa Gasperlin

KOŠARKA / EVROPSKO PRVENSTVO

Zanesljiva zmaga Italije Tesen poraz Slovenije

»Azzurri« so brez težav premagali Nemce - Slovenci so se povsem enakovredno upirali favorizirani ZR Jugoslaviji

SKUPINA E

Slovenija - ZR Jugoslavija 66:71 (33:29)

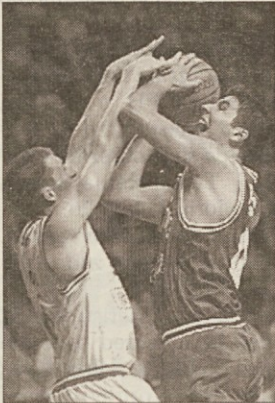
SLOVENIJA: Zdobovc 16 (6:7), Daneu 2, Becirović 9 (2:2), Kraljević 5 (1:1), Smodiš 5 (1:2), Jagodnik 1 (1:2), Milić 9 (3:4), Jurković 9 (3:4), Nesterović 10.

ZRJ: Bodiroga 13 (4:4), Danilović 14 (2:2), Obradović 17 (4:6), Lončar 6, Lukovski 1 (1:2), Divac 6 (4:4), Tarlac 9 (3:6), Tomasević 5 (3:4).

SODNIKA: Jungebrand (Fin), Klingbiel (Nem9. PM: Slovenija 17:22, ZRJ 21:28. TRI TOČKE: Slovenija 3:14 (Zdobovc 2, Becirović), ZRJ 6:11 (Obradović 3, Lončar 2, Bodiroga). ON: Slovenija 24, ZR Jugoslavija 17.

PAU - Slovenska reprezentanca ni izkoristila prve prilike za prvo zmago v 2. delu predtekmovalja, s katero bi si močno povečala možnosti za vstop v cetrtnale. Jugoslovani so bili v določenih trenutkih srečanja premočan nasprotnik in tako upravičili vlogo prvega favorita na EP, čeprav je bila slovenska ekipa povsem enakovredna Jugoslaviji, kar pomeni, da so visoko postavljeni cilji ob kančku sreče in podobni predstavi tudi proti Izraelu in Franciji povsem uresničljivi.

Varovanci trenerja Borisa Zrinskega, ki je tekmo začel s Smodišem, Kraljevičem, Milicem, Zdobovcem in Danevom, se prav nič niso ustrasili znanega nasprotnika, aktualnega svetovnega in evropskega prvaka. V obrambi so

Daneu proti Bodirogi

od prve minute dalje cvrsto prijel najnevarnejše jugoslovanske igralce, tako da se vsaj v prvem delu ni nihče prav naigral, v napadu pa so po začasnih spodrslih hitro popravili učinkovitost in zaostanek 3:7 obrnili v vodstvo z 18:10 (11. minuta). Res je, da Jugoslovani ni sel met, čeprav so imeli po prvem delu boljši odstotek (41:38 %), vendar to ne zmanjšuje ocene slovenskim igralcem, ki so so zgledno bčili in tako presenetljivo dobili skok v obrambi in napadu.

Zacetek drugega dela je bil za Slovenijo - katastrofalen. Jugoslovani so v sedmih minutah naredili delni izid 17:2, povedli s 46:35 in s tem praktično odločili zmagovalca. Tudi trener Zrinski ni razumel, kaj se je tedaj dogajalo z njegovimi fanti. »Prickoval sem bolj napadalno igranje Jugoslavije v drugem delu in na to opozoril igralce, a me očitno niso vzeli dovolj resno. Res škoda, saj smo imeli lepo priložnost za zmago,

» je dejal Zrinski. Kljub navidezno razsulu se je Slovenija pobrala in po zaslugi dveh zaporednih trojk Zdobovca znižala zaostanek v 33. minuti na 50:52. Minuto in 15 sekund pred koncem je bilo celo izenace- no (64:64), v zadnjem napadu pa bi Slovenci ob zadeti trojki lahko izenacili, a je Zdobovc poskus z osmih metrov zgrešil cilj.

Danes caka Slovence izredno pomembno srečanje proti Izraelu.

SKUPINA F

Italija - Nemčija 74:53 (37:25)

NEMCIJA: Luetcke, Nuernberger 5 (2:3), Bogojević 5 (1:3, 1:4), Wucherer 5 (1:2, 1:1), Tomić 13 (3:5, 1:3), Femerling 4 (2:2), Terdenge 7 (3:4), Arigabu 0:6, 0:1, Okulaja 1 (0:2), Nees 5 (2:3), Nowitzki 8 (4:4, 0:2).

ITALIJA: Bonora (0:1 za tri), Basile (0:1), Gallanda 5 (1:1, 1:2), Fucca 10 (4:8), Marconato 3 (1:2), De Pol 5 (1:2, 0:2), Myers 16 (3:6, 1:1), Meneghin 10 (3:5, 1:4), Abbio 8 (1:3, 1:2), Mian, Chiaccig 14 (6:7), Damiao 3 (0:2, 1:2).

SODNIKA: Betancor (Spa) in Lebedev (Rus).

PM: Nemčija 8:10, Italija 19:26. SKOKI: Nemčija 24, Italija 30. TRI TOČKE: Nemčija 3:11, Italija 5:14. GLEDALCEV: 5.000.

LE MANS - Italijani so zelo uspešno začeli drugi del tega EP. Včeraj so v Le Mansu zanesljivo premagali Nemčijo, ki je nudila še kar dober od- »azzurrom« le v pr-

vem delu prvega polčasa. V ostalem delu tekme pa so Tanejviev varovanci s cvrsto obrambo in učinkovitim napadom povsem strli odpor telesno dobro zgrajenih, toda tehnično pomanjkljivih Nemcev in tako izbojevali visoko zmago.

Vsi italijanski kosarkarji so v glavnem dobro opravili svojo nalogo, a Myers je bil spet najboljši. Proti koncu tekme je Tanjević poslal na igrišče tudi Goricana Miana, ki, resnici na ljubo, ni izpolnil pričakovanj.

Italijani se bodo drevi pomerili s Cehi.

Skupina E

VCERAJSNI IZIDI

Francija - Španija	74:57
ZRJ - Slovenija	71:66
Izrael - Rusija	84:93

LESTVICA

ZRJ	4	4	0	298:247	8
Rusija	4	3	1	303:275	4
Francija	4	3	1	274:253	6
Slovenija	4	2	2	270:280	4
Španija	4	2	2	288:303	4
Izrael	4	1	3	275:313	2

NADALJNI SPRED

DANES: ZRJ - Španija (16:15); Izrael - Slovenija (18:30); Francija - Rusija (20:45).
JUTRI: Španija - Izrael; ZRJ - Rusija; Francija - Slovenija.

Skupina F

VCERAJSNI IZIDI

Litva - Turčija	74:48
Hrvaška - Češka	86:64
Italija - Nemčija	74:53

LESTVICA

Litva	4	3	1	302:264	6
Italija	4	3	1	280:253	4
Hrvaška	4	3	1	302:281	6
Turčija	4	2	2	236:243	4
Češka	4	2	2	293:297	4
Nemčija	4	2	2	263:284	4

NADALJNI SPRED

DANES: Litva - Hrvaška (16:15); Nemčija - Turčija (18:30); Italija - Češka (20:45);
JUTRI: Hrvaška - Nemčija; Turčija - Češka; Italija - Litva.

TENIS / WIMBLEDON

Krajicek je izpadel

Naprej Becker, Agassi, Ivanisevič in Kuerten

WIMBLEDON - Na tretji preizkušnji za teniski grand slam v Wimbledonu se bodo jutri pričeli boji v osmini finala. Od favoriziranih igralcev je včeraj izpadel 5. nosilec Nizozemec Richard Krajicek, ki ga je presenetljivo premagal nepostavljeni Svcir Manta. V 4. kolo so napredovali Brazilc Kuerten, Hrvat Ivanisevič in American Agassi, pa tudi veteran Boris Becker, ki ga gledalci za vsak uspeh nagradijo z dolgim aplavzom.

Italija nima več svojega predstavnika, saj je iz turnirja izpadla tudi Laura Golarsa. Izločila jo je tretja nosilka Davenport. »Ona je fizično zame premočna. Zadovoljna sem, da sem ji bila v prvem setu enakovredna,« je povedala Italijanka.

Moški, 3. kolo: Kuerten (Bra/11) - Zimonjić (Zrj) 6-4 6-4 6-2; Agassi (Zda/4) - Martin (Spa) 6-2 6-0 2-6 6-3; Becker (Nem) - Hewitt (Avs) 6-1 6-4 7-6 (7-5); Martin (Zda/8) - Knippschild (Nem) 6-7 (5/7), 6-1, 7-6 (8/6), 7-5; Arthurs (Avs) - Haas (Nem/14) 7-6 (8/6), 7-6 (7/3), 7-6 (7/2); Manta (Svi) - Krajicek (Niz/5) 6-3 7-6 (7/5) 4-6 4-6 6-4; Ivanisevič (Hrv/10) - Haarhuis (Niz) 7-6 (7/2) 6-4 7-6 (7/3)

Zenske, 3. kolo: Raymond (Zda) - Martinez (Spa) 6-3 6-1; Pierce (Fra/9) - Wagner (Nem) 6-3 6-0; Schett (Avt/14) - Neiland (Lit) 6-2 6-3; Davenport (Zda/3) - Golarsa (Ita) 6-3 6-2; Novotna (Ces/5) - Sanchez Lorenzo (Spa) 6-4, 6-3; Dokic (Avs) - Kremer (Luk) 6-7 (7/9), 6-3, 6-4.

FORMULA ENA / DANES VN FRANCIJE

Kvalifikacije je krojil dež!

Najhitrejši Barrichello, Schumacher osmi, Häkkinen šele 14.

MAGNY COURS - Brazilc Rubens Barrichello (Stewart Ford) je bil najhitrejši v kvalifikacijah za današnje veliko nagrado Francije formule 1 v Magny Coursu. V izredno slabem vremenu je bil drugi Francoz Jean Alesi (Saubler Petronas), tretji pa njegov rojak Olivier Panis (Prost Peugeot).

Nemec Michael Schummacher (Ferrari) je bil sesti, svetovni prvak, Finec Mika Häkkinen (McLaren Mercedes) šele 14., medtem ko se petim dirkačem, med njimi tudi Britancu Damonu Hillu, ni uspelo uvrstiti na dirko in so jih na strni seznam vključili šele naknadno na osnovi 131. člena pravilnika, ki govori o »izrednih razmerah«. Kvalifikacijske vožnje so namreč minile v znamenju dežja, zato je večina dirkačev taktizirala in čakala na cimboljše pogoje. Prva sta se na progo odpravila Alesi in Barrichello, ki je bil presenetljivo najhitrejši že na dopoldanskem prostem treningu. Brazilc je bil sprva pocasen, nato pa je v svojem četrtem krogu prehitel Alesija, na progi pa sta se do 25. minute pojavila le še domaćin Panis in Italijan Jarno Trulli. Vectiscoglavna množica je postajala vse bolj nervozna, saj so na predstavo prišli z namenom, da bi videli nekaj akcije. Panis je takoj po prihodu v boks progo označil kot "bazen", saj je bilo na njej veliko vode. Po dobri polovici kvalifikacij so dirkaci, vključno z ogrevalnimi krogi, opravili le 16 krogov. Prvi večji val dirkačev se je na progo podal v 33. minuti, vendar med njimi ni bilo nikogar od favoritov. Irec Eddie Irvine je sicer zapeljal na progo, a si je hitro premislil in spet postavil svoje vozilo v boks. Scumacher, ki je sicer izkušen voznik na mokrih cestah, je nekaj ka-

sneje dosegel šele osmi najboljši čas, kar je dovolj velik dokaz, da se je vendarle splačalo startati nekoliko prej. Slabo se je odrezal tudi Häkkinen, ki je za Barrichellom zaostal kar 12 sekund. Mokra steza in vse hujše deževje sta dirkačem onemogocila kakršnokoli upanje za dosegel boljšega časa. Prava gneča pa je nastala v zadnjih 15 minutah, ko so se na progo pognali praktično vsi dirkaci. Vecina izmed njih do tega trenutka ni imela zagotovljenega niti nastopa na dirki, saj se dirkaci po pravilih mednarodne avtomobilistične zveze (FIA) na dirko kvalificirajo samo, če dosežejo čas, ki je znotraj 107 odstotkov najhitrejšega časa. Dirka za veliko nagrado Francije se bo danes začela ob 14. uri.

1. vrsta: Barrichello (Bra/Stewart-Ford) 1:38, 441 (povp. hitrost: 155, 423 km/h); Alesi (Fra/Saubler) 1:38, 881; 2. vrsta: Panis (Fra/Prost) 1:40, 400; Coulthard (VBr/McLaren) 1:40, 403; 3. vrsta: Frentzen (Nem/Jordan) 1:40, 690; Schumacher (Nem/Ferrari) 1:41, 127; 4. vrsta: Fisichella (Ita/Benetton) 1:41, 825; Trulli (Ita/Prost) 1:42, 096; 5. vrsta: Herbert (VBr Stewart) 1:42, 199; Zonta (Bra/BAR) 1:42, 228; 6. vrsta: Diniz (Bra/Saubler) 1:42, 942; Villeneuve (Kan/BAR) 1:43, 748; 7. vrsta: Wurz (Avt/Benetton) 1:44, 319; Häkkinen (Fin/McLaren) 1:44, 368; 8. vrsta: Zanardi (Ita/Williams-) 1:44, 912; R. Schumacher (Nem/Williams-) 1:45, 189; 9. vrsta: Irvine (VBr/Ferrari) 1:45, 218; Hill (VBr/Jordan) 1:45, 334; 10. vrsta: Gene (Spa/Minardi) 1:46, 324; Badoer (Ita/Minardi) 1:46, 784; 11. vrsta: De la Rosa (Spa/Arrows-) 1:48, 215; Takagi (Jap/Arrows-) 1:48, 322.

NOVICE

San Antonio Spurs prvič v zgodovini prvaki

NEW YORK - Kosarkarji mostva San Antonio Spurs so postali novi prvaki poklicne kosarkarske lige NBA. Mostvo iz Teksasa je pred več kot 20.000 gledalci v razprodanem newyorskem Madison Square Gardnu v zelo razburjivi končnici 5. tekme finala proti New Yorku zmagalo z 78:77 in doseglo še četrto zmago v finalu. Ostroge, ki so v končnici dosegle 15 zmag in bile le dvakrat poražene, kar je drugi najboljši izkupiček v zgodovini prvenstev lige NBA, so tako postale nasledniki legendarnega mostva Chicago Bulls. Prvi naslov prvakov v zgodovini teksaskega mostva, ki je hkrati tudi prvo iz stare Ameriske kosarkarske lige s to titulou, pa po mnenju mnogih ni zadnji, saj navezi dveh velikarov Robinson - Duncan, imenovanih tudi "Towers" (Stolpi), napovedujejo še lepo prihodnost. Zadnja tekma finala je bila najkvalitetnejša med vsemi, najvidnejši vlogi pa sta odigrala Latrell Sprewell s 35 točkami pri New Yorku in najkoristnejši igralec finala 23-letni Tim Duncan, ki je za San Antonio dosegel 31 točk in devet skokov. Zmagoviti kos je dosegel najmanjši igralec San Antonia, branilec Avery Johnson, ki je 47 sekund pred koncem zadel s krilnega položaja. V trenutku, ko se je srečanje končalo, je v Madison Square Gardnu zavladala smrtna tišina, nato pa so gledalci nagradili Ostroge z glasnim aplavzom.

Michael Johnson na SP ne bo tekmoval na 200 m

EUGENE - Ameriski sprinter Michael Johnson je moral zaradi poškodbe odpovedati dolgo pričakovani dvoboj z Mauricom Greenom v teku na 200 metrov na ameriskem prvenstvu v Eugenu. Po pravilih ameriske federacije torej na tej razdalji ne bo mogel nastopiti na SP v Seville. Atletski superzvezdnik je ob tem tudi glasno napovedal konec svoje kariere po olimpijskih igrah v Sydneyju 2000.

Gaia Legend prva v San Remu

SAN REMO - Po nekaj manj kot 48 urah neprekinjenega jadrnanje je Gaia Legend z krmarjem Mitjo Kosmino in enajstimi jadranci na krovu presla ciljno crto pred San Remom in zmagala na 47. pokalu Giraglia Rolex, eni najprestiznejših evropskih regat za daljše jadrnice.

Danes v Gorici finale turnirja Hittennis cup GO & GO

GORICA - Španka Angeles Montolio in Rusinja Anastazija Miskina sta finalistki prvega mednarodnega teniskega turnirja ITF »Hittennis cup GO&GO« v skupini prireditelja Gorice in Nove Gorice. Finalni dvoboj bo danes, s pričetkom ob 11. uri, na glavnem teniskem igrišču društva Zaccarelli v Drevoredu 22. septembra v Gorici. Polfinalna izida: Montolio (Spa) - Mariska (Avt) 6:4, 6:1; Miskina (Rus) - Singian (Zda) 7:5, 2:6, 6:4.

Še četrtič proti Rusiji

LA SPEZIA - Italijanska moška odbojbarska reprezentanca bo drevi (ob 19. uri) odigrala še četrto tekmo svetovne lige proti Rusiji. V tretji tkemi v Turinu so Italijani v petek zvečer izgubili s 3:1 (25:18, 25:21, 16:25, 26:24).

KOŠARKA

Trst ni vpisan Gorice ni več

RIM - Kosarkarska A1 liga steje trenutno 15 mostev. Rok za vpis v ligo je zapadel včeraj, državni svet FIP pa je ugotovil, da trzaski Pallacanestro Trieste ne izpolnjuje finančnih in drugih pogojev za nastop v najvišji ligi.

Kot znano, naj bi Trst svoj položaj uredil do 5. julija, ko tudi zapade rok za priziv. Dotlej naj bi se dosedanj lastnik kluba Adriacal dogovoril z novimi kupci kluba iz vrst trzaskega podjetništva. Vsekakor usoda mostva se visi na nitki.

Kot je bilo zal pričakovati je FIP na včerajšnji seji tudi odobril združitve Pall. Gorizia s Scavolinijem, kar dejansko pomeni, da je A1 liga za Gorico dokončno izgubljena. FIP je odobrila tudi združitve Pistoie s Fabrianom, Forlija s Sasarijem in Vicenze z Vidmom.

MOTOCIKLIZEM / VN NIZOZEMSKJE ZA SP

Criville hudo poškodovan

250 ccm: Capirossi v zadnjem zavoju prehitel Rossija

ASSEN - Letosnje svetovno prvenstvo v motociklističnem kraljevskem, politriskem razredu je resnično začarano. Na začetku sezone se je hudo poškodoval svetovni prvak Avstalec Michael Doohan, na včerajšnji VN Nizozemske v Assnu pa jo je skupil vodilni na skupni lestvici Alex Criville. Spanec je padel v 6. krogu, ko je bil na četrtem mestu, se zabil v varnostno ograjo iz gume in si pri tem spahnil kolk. Dirko je osvojil Japonec Tadaoki Okada, ki je bil najhitrejši tudi na treningu. Italijan Max Biaggi je stalno vozil v podrejenem položaju in pristal na 5. mestu, potem ko je v zadnjem krogu padel tudi Spanec Barros.

V cetrtilrskem razredu je sedmo preikzsušno prvenstva dobil branilec naslova prvaka Italijan Loris Capirossi (Honda). Capirossi si je drugo zmago v letošnji sezoni privozil v zadnjem zavoju, ko je prehitel rojaka Valentina Rossija (Aprilia), ki je bil na koncu drugi, tretje mesto pa je osvojil Britanec Jeremy McWilliams (Aprilia).

V kategoriji do 125 ccm je zmagal Japonec Masao Azuma (Honda). Drugo mesto je osvojil njegov rojak Noboru Ueda (Honda), tretji pa je bil Italijan Roberto Locatelli (Aprilia). Po

treh zaporednih zmagah na začetku sezone, je to že četrta Azumina zmaga, s katero je zopet prevzel vodstvo v točkovanju za svetovno prvenstvo.

Izidi

Do 125 ccm: 1. Azuma (Jap/Honda) 38:09.395; 2. Ueda (Jap/Honda) 38:09.712; 3. Locatelli (Ita/Aprilia) 38:09.738; 4. Alzamora (Spa/Honda) 38:18.237; 5. Scalvini (Ita/Aprilia) 38:18.599. **Skupno:** 1. Azuma (Jap) 122; 2. Alzamora (Spa) 111; 3. Locatelli (Ita) 87; 4. Vincent (Fra) 84; 5. Ueda (Jap) 68.

Do 250 ccm: 1. Capirossi (Ita/Honda) 38:04.730; 2. Rossi (Ita/Aprilia) 38:04.910; 3. McWilliams (VBr/Aprilia) 38:05.264; 4. Ukava (Jap/Honda) 38:05.267; 5. Nakano (Jap/Yamaha) 38:05.472. **Skupno:** 1. Ukava (Jap) 134; 2. Rossi (Ita) 115; 3. Nakano (Jap) 96; 4. Capirossi (Ita) 82; 5. Battaini (Ita) 71.

Do 500 ccm: 1. Okada (Jap/Honda) 41:12, 732; 2. Roberts (Zda/Suzuki) 41:20.048; 3. Gibernau (Spa-honda) 41:20.136; 4. Aoki (Jap/Suzuki) 41:23.673; 5. Biaggi (Ita/Yamaha) 1:23.712. **Skupno:** 1. Criville (Spa) 129; 2. Roberts (ZDA) 94; 3. Okada (Jap) 93; 4. Gibernau (Spa) 88; 5. Checa (Spa) 65; 6. Biaggi (Ita) 58.

KOŠARKA / JADRANOV TRENER

Walter Vatovec v Palmanovo

»Zame je to predvsem nov izziv«

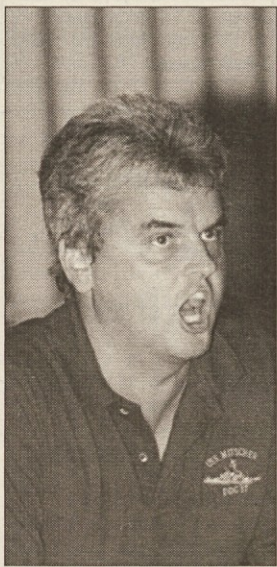
Walter Vatovec, ki je zadnji dve leti uspešno treniral Jadranovo člansko ekipo v C ligi in jo privedel do »play-offa«, je sklenil dogovor z društvom iz Palmanove, ki bo v prihodnji sezoni nastopilo v B2 ligi, s tem da je odkupilo pravice igranja v tej ligi od Fagagne.

»S tem klubom sem podpisal enoletno pogodbo, predvsem ker je to zame nov izziv, saj je Palmanova zelo ambiciozen klub. Če ne pride do bistvenih menjav v igralškem kadru, mislim, da je pametno, da trener menja sredino, saj pride do medsebojnega zasedenja igralcev-trener. Rad pa bi poudaril, da sem pri Jadranu preživel veliko lepih trenutkov,«

nam je po telefonu povedal Vatovec.

Jadranov predsednik Stojan Kafol pa je dejal: »Ko mi je 'Vato' sporočil svojo izbiro, mi je bilo seveda žal. Zazlel pa sem mu takoj veliko sreče na novi poti. Vatovec navadno trenira pri enem društvu po dve leti, in tudi tokrat je bilo tako. Walterju se iskreno zahvaljujemo za vse, kar je v teh dveh letih napravil, saj je prav on med najzaslužnejšimi, da se je naša ekipa tako visoko uvrstila.«

Kako pri Jadranu mislijo nadomestiti Vatovca, pa je Jadranov predsednik pristavil: »Že smo na delu, da bi dobili primerno zamenjavo. V teku imamo že nekaj pogovorov z različnimi trenerji.

Prezgodaj pa je, da bi lahko kaj konkretnega sedaj sporočili. Upajmo, da bomo vse uredili še pred obcnim zborom.« (bl)

KOTALKANJE / DRŽAVNO PRVENSTVO UISP

Mattia Cucovaz tretji v Follonici

Lahko pa bi tudi zmagal - Nastopili tudi Ivana Naut ter Isabella in Serena Lucigrai

Kotalkarskemu odseku KSD Vipava je uspelo uvrstiti na državno fazo prvenstev FIPH in UISP veliko število svojih članov, nekateri pa so svoje nastope na državnem prvenstvu tudi že opravili. Med temi je doslej najboljšo uvrstitev dosegel desetletni Mattia Cucovaz, ki nastopa v kategoriji začetnikov. Mattia nas je s svojimi številnimi uspehi že razvabil, zato nas njegovo tretje mesto v prostem programu na prvenstvu UISP v Follonici ne preseneča, v bistvu pa trenerka Tanja Peteani z njegovim nastopom niti ni bila zadovoljna, saj pravi, da si je Mattia z napakami v piruetah dejansko zapravljal zmago. Mattia je bil leta 1997 državni prvak UISP, lani je bil drugi, letos pa je pristal na najnižji stopnički zmagovalnega odra. Pokazalo se je, da je bil po številnih zmagah na pokrajinski in deželni ravni (Mattia je, kot znano, deželni prvak FIPH) morda nekoliko preutrujen. V obveznih likih je mladi Cucovaz zasedel 6. mesto, boljše uvrstitev pa si je zapravljal zaradi dveh zgrešenih lokov.

V Follonici je v isti kategoriji med dekleti nastopila tudi Ivana Nanut in dosegla 16. mesto v prostem programu ter 27. v

obveznih likih, skupno pa je nastopilo 56 kotalkaric.

V kategoriji »mladih azzurr« je petnajstletna Isabella Lucigrai, lani podprvakinja na prvenstvu FIPH, v prostem programu zasedla 7. mesto med 51 tekmovalkami, slabše pa se je odrezala v obveznih likih (50.). Trinajstletna Serena Lucigrai (mladi juniorji) je bila 20. v obveznih likih in 35. v prostem programu. S svojim nastopom je povsem zadovoljila.

Na promocijski tekmi v Pierisu je med najmlajšimi (vrtec in 1. razred osnovne šole) slavila zmago Stephany Semolič, krstni nastop pa so dobro opravili manj izkušeni Martina Kovic, Erika Tomsic, Jasmin Alessio in Luca Troncar ter se Marta Brumat, Nataša Pahor in Laura Bensa. Semoličeva je bila najboljša tudi na deželnih mladinskih igrah FIPH. V kategoriji za zadnje tri razrede osnovne šole pa je s 5. mestom ugodno presenetila Silvia Acadia, ki je s kotalkanjem komaj pricela.

V naslednjih dneh in tednih se bo v tekmovalno areno spustilo še več Vipavi- nih tekmovalcev.

MALI NOGOMET

Gabrski turnir uspel

Zanimive tekme

13. gabrski turnir v malem nogometu, v organizaciji KD Skala, se je končal z zmago Standreza med moškimi in Steverjana med ženskami. Turnir je vsestransko uspel, tako organizacijsko kot zaradi zanimivih in privlačnih tekem ter zaradi velika obiska gledalcev, predvsem na obeh finalnih srečanjih. Na letošnjem turnirju so se izkazale predvsem domače ekipe, kar je seveda privabilo številno občinstvo ob rob igrišča.

Po turnirju je sledilo nagrajevanje in družabnost ob dobri kapljici in »pastasuti« za vse igralce in gledalce.

Moški

FINALE ZA 1. MESTO
Standrez - Vrh 1:0 (strelec Kopal)

FINALE ZA 3. MESTO
Gabrje - Dol/Poljane 3:2 (Sambo 2, Florenin; Argentin 2)

VRSTNI RED: 1. Standrez, 2. Vrh, 3. Gabrje, 4. Dol/Poljane.

Najboljši strelac turnirja je bil DArO Kovic (Gabrje), ki je dosegel 6 zadetkov, najboljši vratar pa je bil Diego Gergolet (Dol/Poljane).

Ženske

FINALE ZA 1. MESTO
Stevarjan - Doberdob 4:3 po 5-metrovkah (2:2).

Strelci: Bulfoni 2; Pizzo in Soban.

FINALE ZA 3. MESTO
Sovodnje - Rupa/Pec 2:1 (Ursic 2; Cibini).

VRSTNI RED: Stevarjan, 2. Doberdob, 3. Sovodnje, 4. Rupa/Pec.

Najboljša strelka turnirja je bila Evelin Bulfoni (Stevarjan), ki je dosegla kar 8 golov. Posebna komisija pa je izbrala tudi miss turnirja, in sicer nogometasico Gabrij Aleksija Ambrosio.

AVTOMOBILIZEM / FORMULE TRI

Zenič šesti

»Dirka je bila v bistvu dolgocasnja, saj na njej ni bilo niti enega prehitevanja, tako da je bil končni vrstni red enak startnemu,« je svoje 6. mesto na včerajšnji dirki za avstrijsko prvenstvo formule tri v Brnu ocenil dirkač Azeta Teama s slovensko licenco Alberto Zenič (na sliki). Repenski pilot je - tako kot vsi ostali - dirkal v težkih razmerah, saj je bila proga včeraj zelo spolzka (verjetno zaradi olja, ki so ga na asfaltu pustila vozila med petkovimi dirkami v turističnih kategorijah), tako da so bili vsi po vrsti za par sekund na krog počasnejši. Po pričakovanjih je zmagal Nemec Mücke, ki razpolaga tudi z najboljšim vozilom.

Danes bo v Brnu se ena dirka, na kateri bo Zenič vnovič startal s 6. mesta, vprašanje pa je, kaksene bodo razmere na progi.

Vrsti red včerajšnje dirke: 1. Mücke (Nem/Dallara 399) 19.46, 53 spovprčeno hitrostjo 166 km na uro; 2. Fibier (Nem) (Dallara 398) +6, 79 sek; 3. Neuhauser (Avt/Dallara 394) +11, m48; 4. Prokopec (Čes/Dallara 397) +37, 42; 5. Steffek (Avt/Dallara 394) +37, 70; 6. Zenič (Slo/Dallara 398) +45, 91; 7. Woss (Avt/Dallara 396) +46, 99; 8. Kostelicki (Čes/Dallara 398) +53, 20; 9. Brendecke (Nem/Dallara 393) +1.15, 43; 10. Marcinkiewicz (Pol/Dallara 395) 1:21, 24.

HOKEJ IN LINE

ZKB Kwins za 3. mesto

Polet ZKB Kwins bo danes ob 18. uri v kraju Forte dei Marmi igral zelo pomembno tekmo proti Viareggiju za osvojitev končnega 3. mesta v skupini A1 lige v hokeju in line. Čeprav je Viareggio zadnji na lestvici, je doslej vsa srečanja izgubil z minimalno razliko, tako da ga ne gre podcenjevati. Poletovci, ki jim za 3. mesto zadostuje ena točka, bodo danes nastopili brez vratarja Mojmirja Kokorovca, ki ga bo zamenjal Bartole.

ROLKANJE / NA REKI

V svetovnem pokalu Bogatčeva včeraj 10.

Drugi dan prve preizkusnje za svetovni pokal v rolkanju na Reki je bil namenjen individualnim preizkušnjam. Mlada tekmovalka SD Mladina Mateja Bogatec je v dresu italijanske državne reprezentance dopoldan v Opatiji med narasčajnicami najprej tekmovala v prologu na razdalji 6 km v reber in pristala na 14. mestu, popoldne pa je na avtomobilističnem dirkaliscu na Grobniku tekmovala se v zasledovalni vožnji na razdalji 20 km. Na tej

tekmi je Bogatčeva prehitela stiri tekmovalke in tako pristala na končnem 10. mestu, kar je vsekakor dober rezultat, še posebej, če vemo, da Mateji rolkanje v strmino ne ustreza.

Med masterji je nastopil tudi Mladinin veteran Guido Masiero in zasedel končno 10. mesto, potem ko je v soboto tudi on, podobno kot Mateja, v svoji kategoriji osvojil prvo mesto v patrolnem teku.

Svetovni pokal se bo danes končal s stafetami za člane.

BALINANJE / KRAŠKI DOM

Sekcija deluje s polno paro

Brezhibna organizacija moškega in ženskega turnirja

Balinarska sekcija Kraškega doma je bila zadnje čase zelo aktivna. Samo v zadnjem tednu je izvedla kar dva turnirja, ženskega in moškega, prej pa je nastopila v Standrežu in Orleku in za konec meseca ima že vabili za ženski in moški turnir v Povirju in Storjah.

Na društvenem turnirju so ženske Kraškega doma dosegle velik uspeh. Z zelo dobro igro so namreč osvojile prvo mesto. Turnir bi gotovo še bolje uspel, če bi bilo vreme organizatorjem naklonjeno. Zaradi naliva pa so morale vse ekipe že po prvem krogu preseliti v športni center »Ervatti«, kjer so prikazale nekaj odličnih balinarskih predstav.

VRSTNI RED: 1. Balinarska sekcija Kraškega doma (Sonja in Stana Lazar, Mila Puric in Elda Skabar), 2. Upokojenke Sezane, 3. Danica Vrh, 4. Rovne Storje.

Pri izvedbi turnirja je sodelovalo tudi nekaj moških, ki so neznemu spolu nudili tehnično pomoč in so jim tudi pomagali pri pripravi večerje. V svojem govoru se je predsednik sekcije Egon Skerk zahvalil vsem nastopajočim, posebno pa je pohvalil domače balinarke, ki so z zmago na najboljši način proslavile 15 let delovanja sekcije. Poleg predsednika je nagrade podeljeval še predstavnik sekcije Ninko Skabar.

Zelo aktivni so bili v tem času tudi moški. Udeležili so se najprej mednarodnega turnirja, ki ga je priredil Mak iz Standreza. Tudi tu je organizator imel težave z vremenom, tako da je 12 ekip svoje tekme odigralo v

pokritih baliniscih v Gradiscu. Kraski dom (v postavi: Ninko Lazar, Egon Skerk, Gianni Battain in Vinko Vodopivec) je osvojil 4. mesto.

Ze naslednji dan je bil tradicionalni turnir za 21. pokal balinarske sekcije, na katerega so povabili tri ekipe iz Slovenije: Stanjel, Brin Povir in Repentabor ter pet zamejskih: Zarja, Sokol, Kras in dve balinarski ekipi Kraškega doma. Slabo vreme je spet zagodilo organizatorju, tako da so morali tekme dopoldanskega dela igrati v centru »Ervatti«. V popoldanski del so se uvrstili: Kraski dom, Repentabor, Brin Povir in Kras. Zmagal je Brin Povir pred Repentabrom, Krasom in Kraskim domom.

Kras je anstopil v naslednji postavi: Boris Milic, Eligio Kante, Milko Emili in Zdravko Skupek; Kraski dom pa v naslednji: Vinko Vodpivec, Gianni Battain, Egon Skrk in Ninko Lazar.

Turnir je dobro uspel, tako glede organizacije, zanimivih tekem in tudi vzdušje med prisotnimi balinarji je bilo res prijateljsko.

Ob otvoritvi turnirja je bilo izrečeno nekaj besed glede stanja članov sekcije, ki se vedno dobro premošča težave, a žal bodočnost ni preveč rožnata, kajti prevsem primanjkuje mlade sile. S to realnostjo se na žalost ubadajo vsi nasi balinarski klubi oz. sekcije. Po nagrajevanju se je predsednik sekcije Kraškega doma Skerk zahvalil vsem za udeležbo in še posebno ženskam, ki stalno pomagajo na teh turnirjih že dolgih 15 let.

NOGOMET NA MIVKI / ŠTANDREŽ

Turnirju KD Župancič je sledilo veliko število ljudi

Nogometni turnir na mivki (»soccer beach«), ki sta ga priredila KD Oton Župancič in SD Juventina, je zabeležil velik uspeh tako po številu prijavljenih ekip (kar 18 s 140 igralci) in predvsem zaradi velikega obiska gledalcev, ki so ustvarili ob robu peščenega igrišča res enkratno vzdušje.

Turnir se je končal v soboto z velikim finalom, v katerem sta se pomerila Spal in Brasil bar. Po lepi in zanimivi tekmi so slavili »brazilski« nogometasi, ki so premagali Spal s 7:5. V malem finalu pa je Val odpravil Doberdob.

Pred finalnima teknama so igrala tudi dekleta Standreza, Gabrij in Doberdoba. Ženske tekme so bile zelo zanimive, tako da bi lahko že za prihodnje leto priredili pravi turnir tudi za nogometasice.

Z odbojko in nogometom pa turnirjev v Standrežu se ni konec. Od 5. do 9. julija bo v istih prostorih, a ne na »peščeni plazi«, kosarkarski turnir »street ball 3x3« v organizaciji KD Župancič. Organizator toplo vabi vse ljubitelje kosarke in sporta sploh, da se udeležijo tega zanimivega turnirja.

Obvestila

ATLETSKO DRUŠTVO BOR vabi dekleta letnikov 1984, 1985 in mlajše na treninge, ki se bodo pričeli jutri, 28. t.m. na solskem stadionu na Kolonji. Treninki bodo vsak dan od 17 do 19. ure.

SD KONTOVEL vabi člane in simpatizirje na tradicionalno RIBADO, ki bo v torek, 29. t.m. s pricetkom ob 20. uri na odprtem igrišču Kontovela. Sodeluje tudi proseska godba.

SD SOKOL organizira 17. in 18. julija 1999 turnir 24 ur odbojke. Informacije in vpisovanje ob torkih in četrkih, od 20. do 21. ure na tel. št. 040-201197 (Elizabeta), vsak dan na tel. št. 040-200584 (Andrej) od 11. do 13. ure, in na igrišču SD Sokol v Nabrezini ob ponedeljkih in sredo, od 20. do 22. ure. Vpisovanje se zaključuje 7. julija 1999.

MALI NOGOMETASI NK BOR, stari od 6 do 10 let - nadaljujemo z nogometom tudi v mesecih juniju in juliju, vsako sredo od 19. ure dalje na novih, lepo urejenih igriščih Stadion 1. maj. PRIDI TUDI TI, zelo se bomo zabavali!

TPK SIRENA - ODSEK ZA SPORTNI RIBOLOV obvesca, da se bo jutri, v ponedeljek, 28. junija začel celodnevni (dvotedenski) tečaj športnega ribolova. Informacije dobite na sedežu društva, Miramarški drevored 32 ob sobotah od 14.30 do 17.00 ali po telefonu 422696 in 414006.

KOSARKARSKA SEKCIJA SD POLET prireja, pod pokroviteljstvom ZSSDI, Kosarkarski kamp Opcine '99 za letnike 1985 in mlajše. Kamp bo od jutri, ponedeljka, 28. t.m. do sobote, 3. 7. Za prijavo, vpisnino in eventualne informacije na sedežu SD Polet na Opcinah, Prosvetni dom, Ul. Ricreatorio 1, tel. in fax 040-213403.

SK DEVIN priredi poletni smucarski kamp v Avstriji, v dveh izmenah: od 5. do 9. julija in od 19. do 23. julija t. l. V programu je predvidena dopoldanska smucarska sola na ledeniku in popoldanska razvedrilna dejavnost. Kampa se lahko udeležijo otroci in odrasli. Zaradi omejenega števila je zazeljeno rezerviranje mest v kratkem času. Informacije nudi tajništvo v urah obedov na tel. št. 040-2024017.

TPK SIRENA sporoča, da so v teku vpisovanja na tel. št. 040-2024017. TPK SIRENA prireja celodnevne tečaje jadriranja za letnike '87 do '93, in sicer od jutri do 9. 7., od 12. 7. do 23. 7. in od 26. 7. do 6. 8. Za informacije tel. št. 040-299858.

Jutri zadnji športel

Jutri s pricetkom ob 22.30 se na televiziji Koper zaključuje niz 41 oddaj o zamejskem sportu. Športel bodo tokrat zaprli v Bazovici, kjer je ekipa posnela posebno oddajo v gostilni-piceriji Lipa. Tam so se namreč pred sto leti začele vse kulturne in športne dejavnosti. V oddaji sodelujejo: SZ Zarja, KD in MePZ Lipa, otroški pevski zbor Slomsek, mladinski pevski zbor Bazovica, dramska skupina in Trzaski narodni ansambel. Športni pogled pa bo tokrat segel od predstavitev obnovitvenih del športnega centra Zarja, kako so v minulih letih tudi ženske rade igrale nogomet v Bazovici in portret Milosa Tula, ki z lastnimi rokami izdeluje novo leseno klop. V rubriki »Šport pod Triglavom« se bo Rok Maver pogledal v balinanje.

GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA - GLEDALIŠČA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Dvorana Tripcovich

V soboto, 3. julija ob 20.30 veliki variete z Gennarom Cannavacciuolom.

»Gledališče Miela

4. Festival sodobne dramatike

Jutri, 28. junija ob 20.30 in v torek, 29. junija ob 18.30 predstavlja Stalno gledališče FJK delo »Splatter«.

Gledališče »dei Fabbri«

4. Festival sodobne dramatike

Danes, 27. junija ob 20.30 predstavlja Stalno gledališče FJK delo »Con la voce negli occhi«.

V torek, 29. junija ob 20.30 predstavlja Stalno gledališče FJK v sodelovanju z Arteffetto balet »Uxores«.

Vila Bazoni

4. Festival sodobne dramatike

Danes, 27. in jutri, 28. junija predstavlja Stalno gledališče FJK »Stanotte vorrei parlare«.

Trg Hortis

V petek, 9. in v soboto, 10. julija, ob 21.00 prirejata Gledališče La

contrada in Mestna knjižnica gledalisko predstavo »Casa Joyce: Piazza Hortis n°4«.

V petek, 16. in soboto, 17. julija bo uprizoritev igre »Giacomo Joyce, la Trieste poetica e irlandese« v priredbi Gledališča La contrada in Mestne knjižnice.

MAVHINJE

Vaški trg

Do nedelje, 4. julija se bo v večernih urah na trgu v Mavhinjah odvijal »3. zamejski festival amaterskih dramskih skupin«.

TRŽIČ

Trg Falcone in Borsellino

Jutri, 28. junija ob 21.00 bo v okviru trziskih poletnih predstav '99 nastopil David Riondino.

SLOVENIJA

KOPER

Primorski poletni festival - Kavarna Loža

V četrtek, 1. julija ob 21.30 bo MGL Ljubljana podalo delo Darija

Foja »Burkaski misterij«. Režija Matjaz Latin.

IZOLA

Primorski poletni festival - Skladišče Mehana

V petek, 2. julija ob 21.30 nastopa SNG Drama Ljubljana z Brechtovim delom »Baal«. Režija Eduard Miler.

Primorski poletni festival - Simonov zaliv

V soboto, 3. julija ob 24.00 Eugene Ionesco: »Stoli« - premiera. Režija Bojan Jablanovec.

NOVA GORICA

Primorsko dramsko gledališče

Vpis abonmajev za sezono 1999/2000: za nove abonente od jutri, 28. junija do 3. julija. Pri blagajni gledališča so na voljo brezplačne programske knjižice.

KANAL OB SOČI

Jutri, 28. junija ob 21.00 Angelo Beolco Ruzante »Muhca«, komedija v domačem narečju.

LJUBLJANA

Mestno gledališče ljubljansko

V torek, 29. in v sredo, 30. junija ob 21.00 Dario Fo, »Burkaski misterij«.

GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA - GLASBA

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Abonmaji

Gledališče Verdi sporoča, da se nadaljuje prodaja abonmajev za vse predstave pri blagajni gledališča od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

Gledališče Verdi sporoča, da so v predprodaji vstopnice za Festival »Trst-Operetta« 1999. Blagajna bo odprta s sledečim urnikom: od 9. do 12. in od 16. do 19. ure.

V sklopu festivala »Trst-Operetta« 1999. bo v torek 29. junija ob 20.30 krstna uprizoritev opere »Rose Marie«. Ponovitve bodo 4. julija ob 18.00, 9. julija ob 20.30, 11. julija ob 18.00 ter 13. in 17. julija ob 20.30.

Avditorij Muzeja Revoltella (Ul. Diaz 27)

Jutri, 28. junija ob 20.30 v okviru poletnih koncertov, nastopa pianist Alberto Nosè.

Dvorana Tripcovich

V ponedeljek, 5. julija ob 20.30 nastopa »Kadmos ensemble«.

Grad sv. Justa

V torek, 29. junija bo nastopil Gianluca Grignani.

Trg zedinjenja Italije

V petek, 2. julija nastopa B. Antonacci.

V ponedeljek, 5. julija nastopa Elton John.

CERVIGNANO DEL FRIULI

Trg neodvisnosti

V okviru »Udine Jazz 99«, bo v četrtek, 1. julija ob 21.30 nastopal kvintet Bearzatti - Massaria in Flavio Boltro.

OGLEJ

Oglejska bazilika

V okviru »Glasbeni trenutki '99« bo danes, 27. junija ob 20.30 nastop orkestra, zborov in solistov z delom Ludwiga van Beethovna Simfinija st. 9 v d molu.

V nedeljo, 4. julija ob 20.30 nastop zbora Athetis Chorus, ki ga vodi Filippo Maria Bressan.

V četrtek, 8. julija ob 20.30 koncert baročne glasbe. Violina solo, Fulvio Furlanut, orkester »Opera giocosa« pa bo vodil Severino Zannerini.

VIDEM

Park palače Florio Ul. Cosattini

V okviru »Udine Jazz 99«, bo v torek, 6. julija ob 21.30 nastopal trio Martial Solal, ter Francois Moutin in Daniel Humair.

V okviru »Udine Jazz 99«, bo v torek, 13. julija ob 21.30 nastopal na trgu del Castello »Yossou N'Dour & the Super Etoile de Dakar«.

V okviru »Udine Jazz 99«, bo v petek, 30. julija ob 21.30 nastopal na trgu del Castello »Richard Galliano in Filarmonični orkester iz Vidma«.

SLOVENIJA

NOVA GORICA

Cerkev na Kostanjevici

V torek, 13. julija, ob 20.00 bo na sporedu koncert Primoža Parovela (harmonika) in Chen Hsin-Ying (sopran).

V torek, 27. julija, ob 20.00 bo na sporedu koncert Andrea Ruclija (klavir) in Eve Mauri (recitatorka).

PORTOROŽ

Amfiteater Avditorija

Od 1. do 3. julija se bo odvijalo pod pokroviteljstvom Plesne zveze Slovenije »Svetovno mladinsko prvenstvo v show plesih«. Sodeluje približno 4000 plesalcev iz 20 držav.

V torek, 29. junija, ob 21.00 bo na sporedu koncert zabavne glasbe. Nastopil bo italijanski izvajalec R&B »Zucchero«.

V sredo, 7. julija ob 21.00, koncert zabavne glasbe, nastopa »Art Garfunkel«.

PIRAN

Minoritski samostan

Piranski glasbeni večeri

V petek, 2. julija ob 21.00 bo nastopal Obalni komorni orkester.

9. julija ob 21.00 recital slovenskih in južnoamerisrkih samospbevov in pesmi, Juan Vasle - basbariton, Leon Engelman - klavir.0

IZOLA

Festival Mediteran

Manziolijev trg

2. julija bo nastopal ansambel »Kangaroo Moon« iz Avstralije. 3. julija pa bo nastopala skupina Narrio Chibo iz Francije. 9. julija bodo nastopile »Fanfare Ciocarlia« iz Romunije, 10. julija pa bo nastop skupine »Hypnotix« (Senegal - Ceska).

LJUBLJANA

Križanke

Od 1. do 3. julija ob 19.30 bo v ljubljanskih Križankah 40. Jazz Festival Ljubljana 1999. V vseh treh večerih bodo nastopili priznani mojstri. Začela se je predprodaja vstopnic. Na dan prireditve bodo cene vstopnic visje.

RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE - RAZSTAVE

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

V bivsih konjušnjicah miramarskega gradu bo do 30. junija odprta razstava Exils češkega fotografa Josefa Koudelke. Razstava je odprta vsak dan, in sicer od 9.30 do 18.45, na voljo je tudi katalog.

Miramarski park in muzej sta odprta od ponedeljka do sobote od 9.00 do 19.00 (blagajna do 18.30), ob nedeljah od 9.00 do 20.00 ob sobotah podaljsek od 21.00 do 24.00.

Postna palaca na Trgu Vittorio Veneto: odprt je postni in telegrafski muzej. Ogled je možen vsak dan, tudi ob nedeljah, od 9. do 13. ure (zaprto ob praznikih). Za vodene obiske lahko pokličete na tel. (040) 4195148 od 9. do 14. ure.

Galerija d'Arte Antica (P.zza della Libertà 7): Vec kot 85 del in zbirk na razstavi, ki zaobjema obdobje od leta 1400 do 1800. Odprta celo leto od 9.00 do 13.00.

Muzej Revoltella: do 15. septembra razstavlja Jean - Michel Basquiat. Urnik: do 30. junija od 10.00 do 20.00, od 1. julija do 31. avgusta vključno veliki smaren od 10.00 do 23.00, od 1. do 15. septembra od 10.00 do 20.00. Zaprto ob torkih.

Razstavna dvorana letoviscarske ustanove - Ul. San Nicolò 20: do 6 julija bo razstavljala Anna Donati - Iskra. Ogled je možen ob delavnikih od 9.00 do 19.00, v soboto od 9.00 do 13.00, ob nedeljah zaprto.

Gledališče Miela: nadaljuje se do 30 junija razstava umetnika Andrea Petrone z naslovom »Toutcourtoto' 2000«. Razstava je posvečena neapeljskemu komiku Totoju in obsega slike in instalacije.

Palaca Costanzi: do 15. julija razstava Giacomo-ve zenske, zenski svet v Trstu Jamesa Joyceja. Ogled možen vsak dan od 10.00 do 13.00 in od 17.00 do 20.00.

ŠKEDENJ

Dom Jakoba Ukmarja: »Slovensko plavzarstvo 20. stoletja - Jeseniski plavzi«. Razstava je na ogled do 30. septembra 1999, in sicer vsak torek in petek od 15. do 17. ure ter vsako nedeljo dopoldan od 11. do 12. ure.

MILJE

Beneska hisa - sedež občinskega muzeja: do oktobra 1999 bo odprta razstava arheoloških predmetov, ki so jih odkopali na miljskem območju. Razstavo si je mogoče ogledati vsak dan od 9.00 do 12.00.

SES LJAN

Razstavna dvorana letoviscarske ustanove v Sesljanu: se danes, 27. junija se nadaljuje razstava avstrijskega umetnika »Rupert Reberniga«. Ogled je možen od 10.00 do 13.00 in od 16.00 do 19.00.

TRNOVCA - BAJTA

V umetnostni galeriji »Skerk« je odprta razstava; L. Spacal, Pomlad na Krasu. Urnik obiskov: četrtek, petek in sobota od 18.00 do 20.30, ob nedeljah od 10.00 do 13.00. Razstava bo odprta do 3. julija.

GORICA

Goriski grad, do 30. junija, razstava o zivljenju v srednjem veku »La spada e il melograno - vita quotidiana al castello medioevale 1271 - 1500«. Urnik: od 9.30 do 13.00 in od 15.00 do 19.30. Ob ponedeljkih zaprto.

Pokrajinski muzeji na gradu: se danes, 27. junija je na ogled razstava grafičnih del in slik Vittoria Bolaffia (1883-1931).

PALMANOVA

Sala Civica, G. B. Bison, Borgo Udine 4: razstava aktov Raffaella Busdon. Ogled je mogoč se danes, 27. junija, od 10. do 12. in od 16. do 19. ure.

VENETO

BENETKE

Gallerie dell'Accademia di Venezia: do 25. julija razstava risb »Od Leonarda do Canaletta«.

SLOVENIJA

PORTOROŽ

Avditorij: razstava grafik Ljerke Kovač in Janeza Matelica. Urnik ogleda od 9.00 do 12.00 ob delavnikih in v času večernih predstav.

PADNA

Galerija Bozidarja Jakca: grafike in risbe Bozidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni 52 (Pucer), 066/781028.

ŠTANJEL

Galerija Lojzeta Spacala in Kraske hise: razstava Goriskega muzeja. Odprta ob petkih, sobotah in nedeljah od 11. do 16. ure.

AJDOVŠČINA

Pilonova galerija: stalna razstava slikarja in fotografa Vena Pilona. Urnik: od ponedeljka do petka, od 10.00 do 12.00 in od 14.00 do 17.00.

Pilonova galerija: do 19. julija bo razstavljal svoje grafike in risbe Mark Kobal.

LIPICA

Kobilarna Lipica - ogled stalne razstave v Galeriji Avgusta Cernigoja je možen ob urah ogleda kobilarne.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: Orožje in oprema, stalna razstava.

KROMBERK

Na gradu Kromberk je na ogled razstava Spomini naše mladosti (Zivljenje pod zvezdami) - etnološki pregled povojnih dogodkov na Goriskem. Na ogled so se naslednje zbirke: lapidarij, galerija starejše umetnosti, kulturnozgodovinski oddelek in galerija primorskih likovnih umetnikov. Urnik: od ponedeljka do petka od 8. do 14. ure, ob sobotah zaprto, ob nedeljah od 13. do 17. ure. Za najavljene skupine tudi izven urnika.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soske fronte, stalna razstava.

NOVA GORICA

Mestna galerija: na ogled razstava skulptur akademskega kiparja Janeza Lenassija. Odprto od torka do petka od 9. do 13. ure in od 14. do 19. ure, v soboto in nedeljo od 13. do 18. ure.

SOLKAN

Vila Bartolomei: na ogled je stalna muzejska zbirka »Primorska 1918-1947«. Urnik: od pon. do pet. 8.00 - 16.00, ob sob., ned. in praznikih 13.00 - 17.00.

SVETA GORA

Muzejska zbirka prve svetovne vojne - na ogled je razstava Solkan v prvi svetovni vojni. Urnik: ob sobotah, nedeljah in praznikih od 12. do 16. ure.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, st. 125.

DOBROVO

Grad Dobrovo

V galeriji Zorana Musica je poleg stalne grafične zbirke tega umetnika na ogled se razstava: »Grajska zbirka na Dobrovem - poskus rekonstrukcije«. Urnik: ob delavnikih od 11. do 19. ure, ob nedeljah od 13. do 18. ure, ob ponedeljkih zaprto.

SNEŽNIK

Pristava gradu Sneznik, lovska zbirka in polharski muzej.

KOBARID

Kobariski muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soska fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9. do 18. ure.

LOKAVEC

Kovaski muzej: Orodje in oprema, stalna razstava.

LJUBLJANA

Ljubljanski grad: odprta je razstava rokodelskih izdelkov Slovenije »Mojstrovine Slovenije«. Razstavo je postavil prof. Janez Bogataj.

Moderna galerija: na ogled je stalna zbirka Moderne galerije.

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10. do 18. ure.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi.

RAI 3 slovenski program

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Učenci po sledovih mojstra
20.30 TV dnevnik
20.55 Niso bile ptice (o 1. svetovni vojni na Goriskem)

RAI 1

6.30 Euronews
6.40 Nan.: Očetov pes
7.30 Otroški variete: La Banda dello Zecchino - Aspetta la banda! (vodita Alessandra Bellini, Marco Di Buono), vmes risanke
8.00 Variete: Plavo drevo
8.30 Variete: La Banda dello zecchino, vmes variete Topo Gigio, pravlјice in risanke
9.55 Masa iz trga Pater Noster v Jeruzalemu
11.30 Nabožna oddaja: A sua immagine Angelus in papežev blagoslov
12.20 Aktualna oddaja o naravnih dobrinah in kmetijstvu: Linea verde - V živo iz narave
13.10 Sport: Pole position
13.30 Dnevnik
13.40 Avtomobilizem F1: VN Francije
16.10 Variete: Varietà (pregled varietejev od leta '54 do '98)
18.00 Dnevnik
18.10 Film: Nico, l'ultimo unicornio (fant., ZDA '98, i. Kevin Zagers)
19.50 Vremenska napoved
20.00 Dnevnik
20.35 Rai sport
20.45 Nan.: Linda e il brigadiere - Lov in ribolov (i. Nino Manfredi, Claudia Koll)
22.40 Dnevnik
22.45 Aktualna odd.: Frontiere
23.35 Dokumenti
0.10 Nočni Tg1, pregled dnevnega tiska, zapisnik, vremenska napoved
0.30 Sottovoce - Potihoma
1.30 Film: Ultimi giorni da noi (dram., Avstral. '91)

RAI 2

6.55 Aktualno: 7 minus 7
7.00 Variete za najmlajše: Go cart, vmes risanke
8.00 9.00, 10.30 Dnevnik
8.15 Nan.: Saranno famosi a Los Angeles
9.05 Komični filmi
9.25 Avtomobilizem F1: VN Francije - Warm up
10.00 Nan.: Svitati in divisa, 10.35 The one
11.05 Variete: Nedeljski Disney
12.35 Nan.: Tucker & Becca nemici per la pelle
13.00 Dnevnik
13.25 TG2 Motorji, vreme
13.45 Film: Il re delle isole (pust., '70, i. C. Heston)
16.00 Film: Totò sceicco (kom., It. '51, i. Totò, T. Less)
17.40 Tg2 Dosje, vreme
18.30 Nan.: Bonanza
19.30 Sport: Domenica sprint
20.00 Loto ob osmih
20.30 Dnevnik Tg2
20.50 TV film: Rischio mortale - Schelter (thriller, ZDA '97, i. J. Allen Nelson)
22.35 Sportna nedelja
23.15 Dnevnik, vreme
23.30 Rubrika o protestantizmu
0.05 Film: A proposito di quella strana ragazza

RAI 3

6.00 Aktualno: Fuori orario
9.00 Koncert: Opera
9.45 Film: 002 operazione luna (kom., '65)
11.15 T3 Evropa
12.00 Aktualno: TeleCamere
12.30 TV film: La TV ha i suoi primati (kom., ZDA '71, i. K. Russell, J. Flynn)
14.00 Dezelni dnevnik, vreme, 14.15 dnevnik
14.30 Pravlјice in risanke
15.00 Sportno popoldne
18.55 Vreme, dnevnik, dezelne vesti
20.00 Aktualno: Tisoc in ena Italija
20.30 Variete: Blob
20.55 Film: Sentieri selvaggi - The Searchers (western, ZDA '56, r. J. Ford, i. J. Wayne, J. Kunter)
22.40 Dnevnik, dezelne vesti
22.55 Aktualno: Speciale «Porte chiuse», 0.05 TeleCamere
0.35 T3, pregled tiska, Meteo
0.50 Fuori orario: Film - P. Germi: Il ferroviere (dram., It. 56), L' uomo di paglia ('58)

RETE 4

6.30 Nan.: Vendetta d' amore
8.45 Pregled tiska
9.00 Eurovillage
9.30 Na domu pri Lory Del Santo
10.00 Masa
10.45 Aktualno: Che bella Italia
11.30 Dnevnik
11.40 Aktualna oddaja o okolju in ekologiji: Melaverde, 12.30 Amico cucciolo
13.00 Variete: Riridiamo
13.30 Dnevnik Tg4
14.00 Dok.: Ramses, sin sonca
16.00 Film: Il cavaliere solitario (western, ZDA '58)
18.00 Nan.: EZ Streets
18.55 Dnevnik
20.35 Film: Sapore di mare 2 (kom., It. '83, i. E. Giorgi, M. Di Francesco)
22.40 Film: Tempo di uccidere (dram., It. '89, r. G. Montaldo, i. N. Cage, R. Tognazzi)
0.50 Pregled tiska
1.10 Maurizio Costanzo Show

CANALE 5

6.00 Na prvi strani
8.00 Jutranji dnevnik Tg5
9.00 Nan.: Happy Days - (i. Ron Howard, Henry Winkler)
10.00 TV film: Una folle riunione di famiglia (dram., ZDA '95, i. Norman Fell, Peter Billingsley)
12.00 Nan.: Robinsonovi (i. Bill Cosby)
13.00 Dnevnik
13.35 Film: La grande avventura continua (pust., ZDA '77, i. Robert Logan, Susan Damante Shaw)
15.45 Film: Uragano (dram., ZDA '79, i. Jason Robards, Mia Farrow, Max von Sydow)
17.50 Variete: La sai o non la sai? (vodita Pippo Franco in Pamela Prati)
20.00 Dnevnik TG 5 in vreme
20.30 Variete o gledalski umetnosti: Il mattatore - Corso accelerato di piccole verità (vodi Vittorio Gassman)
23.30 Nan.: Il ritorno di Missione impossibile
0.30 V parlamentu
1.00 Nočni dnevnik
1.30 Film: L' astronave degli esseri perduti (fant., VB '67, r. Roy Ward Baker, i. Joames Donald)
3.15 Nan.: Hill Street

ITALIA 1

6.30 Nan.: Nel tunnel dei misteri con Nancy Drew e gli Hardy Boys
7.00 Variete za najmlajše, vmes risanke
10.25 Risanka: Neverjetni Hulk
11.00 Nan.: Due South - Nevarna služba
12.00 Sport: Grand Prix (vodi Andrea De Adamich)
12.25 Odprti studio
13.00 Glasba: Super (vodi Vanessa Incontrada)
14.05 Nan.: Melrose Place (i. Heather Locklear), 15.45 Dio vede e provvede 2 (i. Angela Finocchiaro, Marisa Laurito)
17.30 Dokumenti: Ushuala
18.30 Odprti studio
19.00 Risanka
20.00 Variete: Benny Hill Show
20.45 Nan.: Helicops (Nemcija, i. Mathias Matz, Cristoph M. Ohrt)
22.30 Aktualno: Moby's
23.00 Aktualno: Fuego!
0.05 TV film: Il ragazzo dal kimono d' oro - I gemelli Rock (pust., It. '92, i. Christopher Alan)
2.00 TV film: Maestro del terrore (thriller, It. '89, r. Lamberto Bava)
3.30 Nan.: Baywatch Nights

TELE 4

16.00 Marco Polo Express
17.00 Planete Europe
17.30 Film: jess il bandito
19.30 Automobilissima
20.30 Osebnosti in mnenja
21.00 Film: Cinque giorni ancora
22.45 Detective per amore
23.30 Planet Europe
0.00 Film: Cavalieri selvaggi

MONTECARLO

12.45 18.45, 20.40, 22.40. 1.50 dnevnik
8.00 Film: Il lago di cristallo
10.00 Sport
13.30 Aktualno: Blu & Blu
14.00 Film, ki ste ga vi izbrali
16.50 SP v motociklizmu
18.05 Nan.: Airwolf
20.35 Nan.: Tekwar
23.25 Film: Piccoli attori (kom., ZDA '39)
2.40 Film: Charlie Chan e i morti che parlano

Slovenija 1

7.25 Napovedniki
8.00 Ziv zav: Zivahni svet iz zgodb R. Scarryja, 8.25 Zelodko, 8.35 Risanka, 9.20 Telerime, 9.25 Pika Nogavicka
9.50 Ozare
9.55 Veliki skladatelji
11.00 Dok.: Podvodni raziskovalec
11.30 Obzorja duha
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vreme, sport
13.25 Pomagajmo si
13.55 Res je!
15.20 TV Poper
16.00 Trik-Trak
16.30 Parada plesa
17.00 Po domače
18.00 Obzornik, vreme, sport
18.10 Slovenski magazin
18.40 Dok.: Po Sloveniji
19.15 Risanka, 19.20 Loto
19.30 TV Dnevnik, vreme, sport
20.00 Zoom
22.00 Portret Petra Božica
22.55 Poročila, vreme, sport
23.20 Princ pagod (B. Britten-K. McMillan, Angleski kraljevi balet)
1.25 Dok. film: Po Sloveniji
1.55 Trik-Trak

TV PRIMORKA

8.00 16.00 Videostrani
16.00 Videospot dneva
16.05 Potujte z nami
16.30 Pogovor z: A. Kolman
16.50 Hitov teniški turnir
18.20 Videostrani
19.15 Program za otroke
19.25 Videostrani
20.00 10 let ansambla Blegos
21.30 Obiskali smo: Kronberk
22.35 Hitov teniški turnir (zenske,finale posameznikov)

Slovenija 2

8.00 Vremenska panorama
8.30 TV prodaja
9.00 Videoring z Natalijo
9.30 Nan.: Emily z meseceve domacije (1. ep.)
10.20 Nan.: Zivljenje z Rogerjem
10.45 Nan.: Murphy Brown
11.10 Zvezde Hollywooda: Charles Bronson
11.40 Trend
12.10 Policija na nasi strani
12.40 Euronews
13.00 Sport
19.30 Videoring s Sergejo
20.00 Nad.: Scuke pa ni... (T. Partljic, r. J. Babic, i. P. Ternovšek, D. Bezljaj, 5.)
21.00 Dok.: Nacisti - Svarilo iz zgodovine (VB, 2. del)
21.55 Sport v nedeljo
22.25 Nemi film: Trpljenje device orleanske (Francija 1928, r. Rudolph Maté, i. renée Maria Falconetti, Eugene Silvain)

Koper

15.00 Euronews
16.00 EP v kosarki
16.30 Risanka: Shogun
18.00 Program v slovenskem jeziku: TV Poper
18.45 Minute za
19.00 TV dnevnik, sport
19.25 Risanka, 20.00 Vesolje je..., 20.20 Kljuni, zdrave in «rebekini», istrska nan.
20.40 EP v kosarki
22.15 Vsedanes - TV dnevnik
22.30 Glasbeni julij v Kopru
23.00 Piranski glasbeni večeri: Interpreti Veneziani
Vsedanes - TV dnevnik

Horoskop

zapisal B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Za vas se začena zelo plodno obdobje. Uspešni boste na mnogih področjih, se najbolj na poslovnem. Vse vam bo teklo tako gladko, da boste kmalu pogresali težave in izzive.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Tudi ce boste večino casa peživali kar doma, se ne boste dolgočasili. Morda se boste lotili celo preurejanja stanovanja in ob tem na vso moč uživali. Denar ne spuščajte se v tveganja.

DVOJČKA 21. 5. - 21. 6.: V prihajajočem tednu se vam bo pripetilo veliko zanimivega. Toda razgibano in dinamično življenje vas neopazno izcrpava. Skrbite za zdravo življenje.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Vedinoma se vam misli vrtijo okoli denarja in bolj ali manj vas to spravlja v slabo voljo. Preveč vas skrbi, saj so se stvari ze zacele obracati vam v prid. Ljubezen: romantični boste.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Sonce, ki bo vstopilo v vase ozvezdje, vas bo napolnilo z energijo in vitalnostjo. Koristno boste preživeli vsako uro v dnevu. Izredno boste družabni in zanimivi za nasprotni spol.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Ne razmislijate venomer le o delu, vsakdo se mora sem ter tja malce pozabavati in sprostiti. Ob partnerju boste lahko pozabili na službene obveznosti in težave.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Ker boste dobro razpoloženi in vedri, se bodo tudi drugi ljudje ob vas dobro počutili. Ce boste organizirali kakšen piknik ali večerno zabavo, vam ne bo spodletelo.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Ljudje bodo spoštovali vaš močan značaj in vam bo to ugajalo. Da bi vsem dokazali, kako nezmisljivi in genialni ste, ne boste odstopili pri svojih odločitvah nit za ped.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zelo boste nemirni. Zeleli si boste več svobode, kot si je trenutno lahko vzamete. Prilegel bi se vam krajši dopust. Ce si ga ne morete privoščiti, pojdite vsaj na kakšen izlet.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Pravila postavljate čisto po svoje in se ob tem ozirate na to, kaj cutijo drugi ljudje. Niti opazite ne, kako se vam morajo vasi domaci neprestano prilagajati.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Držite obljube, ki ste jih dali svojim sodelavcem. V nasprotnem primeru si boste nakopali več problemov kot ugodnosti. Ljubezen: poslušajte, kaj vam hoče povedati partner.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Čaka vas naporen teden. Cim prej se lotite dela in ga nikar ne prelagajte se naprej. Ljubezen: Amorček bo tokrat ciljaj v vase srce. Partner vam bo v veliko pomoč in oporo.

RADIO

Radio Trst A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 14.00, 17.00 Poročila; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tehnik; 9.00 Maša iz cerkve v Rojanu; 9.45 Pregled tiska; 10.00 Mladinski oder: Neskončna zgodba (M. Ende, r. M. Peterlin); 10.30 Veselo po domače; 11.00 Za smeh in dobro voljo; 11.15 Sončni mix; 11.30 Nabožna glasba (I. Florjanc); 11.45 Vera in naš čas; 12.00 Srednjeevropski obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Dezelna kronika; 14.10 Igra: Drazba sanj (P. Zidar, r. M. Prepeluh); 15.05 Z naših prireditvev; 16.05 Z naših prireditvev (2. del); 17.00 Poročila, nato Potpuri; 17.30 Z naših prireditvev (3. del); Prijubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

11.30, 15.10, 17.10 Poročila v slov.; 8.30, 12.30, 18.30 Poročila v ital.; 9.30 Zrno v etru (pon., vsakih 14 dni); 10.30 Nedeljska mati-neja ali Jutranji val; 14.00 Radio gol.

Radio Koper

(slovenski program)

(SV 549 kHz, UKV 88,6 - 98,1 - 100,3 - 100,6 - 104,3 - 107,6 MHz)
7.15 Otvoritev in napoved; 7.30 Kmetijska oddaja; 7.45 Po domače; 8.15 Radijska kronika; 8.30 Jutranjik; 10.00-11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?! (humori-

stična odd.); 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih: pregled vesti, oglašanja z nogometnih tekem; 20.00-22.00 Večer večnozelenih (Tulio Fulanič); 22.30-0.00 Iz naše diskoteke.

Radio Koper

(italijanski program)

8.30, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 7.15, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.30 Horoskop; 7.40 Glasb.-literarna odd.; 8.00 Kontaktna odd.; 9.30 V knjigarnah; 10.15 Kino-Gledališče; 11.00 Ob 11-ih; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Športna nedelja; 18.00 Lestvica albumov; 18.00 Potopisna odd.; 20.00 Večerni pr. RK; 0.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.05, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 17.00, 23.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Kronika; 8.05 Igra za otroke; 9.05 Sledi časa; 9.35 Veseli tobogan; 11.05 Poslušalci čestitajo; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Obvestila; 13.25 Za naše kmetovalce; 15.30 DIO; 16.00 Pod lipo domačo; 17.05 Reportaža; 17.35 Klasika; 18.05 Igra; 18.35 Zbori; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 V nedeljo zvečer; 22.00 Zrcalo dneva, vreme; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Za prijeten konec dneva; 23.05 Literarni nokturmo; 0.00 Poročila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Kronika; 8.40 Prireditve; 9.00 Nedeljski izlet; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Gori, doli; 10.35 Gost; 13.00 Sport, Gost izbira glasbo, zimzelene melodije; 15.30 DIO; 16.05 Popevki; 18.00 Morda niste vedeli; 18.45 Črna kronika; 19.30 Top albumov; 20.30 Študentski rock; 21.30 Na piedestal; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Drugi val.

Slovenija 3

8.00, 10.00, 11.00, 13.00, 14.00, 18.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Na poljani jutro; 8.30 Preludij; 9.00 Maša; 10.05 Orkestri in solisti; 10.40 Izbrana proza; 13.05 Amaterski zbori; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 S prijatelji glasbe; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 19.30 Cerkevna glasba, 20.00 Sedmi dan; 20.15 Iz komornih opusov; 22.05 Prevodne strani; 22.30 Vokalno-instrumentalna glasba; 0.00 Poročila.

Radio Koroška

6.08-7.00 Dobro jutro, Koroška!-Guten Morgen, Kärnten- Duhovna misel (dr. Jože Marketz); 18.00-18.30 Glasbena oddaja; - 13.30 ORF 2. Radio Agora: dnevno 10.00-14.00/18.00-2.00; Radio Korotan: dnevno 2.00-10.00/14.00-18.00.

RAI 3 slovenski program

Za TRST: na kanalu 40 (Ferlugl) in 64 (Milje)

Za GORICO: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

20.25 Miki Makin crkopolis (pripravlja Eva Skofic - Maurer)

20.30 TV DNEVNIK

RAI 1

6.00 Euronews

6.30 Pregled tiska

6.40 Jutranja oddaja Unomatina (vodi Paola Saluzzi), vmes (7.00, 7.30, 8.00, 8.30, 9.00, 9.30) dnevnik, 7.35 gospodarstvo

9.50 Film: ce la puoi fare, Ben! (kom., ZDA '90, i. Sam Bottoms, Harriet Hall)

11.30 Dnevnik

11.35 Nan.: Remington Steele

12.25 Vreme in dnevnik

12.35 Nan.: Matlock - Sestrice (i. Andy Griffith)

13.30 Dnevnik, 13.55 gospodarstvo

14.10 Film: Canzoni di ieri, canzoni di oggi, canzoni di domani (glas., It. '62, i. A. Sordi, Delia Scala)

15.40 Aktualna odd.: Evropski dnevi

16.10 Mladinski variete: Solletico (vodi Mauro Serio), vmes risanke Gargoyles, nan. Casa Solletico in Skrivnostni svet Alexa Macka

17.50 Danes v parlamentu

18.00 Dnevnik

18.10 Nan.: Gospa v rumenem - Pasje življenje, 19.00 Gospa iz Westa (i. Jane Seymour)

19.35 Vremenska napoved

20.00 Dnevnik

20.35 Kviz: La zingara

20.50 Film: Occhio al testimone - The Look out (kom., ZDA '93, r. J. Badham, i. R. Dreyfuss, E. Estevez)

22.45 Dnevnik

22.50 Dokumenti: Passaggio a Nord Ovest (vodi Alberto Angela)

0.10 Nočni dnevnik, pregled tiska, vreme

RAI 2

6.50 Aktualno: 7 minus 7

7.00 Nan.: I ragazzi del muretto

8.00 Jutranji Go cart

10.00 Rubrika o zidovski kulturi: Sorgente di vita

10.30 Nan.: L'arca del dr. Bayer

11.25 Tg2 - Medicina 33

11.45 Dnevnik in vreme

12.05 Nan.: Nas prijatelj Charly

13.00 Dnevnik, 13.30 Navade in družba, 13.45 Zdravje

14.00 Nan.: Primer za dva, 15.10 Marshall, 16.00 Law & Order

16.30 Porocila

17.00 Nan.: Ai confini dell'Arizona, vmes (17.30) porocila

18.10 Vremenska napoved, kratka porocila, sport

18.40 Sereno variabile

19.05 Nan.: Sentinel (i. Richard Burgi, Garrett Maggart)

20.00 Loto ob 8-ih

20.30 Vecerni dnevnik

20.50 Nan.: ER - Medici in prima linea (i. A. Edwards)

22.35 Glasba: Pop večer

23.50 Dnevnik, v parlamentu

0.40 Film: Festa di laurea (kom., It. '85, r. P. Avati)

RAI 3

6.00 6.30, 7.00, 7.30 dnevnik

8.30 Il grillo, 8.55 Zgodovina smo mi, 9.55 Lemma

10.00 Tisoc in ena Italija

10.15 Film: Ladra di cuori (kom., ZDA '46)

12.00 Dnevnik, sport, 12.30 T3 Bell' Italia

13.10 Schwarzvaldska klinika

14.00 Dezelne vesti, dnevnik

14.50 Znanstveni dnevnik

15.00 Pravljice in risanke

15.50 Sport: ženski nogomet, Mehika - Italija (SP), 16.45 T3 Neapolis

17.00 Dok.: Geo magazine

18.00 Vremenska napoved

18.05 Nan.: Projekt Eden

19.00 Dnevnik, dezelne vesti

19.55 Variete: Blob

20.00 Nan.: Tutti a casa di Ron

20.30 Nad.: Un posto al sole

20.50 Aktualno: Speciale «Ragazzi del 99»

22.45 Dnevnik, dezelne vesti

23.10 Aktualno: Paesaggi rubati, 0.10 Italia Maastricht

0.40 Dnevnik, pregled tiska

1.20 Fuori orario: Pred 20 leti

1.25 RAI News 24-Superzap

RETE 4

6.00 Dokumenti, 6.30 nad.: Vendetta d'amore

8.25 Pregled tiska

8.50 Nad.: Aroma de café, 9.45 Cuore selvaggio, 10.45 Febbre d'amore

11.30 Dnevnik

11.40 Aktualno: Fornelli d'Italia, 12.30 Poletni Forum

13.30 Dnevnik

14.00 Antologija odd. Affetti speciali

15.00 Nad.: Sentieri - Steze

16.00 Film: Gli ultimi cinque minuti (kom., It. '55)

18.00 Dokumenti

18.55 Dnevnik in vreme

19.30 Nan.: Ceste San Francisca (i. M. Douglas)

20.35 Variete: Bravo Bravissimo

22.45 Film: Chiavi in mano (kom., It. '96, r. M. Laurenti, i. S. Vastano)

0.40 Pregled tiska

1.00 Variete: Ric in Gian

CANALE 5

6.00 Na prvi strani, vreme

8.00 Jutranji dnevnik Tg5

8.30 Nan.: Happy Days, 9.30 Nick Freno, 10.00 Nove Flipperjeve pustolovscine, 11.00 Sedma nebesa, 12.00 Vsi ljubijo Raymond

12.30 Nan.: Cosby

13.00 Dnevnik TG 5

13.35 Nad.: Beautiful

14.05 Nad.: Vivere (i. Fabio Mazzari, F. Marchegiani)

14.35 TV film: Insieme per sempre (dram., ZDA '98, i. Bess Armstrong, Reba McEntire)

16.35 Nan.: Chicago Hope (i. Hector Elizondo, Mandy Patinkin, A. Arkin)

17.35 Nan.: Un detective in corsia

18.35 Variete: Passaparola (vodi Gerry Scotti)

20.00 Dnevnik TG 5

20.30 Variete: Paperissima sprint (i. Raul Cremona, Naïke Rivelli)

21.00 Film: Miracolo italiano (kom., It. '94, i. Renato Pozzetto, Ezio Greggio, Anna Falchi)

23.00 Variete: Maurizio Costanzo Show

1.00 Nočni dnevnik

1.30 Paperissima sprint

2.00 Nan.: N.Y.P.D.

ITALIA 1

6.10 Nan.: Ocean Girl

6.40 Otroški variete, vmes nizanke in risanke

9.20 Nan.: Due South

10.15 Film: California Skate (pust., ZDA '88, i. Christian Slater)

12.20 Odprti studio, 12.25 Sport, 12.50 Fatti e misfatti

13.00 Nan.: Agli ordini papà

13.30 Risanke

14.00 Film TV: Kid Cop (pust., ZDA '96, i. Cindy Pickett)

16.00 Variete za najmlajše Bim Bum Bam, risanke

17.30 Nan.: Baywatch

18.30 Odprti studio, vreme, 18.55 Sport studio

19.00 Aktualno: Real TV

19.30 Nan.: Pappa e ciccia (i. John Goodman)

20.30 Risnake: Will Coyote

20.45 Nan.: L. A. Heat (i. Joseph Campanella, Wolf Larson)

22.30 Nan.: Millenium (i. Lance Henriksen)

23.30 Glasbena oddaja: Tribe generation

0.15 Odprti studio, sport

0.35 Sport, avtomobilizem F1 - VN Francije

2.00 Film: Lo studente ('82)

TELE 4

19.30 16.45, 23.00, 1.30 Dogodki in odmevi

10.30 Vendetta di una donna

13.35 Marco Polo Express

16.30 Dottor Chamberlain

17.30 Program za otroke

20.30 Katts and Dog

21.00 Film: Cavalieri selvaggi

23.30 Made in Italy

MONTECARLO

12.35 19.45, 22.40, 1.10 Dnevnik

9.05 Film: Indaco colore autunnale (kom., Kan. '87)

11.35 Nan.: Quincy, 13.05 Il Santo

14.05 Film: Adele H. una stroia d'amore (i. I. Adjani)

16.00 Film: Ho paura di lui

20.30 Film: Grand Hotel Excelsior (kom., It. '82)

23.20 Variete: Solstizio d'estate, 1.10 nan. Quincy

Slovenija 1

8.00 Vremenska panorama

8.55 Napovedniki

9.00 TV prodaja

9.30 Tedenski izbor: Oddaja za otroke, 9.40 Lahkih nog naokrog, 10.20 Otroška oddaja, 11.10 Na vrtu, 11.35 dok. Svet cudes (Avstral.), 12.00 Slovenski magazin, 12.30 Utrip, 12.45 Zrcalo tedna

13.00 Porocila, vreme, sport

13.15 Film: Mendel (Norveska)

14.50 Vremenska panorama

15.20 Polnočni klub

16.30 Dober dan, Koroska

17.00 Radovedni Tacek: Kepa

17.15 Nanizanka: Pika Nogavica

18.00 Obzornik, vreme, sport

18.10 Recept za zdravo življenje

19.00 Zrebanje 3 X 3 plus 6

19.15 Risanke

19.30 TV dnevnik, vreme, sport

20.05 Nan.: Gozdarska hisa Falkenau - Bolecine v trebuhu (Nemcija, 4. epizoda)

21.00 TV konferenca

22.00 Odmevi, univerzitetni razgledi, kultura, vreme, sport

22.50 Film: Ljubezen v albanških gorah (Albanija)

0.10 Recept za zdravo življenje

TV PRIMORKA

8.00 15.00 Videostrani

15.05 10 let ansambla Blegos

16.30 Obiskali smo: Kronberk

17.15 Super tajnica

17.35 Hitov teniški turnir

18.40 Videostrani

19.15 Program za otroke

19.25 Videostrani

20.00 Dnevnik, vreme, iz tiska

20.30 Za zdravje srca in ožilja

20.45 Sportni ponedeljek

21.45 Avtomobilistična oddaja

22.15 Adrenalin za vsak dan: Base ball

22.45 Dnevnik TV Primorka

Slovenija 2

8.45 2.15 Teletekst

9.00 Vremenska panorama

9.30 TV prodaja

10.00 Tedenski izbor

Sobotna noc: Slovenski koncert Siddharta

Koncert Rock on Tour

12.00 Nanizanka: Popolna tujca (ZDA, 1. ep.)

12.25 Nanizanka: Simpsonovi (ZDA, 18. ep.)

12.50 Dokumentarna serija: Nacisti, svarilo zgodovine

13.40 Euronews

15.00 Kinoteka

Film: Captain Blood (ZDA 1939, r. Michael Curtiz, i. Errol Flynn, Olivia de Havilland, Lionel Atwill)

17.00 Policija na nasi strani

17.30 Oddaja TV Maribor: Po Sloveniji

18.05 Nadaljevanka: Sestre

19.00 Kontaktna oddaja: Jasno in glasno

20.00 Gospodarska panorama: Ekonomska razpotja

21.00 Studio City

22.30 Nanizanka: Noc z Dickom (ZDA, i. Timothy Stack, 1. epizoda)

23.00 Brane Roncel izza odra

0.15 Film: Captain Blood (ZDA, pon.)

Koper

15.00 Euronews

16.45 veselje je...

17.15 Kljuni, zdrahe in «rebekini» - istrska nan.

17.30 Risanke

18.00 Program v slovenskem jeziku: Sportna mreza

18.30 Sportni portret

18.45 Primorska kronika

19.00 Tv Dnevnik, vreme, sport

19.25 Risanke

19.50 Dok.: Zgodovina Amerike

20.20 Beneski bienale

20.45 EP v kosarki

22.15 Vsedanes - TV dnevnik

22.30 Program v slov. jeziku: Sportel

23.30 Primorska kronika

23.45 Sportna mreza

RADIO

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Porocila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravlja; 8.00 Dezelna kronika; 8.10 Sardinia; 8.40 Soft music; 9.15 Glasba za vse okuse; 10.10 Koncert: Videmski filharmonični orkesteri; 11.30 Odprta knjiga: Cesta s cipreso in zvezdo (A. Rebula, r. M. Prepeluh); 11.45 Revival; 12.00 Gradovi na Slovenskem; 12.20 Poletne melodije; 12.40 Ljudske pesmi na medn. zborovskih tekmovanjih; 13.20 Glasba; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Dezelna kronika; 15.30 Ob tabornem ognju; 16.30 Slovenskih 7 not; 17.00 Kulturna kronika, nato Klasični album: F.J. Haydn; 18.00 Iz dezele mirnega jutra; 18.20 Prikljubljene melodije; 19.20 Napovednik.

Radio Opčine

8.30, 12.30, 18.30 Porocila v Ital.; 11.30, 15.10, 17.10 Porocila v slov.; 10.30 Matineja; 13.00 Samo za Vas - Ostali Trst (pon.); 20.30 Loza v operi - Un palco all'opera.

Radio Koper (slovenski program)

6.00-9.00 Jutranji pr.; 6.30 Porocila; 6.45 Radljska kronika; 7.00 Jutranjik; 8.50 Kulturni koledar; 10.00 Glasb. rubrika Od vrha do dna; 11.00 Poletne akcije Mi; 12.30 Opoldnevnik;

13.00-15.00 Daj, povej: kviz in glasb. želje poslušalcev, avtomobilistična rubrika; 15.30 DIO; 16.10 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00-19.00 Glasba, svežih 20 modrih, kronika; 18.45 Informativni koledar; 19.00 Dnevnik; 19.33 Vroči ritmi - tematska glasba; 20.00 Bla bla radio.

Radio Koper (italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 7.35 Bubbling; 8.00 Modri val; 8.40 Izbrali ste; 9.15 Pogovor o; 9.33 Pred mikrofoni; 10.05 Sigla single; 10.33 Na prepihu; 11.00 Literarna odd.; 11.15 Dialogi; 11.45 7 popevk; 12.55 pesem tedna; 13.07 Čestitke; 13.00 L'una blu; 14.33 Sigla single; 14.45 Vse o šoli; 16.00 Ob 4-ih; 8.00 Magic bus; 18.45 Pogovor; 19.25 Sigla single; 20.00 Večerni pr.; 0.00 RMI.

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00 Porocila; 19.00 Dnevnik; 6.45 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio plus; 9.45 Ringaraja; 10.00 Pregled tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.10 Obvestila in osmrtnice; 15.00 Radio danes; 15.30 DIO; 17.05 Ob 17-ih; 18.15 Kultura; 18.20 Svetovna reportaža; 19.45 Lahko noč, otroci;

20.00 Sotočja; 21.05 Melodije po pošti; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Etnofonija; 23.05 Literarni nokturno; 0.00 Porocila.

Slovenija 2

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Porocila; 19.00 Dnevnik; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.40 Koledar prireditve; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Strokovnjak svetuje; 13.45 Gost izbira glasbo, drobtinice; 14.45 Na visokih petah; 15.30 DIO; 16.15 Popevki tedna; 17.00 Hip hop galerija; 18.45 Črna kronika; 19.30 Popularnih 40; 21.00 Telstar; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov; 23.15 Mala nočna filmska.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Porocila; 10.05 Kulturna panorama; 11.05 Čas in glasba; 13.05 Repriza; 13.30 Zbori; 14.05 Izobraževalni pr.; 15.00 Pihalne godbe; 15.30 DIO, šport; 16.15 Glasb. generacije; 17.15 Enciklopedija Slovenije; 17.30 Slov. glasb. ustvarjalnost; 18.45 Kulturni globus; 19.30 Operni koncert; 20.00 Dvigljena zavesa; 20.30 S tujih koncertnih odrov; 22.30 Komorni studio.

Primorski dnevnik

Lastnik: Zadruga Primorski dnevnik z o.z. - Trst
Izdajatelj: DZP - PRA.E d.o.z. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>
e-mail: redakcija@primorski.it

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (sirina 1 stolpec, visina 28 mm) 100.000 LIT, finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi 1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sozolja po formatu. IVA 20%

Cena: 1.500 LIT - 100 SIT
Naročnina za Italijo 480.000 LIT
Poštni t.r. PRAE DZP st. 11943347

Letna naročnina za Slovenijo 22.000 SIT plačljiva preko
DISTRIEST, Partizanska 75, Sezana, tel. 067-32147
ziro račun 51420-601-27926

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

DOLŽINA DNEVA Sonce vzide ob 5.17 in zatone ob 20.58. Dolžina dneva 15.41.	LUNINE MENE Luna vzide ob 19.37 in zatone ob 4.24.	MORJE Morje mirno, temperatura morja 20,4 stopinje C.												
PLIMOVANJE Danes: ob 3.49 najnižje -56 cm, ob 10.24 najvišje 24 cm, ob 15.21 najnižje -11 cm, ob 21.14 najvišje 48 cm. Jutri: ob 4.16 najnižje -60 cm, ob 10.53 najvišje 27 cm, ob 15.54 najnižje -11 cm, ob 21.43 najvišje 48 cm.	TEMPERATURE V GORAH <table> <tr> <th></th><th>°C</th><th>°C</th></tr> <tr> <td>500 m.....</td><td>25</td><td>2000 m..... 11</td></tr> <tr> <td>1000 m.....</td><td>20</td><td>2500 m..... 8</td></tr> <tr> <td>1500 m.....</td><td>15</td><td>2864 m..... 6</td></tr> </table>			°C	°C	500 m.....	25	2000 m..... 11	1000 m.....	20	2500 m..... 8	1500 m.....	15	2864 m..... 6
	°C	°C												
500 m.....	25	2000 m..... 11												
1000 m.....	20	2500 m..... 8												
1500 m.....	15	2864 m..... 6												

Vremenska napoved Hidrometeorološkega zavoda R. Slovenije

HIDROMETEOROLOŠKI ZAVOD SLOVENIJE

Nekaj navodil za vse, ki se odpravljajo na počitnice

Kako je s procesom prilagajanja na drugačne klimatske pogoje - Najbolj rizična skupina so potniki srednjih let

LJUBLJANA - Hidrometeorološki zavod Slovenije je objavil nekaj praktičnih navodil za ljudi, ki se v teh dneh odpravljajo na počitnice.

Sodobna prevozna sredstva nam omogočajo hitro premagovanje tudi velikih razdalj, kar pogosto pomeni, da se že v nekaj urah lahko znajdemo v povsem drugačnih podnebnih razmerah, kot smo jih vajeni doma.

Omenimo tri osnovna področja, kjer je prilagajanje potrebno:

1. kraji z izrazito hladnim ali vročim podnebjem;
2. kraji nadmorske višine, zaradi nižjega delnega pritiska kisika;
3. kraji, kjer je sončno sevanje močno.

Proces prilagajanja novim podnebnim razmeram lahko traja celo teden, če je razlika med domačim podnebjem zelo velika. Najbolje je, če se na nove podnebne razmere začnemo prilagajati že doma pred začetkom potovanja. Tako se izognemo nenadnemu soku ob prehodu v nove podnebne razmere. Priporočljivo je povečati telesno kondicijo in odpornost, postopoma se lahko izpostavlja umetno narejenim pogojem podobnim tistim, ki jih pričakujemo na cilju. Izberemo primerno opremo, ki nas bo varovala pred mrazom, oziroma pomagala prenašati vročino.

Pogosto se potniki soočajo z belezenskimi težavami, ki so nesposobno posledica nezmožnosti

teles, da bi se prilagodilo novim podnebnim razmeram. Na primer: veliki telesni napori, dolgo izpostavljanje toplotni obremenitvi, preteveč ali neprimerna obleka lahko privede do vročinskega udara: neredke so tudi različne oblike vročinske izčrpanosti, kot posledica nazadostnega pitja tekočine, prevelika izguba soli ob potenju in neučinkovitosti znojnic. Pogostejše se posledice izpostavljanju visokim temperaturam in soncu kažejo le kot otekline in krči dokler se telo ne prilagodi na nove razmere.

Pri potovanju v mrzlo podnebje je poleg telesne utrujenosti bistvena tudi primerna prehrana, obleka in obutev ter zaklon.

Posredno lahko podnebne razmere ogrožajo zdravje tudi s pogoji ugodnimi za sirjenje nekaterih prenasalcev bolezni, na

primer komarjev, ki prenašajo malarijo; za razmnoževanje salmonel in ameb ter podobno. V nekaterih primerih se lahko zascitimo s cepljenjem, preventivnim jemanjem zdravil in skrbnim izborom živil in pijače.

Najbolj rizična skupina popotnikov so ljudje srednjih let, ki se odločajo za avanture v cimboj naravnem okolju, kot so na primer preživetje v naravi, treking, plezanje, raziskovalna potovanja in podobne aktivnosti.

Potovanje na velike nadmorske višine in v tropske dežele zahteva tudi pripravljenost na močne sončne žarke. Tudi tu pomaga predhodna pripravljenost, kot je na primer dobra podlaga, predvsem pa ustrezna zascita pred soncem in izogibanje soncu v času, ko je le-to najmočnejše.

Izraelski arheologi odkrili dva tisoč let staro tovarno

JERUZALEM - Arheologi so v Jeruzalemu odkrili dva tisoč let staro tovarno, v kateri so izdelovali orodje za zidovski tempelj. Kot je poročala izraelska televizija, je bil tempelj zgrajen v sedem stoletju pred našim stetjem. Po uničenju templja pa so tovarno zapustili in nanjo povsem pozabili. (STA/AP)

Ženske slišijo drugače kot moški

MÜNCHEN - Na podlagi raziskave nevrologov iz univerze v Teksasu je ženski sluh bolj občutljiv kot moški. Senske bolj zaznavajo visoke tone, moški pa imajo bolj izostren sluh za različne sume. Za to majhno razliko naj bi bili po mnenju ameriških znanstvenikov zaslužni ženski hormoni. (STA/dpa)

IZREDNA PONUDBA ZA NOVE NAROČNIKE PRIMORSKEGA DNEVNIKA!

KDOR SE BO NAROČIL NA

PRIMORSKI DNEVNIK

do 30. junija, bo plačal samo **200.000 lir naročnine do konca leta**

POLEG UGODNE CENE, BO IMEL TUDI POPUST V VIŠINI **50.000 LIR** ZA NAKUP DARIL ALI KNJIG V NASLEDNJIH KNJIGARNAH:

- TRŽAŠKA KNJIGARNA V TRSTU
- KATOLIŠKA KNJIGARNA V GORICI

Vse potrebne informacije lahko dobite na sledečih telefonskih številkah:

0407786300 TRST ali na **0481533382** GORICA

Člani Zadruga Primorski dnevnik imajo še 10% popusta pri ostalih storitvah